

G ö n ü l l e r i n G ü l ü
EFENDİMİZ
(Sallallâhu aleyhi ve sellem)



içindekiler

| | |
|---|----|
| EDITÖR'DEN | 3 |
| RAHMET VE SEVGİ PEYGAMBERİ | 4 |
| EVRENSEL RAHMET | 7 |
| ÇAĞLAR ÜSTÜ ÖRNEKLİK: HZ. MUHAMMED (S.A.S) | 9 |
| EFENDİMİZ'İN DİĞER DİN MENSUPLARINA MÜSAMAHASI | 12 |
| HZ. MUHAMMED (S.A.S) İNSANLIĞIN İFTİHAR TABLOSU | 15 |
| O, HER YERDE HER ZAMAN ÜMMETİNİ DÜŞÜNÜR | 19 |
| BEN DE ÂDİL OLMAZSAM... | 21 |
| EFENDİMİZ (S.A.S) MEKKE'DEN ÖNCE GÖNÜLLERİ... | 23 |
| HZ. PEYGAMBER'İN ÖRNEK AHLÂKİ VE KİŞİLİĞİ | 24 |
| O HERKESİN PEYGAMBERİ | 26 |
| PEYGAMBERİMİZİN AFFI VE BAĞIŞLAMASI | 30 |
| PEYGAMBERİMİZİN MÜSAMAHASI | 32 |
| PEYGAMBER EFENDİMİZİN HAYATI | 34 |
| DİYALOĞUN SEMERESİ | 36 |
| ALLAH RESÛLÜ'NÜN ZİYARETÇİLERE KARŞI MUAMELESİ | 39 |
| HOŞ GELDİN EY HİCRET SÛVARİSİ | 43 |
| HUNEYN'DE MÜSAMAHA ÖRNEĞİ İKİ VAK'A | 46 |
| DERSİMİZİ SENDEN ALDIK EFENDİM | 50 |
| EFENDİMİZ (S.A.S) İNSANLARIN KALBİNİ NASIL KAZANIRDI? | 52 |
| HZ. PEYGAMBERİN MERHAMETİ | 55 |
| AHİRZAMAN ÇAĞLARININ PEYGAMBER ÖZLEMİ | 59 |
| ÂLEMLERE RAHMET EFENDİMİZ | 62 |

"Saygıdeğer okuyucularımızı!"

Varlığın hamuruna "İlk Nur" olarak damlayıp âhîrinde en güzel meyve olarak tecessüm eden Sonsuz Nur...

Senin doğumun bütün mevcudatın karanlıktan ışığa doğduğu şafaktır aslında. Seninle gelen nurla her biri eşsiz güzellikte olan masnuat üzerindeki siyah ve kalın perdeler kalktı... Eşyanın yüzündeki sır kapıları aralandı ve her şey En Büyük Sanatkâr'a serenat okuyan bülbül kesildi...

Sen bize rehber ve muallim oldun. Senin taliminle hakiki insanlığı öğrendik, dünya ve ahiret saadetinin gizemli şifrelerini çözebildik. Evet, Sen olmasaydın felekler vücuda gelmeyecekti ve Sen'in imdadın olmasa hayat duracak, dünya gidip başını kıyamet duvarına çarpacak...

Sen, varlık ağacının sebab-i vücudu ve sebab-i hikmeti... Sen, vilâdetten kabir berzahına uzanan çizgide hayatı talim eden, yemeyi, içmeyi, şakayı ve hüznü, hayata dair ne varsa öğreten yegâne Mürşid...

Dünya, şimdilerde Sen'den öğrendiği dersi unutup anarşiye ve kargaşaya saplandı gitti... Âlem Sen'i emanetin yegâne temsilcisi olarak tanımışken şimdi oklar Sana karşı çevrildi. Sen cümle faziletlerin kaynağı olduğun halde hakkında zihinler kirletildi, bakışlar bulandırılmaya çalışıldı. Suçlular masum, masumlar cani koltuğuna oturtuldu.

Değerler karmaşasının yaşandığı bugünlerde kendisine ümmet olmaktan şeref duyduğumuz Efendimiz'in kutlu doğumunu vesile kılarak sizler için acizane bu mecmuayı hazırlamış bulunuyoruz. Bu sayımızda Diyanet İşleri Başkanımız Prof. Dr. Ali Bardakoğlu, Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı Prof. Dr. Mehmet Görmez, İstanbul Müftüsü Prof. Dr. Mustafa Çağrıncı, Prof. Dr. Zeki Sarıtoprak, Prof. Dr. Davut Aydın ve Prof. Dr. Hüseyin Algül gibi mümtaz ilim ve fikir sahiplerinin kaleminden damlayan nebevî rahmet, müsamaha, şefkat ve merhameti öne çıkaran muhtevayı tercih ettik. Böyle bir tercihi yaparken şüphesiz dünya konjonktüründe yaşanan hadiseler de bizi buna mecbur kıldı.

Bütün olumsuz gelişmelere rağmen Merhameti Sonsuz'dan ümit ediyoruz ki Peygamberimizin (sallallahu aleyhi ve sellem) adı güneşin doğup battığı her yere ulaşacak, ağızlar O'na gönderilen salavâtlarla tatlanacak, beşer O'na olan medyûniyetinin farkına varacak ve O'nu, O olarak tanıyacaktır.

Rabbimizden bizi bu uğurda istihdam etmesi ricasıyla...

YAYIN YÖNETMENİ
Dr. Faruk VURAL

YAYIN EDİTÖRÜ
Ali BUDAK
Ömer ÇETİNKAYA

GÖRSEL YÖNETMEN
Engin ÇİFTÇİ

GRAFİK TASARIM
Sinan ÖZDEMİR

KAPAK
İhsan DEMİRHAN

TASHİH
Ahmet ÖZDEMİR

YAYIN VE İLETİŞİM ADRESİ
Emniyet Mah. Huzur Sk. No: 5 P.K. 72
Üsküdar- İSTANBUL
Tel: 0-216 318 10 00 Faks: 0-216 422 41 40

BASILDIĞI YER
Çağlayan A.Ş. Sarnıç Yolu Üzeri
No:7 Gazemir/İZMİR
Tel: 0 232 252 20 97 Faks: 0 232 252 21 00

BASIM TARİHİ
Mart 2007

İNTERNET ADRESİ
www.rehberiyayinlari.com
alibudak@rehberiyayinlari.com

RAHMET ve SEVGİ PEYGAMBERİ

Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU
Diyaret İşleri Başkanı



Kutlu Doğum haftası denildiğinde, Hz. Peygamberi anmak, daha da önemlisi onu anlamak, onun temsil ettiği aşkın değerler bütününe tanımak ve hayatımıza ışık tutan bir meşale yapabilmek çabası akla gelir. Kur'ân-ı Kerim'in evrensel mesajı, Hz. Peygamberin örnek şahsiyeti ve ahlâkı bu değerler bütününe temel öğeleridir.

Hız. Peygamberi örnek almak demek tarihe gitmek ve gömülmek değil, O büyük şahsiyeti tanımak ve sevmek, onun insanlığın huzur ve mutluluğu için yaptığı çağırışı güncelleştirerek hayatımıza yansıtmak, onun ahlakını ve çizgisini davranışlarımızın mihreri ve rehberi yapabilmek demektir.

Bir ölçüde tarihteki kutlama faaliyetlerinin canlandırılması, günümüzde Hz. Peygamber dönemi, Selçuklu, Osmanlı dönemleriyle bir köprü kurulması, geçmişle geleceğin bütünleştirilmesi

şeklinde de anlatılabilecek Kutlu Doğum haftası etkinlikleri bugün özellikle dinî ve kültürel hayatımızda meydana getirdiği canlılık ile ayrı bir önem arz etmektedir.

İlk yıllardan itibaren toplumun bütün kesimleri tarafından coşku ile kutlanan Kutlu Doğum haftası, artık ülkemizin beklenen bir kültür faaliyeti, güzel bir geleneği oldu.

Geçim telaşı, gelecek kaygısı, bencillik, mevki ve gücün sanal mutluluğu ya da yoksulluğun yol açtığı umutsuzluk gibi farklı yönlerden hayatımıza giren bir dizi olumsuzluklar karşısında o rahmet peygamberinin mesajına, Onu tanımanın ve sevmenin sağlayacağı güven ortamına hep ihtiyacımız oldu ve olmakta.

Peygamber Efendimiz bizler için Kur'ân'ın adeta yaşayan bir örneğidir. Kur'ân bizleri onu örnek

almaya çağırır. Bizler onun sünneti etrafında toparlanıp bilinç ve kimlik kazandık. O hiç kimseyi ayıplamadı, kötülüğe karşılık vermedi ve nefsi için intikam almadı. Af ve hoşgörü sahibi idi. Etrafindakileri hiç incitmedi. Kendisinden talepte bulunanı geri çevirmedi. Onun hayatında ve öğütlerinde bireysel ve toplumsal hayatımızı aydınlatacak güçlü bir ışık vardır.

O rahmet ve sevgi peygamberiydi. Yarattıanı Yaratan'dan ötürü sevmek ve merhamet etmek onun sünnetidir. Nitekim Kâinatın Efendisi "İman etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de gerçek manada iman etmiş olamazsınız." buyurarak imanı toplumsal barışın temel taşı yaptı. Kendisinden düşmanlarına karşı beddua isteminde bulunanlara onun verdiği cevap, kendisinin bunlar için değil rahmet ve merhamet peygamberi olarak gönderildiği şeklinde olmuştur. Öz bir ifadeyle o, insanı insan yapan erdemlerin, değerlerin odaklandığı bir

şahsiyetti. İnsanlık, artık iyi ile doğruyu, güzel ile çirkini onun penceresinden bakarak daha berak görme şansına sahip oldu.

Hz. Peygamberi örnek almak deyince onu taklit etmeyi ve sünneti belirli şekillere hapsetmeyi değil onu tanımayı ve sevmeyi, getirdiği mesajın özünü kavramayı ve aktüelleştirmeyi, ondan davranışlarımıza yön verecek ilkeleri ve amaçları çıkarabilmeyi anlıyoruz. Onun sünnetinin etkinlik ve dinamizm kazanabilmesi için, tarih bilincinin de devrede olduğu böyle bir bakış açısına ihtiyaç vardır. Böyle olduğu için de bu sene İzmir'de yapacağımız Kutlu Doğum haftası sempozyumunda "Din, kültür ve çağdaşlık" konusunu ele almak istedik. İslam dünyası yaklaşık iki yüzyıldan beri bu ana mihver etrafındaki konuları tartışmakta. İslam ve çağdaşlık konusunda bir nebze de olsa kazanılacak zihni durulma, dinin asıllarının yorumlanmasında ve kendi dindarlığımızı inşa etmede bizler için yol gösterici olacaktır.

Kâinatın Efendisi "İman etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de gerçek manada iman etmiş olamazsınız." buyurarak imanı toplumsal barışın temel taşı yaptı.

Yaklaşık iki asırdır Batı ve onun etkisinde kalan kültürlerde dinin sonunun yaklaştığı ve modernite karşısında varlığını sürdürmeyeceği tezi hakim oldu. Genelde ideolojik bir yönelim arz eden bu teze göre, modernleşme ile birlikte hem toplumsal hem de bireysel bilinç düzeyinde din gerileyecek ve zamanla yer küreden tamamen silinecekti. Hafta bunun için tarih öngörüsünde bulunanlar bile oldu. Kimisi 19. yüzyılın, kimisi de 20. yüzyılın sonunu dinin ölüm tarihi ilan etti. Bu öngörü sahipleri bilimin ilerlemesi, teknoloji kullanımının yaygınlaşması, şehirleşme ve rasyonelleşmenin artmasıyla birlikte dinin kaybedenler hanesinde yer alacağını savundular.

Kısacası, onlara göre din ve bir adı da çağdaşlık olan modernite birbiriyle çelişen iki ayrı dünyanın olgularıydı. Birinin varlığı diğerkinin yokluğu

anlamına gelmekteydi. Din ve Çağdaşlık bir arada bulunması hoş karşılanmayan iki kavramdı. Pozitivist ve materyalist düşünce akımlarının tesirinde kalan ve kendilerini entelektüel kategorisine yerleştirenler Din ve Çağdaşlık kavramlarının yan yana bulunmasına dahi tahammül gösteremediler; dini çağdaşlığın bir düşmanı olarak algıladılar ve sundular. Bunun karşısında belki de bu sunuma bir reaksiyon olarak din hanesinden de aynı şekilde düşünüp çağdaşlığı dinin karşıtı olarak görenler oldu. Tabii bu durum yıllarca sürecek bir çatışma ortamı doğurdu. Batı'da çok keskin bir şekilde yaşanan ve kilise ile bilim dünyasının arasını kalın çizgilerle ayıran bu ortam maalesef İslam dünyasına da taşındı. Popüler dinî kültürün gelenek adı altında var olan üretimleri bilim ve rasyonellik adına hor

görüldü. Müslüman toplumların sosyo-kültürel yapılarını yansıtan çeşitli refleks ve karakteristikleri İslam'a mâl edildi. Böylece İslam modernin, çağdaşlığın ve değişimin karşıtı ya da en azından engelleyicisi olarak görüldü.

Bunun karşılığında Müslüman dünya sosyo-kültürel yapısı gereği kendi kültür dokusuna dayalı bir formül geliştirerek kendi modernliğini üretmedi. Dolayısıyla, modernliği hep ithal etmek zorunda kaldı ve bu da gerek tarihsel süreçte müşahede ettiğimiz, gerekse bugün bizzat yaşadığımız çeşitli problemlere yol açtı.

İslam dünyası yıllarca modernite karşısında tamamen dışlayıcı bir tavır takındı. Moderniteye direndi ve başarısız oldu. Ancak sonunda modernite ile barıştı. Belki boyun eğdi. Oysa başlangıçta moderniteyi tamamıyla reddetmek yerine onu şekillendirici bir tavır takınsaydı, bugün çok daha güçlü bir konumda olurdu.

Fakat artık memnuniyetle ifade edebiliriz ki, bugün İslam dünyasının bir kısmı, özellikle de ülkemiz fizik dünyamızın gerçekliği ile maneviyat dünyamızın ihtiyaç ve derinliğini birleştirdi; aslında probleminin moderniteyle değil, ideolojik veya pozitivist modernizmle olduğunu fark etti. Dolayısıyla bugün artık Müslümanlar belki ideolojik anlam içeren "çağdaşlaşma" ve "çağdaştırma" kavramına karşı çıkabilirler, ama "çağdaşlık" kavramına karşı çıkamazlar. Çünkü "çağdaşlık" kendimizi içinde bulduğumuz ve din adına kayıtsız kalamayacağımız bir olgudur.

Gerek İslam'ın iki temel kaynağı Kur'ân ve Sünnet, gerekse sahih dinî gelenek, statikliği savunmak bir tarafa, çağdaşlığın en temel iki öncü kavramı olan değişim ve dinamizmi teşvik eden bir duruş sergilemektedir. Kutsal kitabımız Kur'ân-ı Kerim insanı dinamizme çağırmakta ve bugün "insan hakları"nın en temel unsurlarından sayılan "tercih hakkını" insana tevdi etmekte, hatta bir haktan öte onu insanın boynuna bir borç olarak asmaktadır. Hz. İbrahim'i "putlara tapan babalarının yolu"ndan ayıran, ona rasyonel bir yolculuktan sonra "tevhid" durağını buldurtan işte

bu hakkın veya "irade"nin kullanılmasıdır. Ahiret öğretisini, cennet vaadini veya cehennem tehdidini anlamlı kılan şey de zaten insana irade gücünün tevdi edilmesi değil midir?

"Din", "değişim", "çağdaşlık" veya "modernlik" üzerine yapılan en önemli hata modern olanın belirli bir zaman ve coğrafya ile sınırlı olduğunu zannetmekten kaynaklanmaktadır. Oysa çağdaşlık veya modernlik, mesela sadece Batı Avrupa'da veya Kuzey Amerika'da olup bitenle özdeş görülemez. Böyle bir özdeşleştirme peşinde olanlar özellikle dindar bir görüntü sergileyen dünyanın diğer bölgelerini hem zaman hem de yaşadıkları sosyolojik evre bağlamında "geri" olarak görmekte dirler. Oysa Londra gibi İstanbul da, Paris gibi Tokyo da, Washington gibi Pekin de pekâlâ kendi modernitesini, kendi çağdaşlığını üretebilir. Yukarıda değindiğimiz tarihsel süreçten kaynaklanan olumsuz nedenlerden dolayı belki bugün hâlâ bu üretimin din ile çelişeceği endişesi zihinlere takılabilir. Ancak şunu rahatlıkla ifade edebilirim ki, İslam dünyası artık bu üretimin eşliğinde olduğunun farkındadır ve özellikle Türkiye bunun için gerekli birikime ve irade gücüne sahiptir.

Dinin tarih boyunca en önemli toplumsal belirleyici olduğu tartışılmaz bir gerçektir. Bu gerçek çağdaş dünya için de geçerliliğini korumaktadır. Bugün, insan potansiyelini geliştirme adına ortaya çıkan psikoterapi yöntemlerinden, ekolojik sorunlara ve uyuşturucu ile mücadeleyle varınca kadar belki de tüm dünya toplumları, dinin müdahalesine, katkısına, daha açıkçası "kutsal"a ihtiyaç duymaktadır. Ve İslam çağdaşlık adına bu katkıyı sağlayabilecek, çağdaş dünya için yeni dinî formlar üretebilecek en dinamik dindir.

Kutlu Doğum haftasında Peygamber Efendimizin dünyayı teşriflerini anarken, onun üstün şahsiyetini ve güzel ahlâkını tanımaya, getirdiği evrensel mesajı anlamaya ve bütün bunları özünde barındırdığı dinamizmi içinde çağımıza taşımaya olan ihtiyacımızı bir kez daha fark ediyoruz.

EVRENSEL RAHMET

Allah Resûlü, mü'min, kâfir ve münafık, herkesin kendisinden istifâde ettiği rahmet timsali bir insandı. Mü'min O'ndan istifâde eder; çünkü O, "Ben mü'minlere, kendilerinden daha yakınım.." buyurmaktadır. Gerçi müfessirler " النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ " âyetine istinad ederek: "Allah Resûlü, mü'minlere kendi canlarından daha azizdir." (Ahzab, 33/6) derler. Fakat, aslında her iki mânâ da birbirine yakındır. Biz O'nu kendi canımızdan daha çok severiz; Allah Resûlü de kendisine bu denli muhabbet besleyenleri aynı ölçüde sever; çünkü O, en büyük mürüvvet insanıdır.

Bu bir muhakeme ve mantık sevgisidir. Bu sevginin hissî yanı olsa da daha çok marifet buudlu ve mantık derinliktir. Şayet kurcalanıp işlettirilebilse insanda öyle bir kökleşir ki; insan, Mecnun'un Leylâsını aradığı gibi her yerde Resûlullah'ı arar durur. Arar durur da her adını anışta burnunun kemikleri sızlar ve O'nusuz geçen hayatı kendisi için bir hicrân kabul eder.. ve O'nun için bir ney gibi inler gezer.

Evet, Allah Resûlü bize kendi nefislerimizden daha yakındır. Nasıl olmasın ki, biz nefislerimizden çok kere kötülük görürüz. Halbuki O'ndan hep kerem, iyilik, merhamet, şefkat ve mürüvvet gördük. O, Allah'ın rahmetinin temsilcisidir. Öyleyse, elbette bize bizden daha yakındır.

O:"Ben mü'minlere kendilerinden daha yakınım." İsterseniz şu âyeti okuyun: النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنفُسِهِمْ (Ahzab, 33/6) diyor ve sonra da sözüne şöyle devam ediyor: "Kim bir mal bırakırsa o akrabalarıdır. Fakat kim de bir borç bırakır ve öyle giderse o banadır."¹

Bu hadisin arkasında şöyle bir hâdise var:

Bir gün bir cenaze getirildi. Namazı kılınacaktı. Allah Resûlü sordu: "Bunun borcu var mı?" Orada

bulunanlar: "Evet, Ya Resûlallah, çok borcu var!" dediler. Bunun üzerine Allah Resûlü: "Siz arkadaşınızın namazını kılın, ben borçlunun namazını kılamam" buyurdular. Ancak bu durum kendisine de çok ağır gelmişti. Bunun üzerine yukarıda zikrettiğimiz âyet nazil oldu. Daha sonra Allah Resûlü bir kısım imkânlarla ulaştı: "Onun mevlâsı benim, alacaklılar bana gelsin." dedi.²

Dünya ve âhirette Allah Resûlü, mü'minlere kendilerinden daha yakın olma keyfiyetiyle bir rahmettir. O'nun bu rahmet yönü ebedlere kadar da devam edecektir.

O münafıklar için de bir rahmettir. Münafıklar, bu engin rahmet sayesinde dünyada azap görmediler. Camiye geldiler, Müslümanların içinde dolaştılar ve Müslümanların istifâde ettiği bütün haklardan istifâde ettiler. Allah Resûlü onlar hakkında perdeyi yırtmadı. Onların çoğunun iç yüzünü biliyordu. Hatta bunları Huzeyfe (r.a)'ye söylemişti de.³ Rivayete nazaran, bundan dolayı da Hz. Ömer, Huzeyfe'yi takip eder, onun kılmadığı cenaze namazını o da kılmazdı.⁴

Bununla beraber İslâm onları fâş etmedi. Onlar hep mü'minler arasında bulundular ve mutlak küfürleri en azından şüpheye tereddüte dönüştü. Böylece, dünya zevkleri de bütün bütün acılaşmadı. Zira yok olup gideceğine inanan bir insanın dünyadan lezzet alması mümkün değildir. Ama, "belki âhiret vardır", diyecek kadar, küfürleri şüpheye bürününce, ihtimâl, hayat o zaman bütün bütün acılaşmaz. İşte bu yönüyle, Allah Resûlü, münafıklara da bir ölçüde rahmet olmuştur.

Kâfir de Allah Resûlü'nün rahmetinden istifade etmiştir. Zira, Cenâb-ı Hak, daha önceki millet ve kavimleri küfür ve isyanları sebebiyle toptan helak ediyor olmasına karşılık, Allah Resûlü'nün

bi'setinden sonra toptan helâk etmeyi kaldırmış dolayısıyla de insanlar, böyle bir azap çeşidinden kurtulmuş oldular. Bu da kâfirler için dünya adına büyük bir rahmettir.

Bu mevzuda Cenâb-ı Hak, Habibine hitaben şöyle buyurmaktadır: "Sen onların içlerinde bulunduğun hâlde, Allah onlara azap edecek değildir. Ve onlar, mağfiret dilerken de Allah onlara azap edecek değildir." (Enfal, 8/33).

Evet, Efendimizin hürmetine Cenâb-ı Hak, toptan helâk etmeyi kaldırmıştır. Hz. Mesih: "Eğer azap edersen onlar Senin kulların." (Maide, 5/118) derken, Efendimizin Allah indindeki kadrine, kıymetine bakın ki, Cenâb-ı Hak O'na: "Sen onlar arasında bulunduğun sürece Allah onlara azap edecek değildir." buyurmaktadır.

Yani, Sen onların sinesinde yaşadığın sürece, Allah onlara azap etmeyecektir. Sen yeryüzünde anıldığın ve dillerde yad edildiğin sürece.. yani insanlar Senin yoluna baş koyduğu müddetçe, Allah onların altını üstüne getirmeyecektir.

Kâfirin Allah Resûlü'nün rahmetinden istifade yönlerinden biri de Allah Resûlü'nün "Ben rahmet olarak gönderildim, lânet isteyici olarak değil."⁵ buyurmasıdır. Ben herkes için Allah'tan bir rahmet olarak geldim. İnsanların başına belâ ve musîbet yağdırılsın diye, bedduâ edip lânet isteyen bir insan olarak gönderilmedim. Onun içindir ki Allah Resûlü, en büyük İslâm düşmanlarının dahi hep hidâyetini istemiş ve onun için çırpınıp durmuştur..

Allah Resûlü'nün getirdiği nurdan, Cibril dahi istifade etmiştir. Bir gün Efendimiz, Cibril'e sorar: "Senin için de Kur'ân bir rahmet midir?" Cibril cevap verir: "Evet ya Resûlallah! Çünkü ben de akıbetimden emin değildim. Ne zaman ki "Göklerde ona itaat edilir, vahiyler ona emanet edilir." (Tekvir, 81/21) âyeti nazil oldu, ben de emniyete erdim."⁶

Ve yine bir başka hadîslerinde Allah Resûlü şöyle buyurur: "Ben Muhammed'im, Ben Ahmed'im, Ben Mukaffi -son peygamberim- Ben Hâşîr'im. (Benden sonra haşîr gelecek, araya başka bir peygamber girmeyecektir. Allah insanları benim önümde haşredecektir.) Ben tevbe ve rahmet peygamberiyim."⁷

Tevbe kapısı kıyamete kadar açıktır. Zira Allah Resûlü bir tevbe peygamberidir ve hükmü de kıyamete kadar sürecektir.

O, yerinde ağlayan bir çocuk görse oturur, onunla ağlar. İnleyen ananın ızdırabını vicdanında duyar. İşte yine Ebu Hüreyre'nin rivayet ettiği bir hadis ve O'nun dillere destan şefkati: "Ben namaza duruyor ve onu uzun kılmak istiyorum. Sonra bir çocuk ağlaması duyuyorum. Annesinin ona duyacağı heyecanı bildiğim için hemen namazı hızlı kılp bitiriyorum."⁸

Allah Resûlü, namazlarını oldukça uzun kılar. Billhasa nâfile namazları, sahabinin takatini aşacak mahiyette idi. İşte O, böyle bir namaz kılma niyetiyle namaza duruyor, sonra da namaz esnasında bir çocuk ağlaması duyunca, hemen namazı hızlandırıyor. Çünkü o günlerde kadınlar da Allah Resûlü'nün arkasında namaz kılmak için cemaate iştirâk ediyorlardı. Efendimiz, ağlayan çocuğun annesi mescidde olabilir mülâhazasıyla, namazı hızlandırıyor ve böylece kadını rahatlatıyordu. İşte O, hemen her meselede böyle bir şefkat âbidesiydi. Bir çocuğun ağlaması O'nu dalgir eder ve ağlatırdı. Ne var ki O, bu engin şefkatine rağmen dengeliydi. Mesela, O'nun bu baş döndüren şefkati, hiçbir zaman dinî hadleri tatbikine mani olamamış ve cezanın şekli ne olursa olsun onu mutlaka tatbik etmişti...

Benî Mukarrin'den biri hizmetçisini dövmüştü. Hizmetçi kadın, ağlayarak Allah Resûlü'nün yanına geldi. Efendimiz, bu hizmetçinin sâhibini çağırdı: "O'nu haksız yere dövdünüz. Ya hürriyete kavuşturun ya da bırakıverin, gitsin." dedi.⁹ Evet, bu haksız tokatın karşılığı âhirete kalacak olursa, oranın tokatları çok daha şiddetli olacaktır. Binaenaleyh; tokatın bedeli hürriyet olmalı ki, ötedeki cehennem azabının diyeti olsun...¹⁰

[* M. Fethullah Gülen'in "Sonsuz Nur" adlı eserinden alınmıştır.]

DİPNOTLAR

1. Müslim, Feraiz, 14
2. Müslim, Feraiz, 14; Buharî, İstikraz, 11; Müsned 3/311
3. Buharî, Fezâilü'l-Ashâb, 20; İbn Esir, Üsdü'l-Gâbe, 1/468
4. İbn Esir, Üsdü'l-Gâbe 1/468
5. Müslim, Birr, 87
6. Kadı İyâz, eş-Şifa, 1/17
7. Müsned, 4/395; Müslim, Fezail, 126
8. Buharî, Ezan, 65; Müslim, Salât, 192
9. Müslim, Eyman, 31, 33; Müsned 3/447.
10. Müslim, Eyman, 30.

Ölümün öteki bütün yüzleri ile buluşan, kan, terör, intihar ve savaşların pençesinde inleyen dünyamızın; kin, nefret ve intikamı sevgi, muhabbet ve rahmete dönüştüren Sevgili Peygamberimizin sıcak soluğuna, rahmet yüklü mesajlarına ihtiyacı yok mudur?

ÇAĞLAR ÜSTÜ ÖRNEKLİK: HZ. MUHAMMED

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ
Diyanet İşleri Başkan Yardımcısı

Doğumunu kutladığımız Peygamber Efendimizi, sevgi ve tazim ile yâd ederek şu tespitle başlamak istiyorum: O'nun hayatı incelendiğinde görülür ki; onun ümmeti, onun gönlünden hiç eksik olmadı. O da ümmetinin gönlünden, yüreğinden hiçbir zaman eksik olmamalı!

Burada bir hususu daha hatırlatmakta fayda görüyorum: Kutlu Doğum haftalarını Türk toplumunun seviyesine ve seciyesine uygun olarak ihdas eden, bunu güzel bir gelenek hâline getiren, Mevlid-i Nebileri birer anma toplantılarından

anlama toplantılarına dönüştüren bütün büyükelimize, hocalarımıza şükran borçluyuz.

Hangi açıdan bakarsanız bakınız içinde yaşadığımız çağın, onun örnekliliğine, manevî önderliğine ve ilâhî rehberliğine ihtiyacı vardır. Bizim de onun sevgisine, aşkına; onu okumaya, anlamaya ve yaşamaya ihtiyacımız vardır.

Yürelerimiz yolunu şaşırdı. Yüreklarimizin, onun kılavuzluğuna ihtiyacı vardır. Boş bırakılmış gönül tahtını gelişigüzel kimselere bırakmış insanların, onun sevgisine ve aşkına ihtiyacı vardır. İnsanlığın en büyük sorunu sevgi açlığıdır. Onu sevmeye,



onunla insanı ve kâinatı sevmeye her zamankinden daha fazla muhtacız. Yürekleri tükenmiş insanların dünyasında yaşıyoruz. Tükenen bütün yüreklerin Hz. Muhammed'in sevgi ve rahmet dolu soluğuna ihtiyacı vardır.

Her şeyden önce Hz. Peygamberin yaptığı işi kendine iş ve meslek olarak seçenlerin, buna ihtiyacı vardır. İşimizi iyi yapabilmek, toplumu doğru aydınlatabilmek, milletimizi peygamber sevgisi etrafında birleştirmek ve bütünleştirmek için, öncelikle bizim onu tanımaya, anlamaya ve örnek almaya ihtiyacımız vardır.

Milletimizin sevgi merkezli bir peygamber tasavvuru vardır. Bu tasavvuru düşünceye ve bilinçli davranışlara dönüştürmek için, bizim buna çok ama çok ihtiyacımız vardır. Yunus Emre'nin dilindeki aşk peygamberini, Mevlâna'nın dilindeki rahmet peygamberini, Ahmet Yesevî'nin dilindeki hikmet peygamberini, Hacı Bektaş Veli'nin dilindeki eşsiz baba ve insan peygamberini yeniden keşfetmeye ve bu keşfimizi toplumun bütün katmanlarına açmaya bizim ihtiyacımız vardır.

İnsana bakışımız çok değişmiştir. Onun rahmet yüklü bakışına ihtiyacımız vardır. Tabiatı hayratça kullanıyoruz. Onun âlem tasavvuruna ve tabiatı okşayan mübarek eline sahip çıkmaya ihtiyacımız vardır. Toplumsal dokularımız çözülmeye başlamıştır. Onun, toplumu gergef gergef ören ilişkiler ağına ihtiyacımız vardır.

Bizim, milletçe iftihar ettiğimiz ve toplumsal varlığımızı borçlu olduğumuz en önemli müessese şüphesiz ki ailedir. Ancak üzülererek ifade edelim ki bu müessese de yavaş yavaş çözülmeye başlamıştır. Onun, Hz. Hatice validemizle dostluk ve arkadaşlık temeli üzerine bina ettiği; vefatından sonra Hz. Ayşe ile sevgi, ilgi ve bilgi üzerine inşa ettiği aile yapısını; bu konuda ona saldıranların çirkin iftiralarına aldırmadan okumaya, bilmeye, öğrenmeye ve yaşamaya ihtiyacımız vardır.

Kısaca eş olarak eşi ile münasebetine, baba olarak çocukları ve torunlarıyla ilişkisine; dost, komşu ve arkadaş olarak bütün ilişkilerimizde, onun ortaya koyduğu örnek ilişkileri satır satır okumaya, teneffüs edip içimize çekmeye ihtiyacımız vardır.

Sormak lazım? Nice insanların karşısında kollarını ve göğüslerini jiletle parçalayan gençlerimizin gönül tahtında Sevgili Peygamberimize ihtiyaç yok mudur? Belirli bir süredir hepimizin gözleri önünde bilgiye, kültüre, emeğe ve toplumların ürettiği en yüce felsefe olan aşka, sanata ve estetiğe uymayan yarışmalarla zihinleri, gönülleri ve ruhları işgal edilen gençlerimizin yüreklerinde Sevgili Peygamberimizin kılavuzluğuna ihtiyaç yok mudur? Madde bağımlılığı ile karararı ruhlarını satanizm gibi çılgınlıklarla bireyin, toplumun ve insanlığın

aleyhine bir tehdide dönüştüren gençliğin ilâhî sevgiye, peygamber sevgisine ne kadar muhtaç olduğunu görmüyor muyuz? Misyonerlik faaliyetlerine maruz kalan gençliğin, Hz. İsa'nın bütün sahih öğretilerini, İncil'in bütün mesajlarını kendi öğretileri ve mesajları içinde bir nokta hâline getiren Sevgili Peygamberimizi tanımaya, sevmeye, anlamaya ve yaşamaya ihtiyacı yok mudur?

Yine sormalı; töre cinayetlerinin yaşandığı toplumumuzun, kız çocuklarını diri diri toprağa gömmek gibi en hunhar, en vahşi töreleri kaldırırken giriştiği hikmetli mücadeleyi öğrenmeye ihtiyacımız yok mudur? Hemen hemen her köşesinde sokak çocuklarının tinercilik illetine müptelâ olduğu bir ülkede, "Yetime sahip çıkan cennette benimle olacaktır." diye haykıran Sevgili Peygamberimizin mesajlarına ihtiyaç yok mudur? İşçi bayramında, "Yanınızda çalışanlarınız sizin kardeşlerinizdir; yediğinizden yediriniz, giydiğinizden giydiniz; emeklerinin hakkını alın terleri kurumadan veriniz." diyen bir peygamber mesajına ihtiyaç yok mudur? Nihayet ölümün öteki bütün yüzleri ile buluşan, kan, terör, intihar ve savaşların pençesinde inleyen dünyamızın; kin, nefret ve intikamı sevgi, muhabbet ve rahmete dönüştüren Sevgili Peygamberimizin sıcak soluğuna, rahmet yüklü mesajlarına ihtiyacı yok mudur?

Yazarlarımız maalesef onu yazamaz oldular. Şairlerimizin en büyük ilham kaynağı -Allah korusun- kurumaya başladı. Senaristlerimizin aklında ve gönlünde onun rahmet yüklü mesajlarını aktarma düşüncesi yok oldu!

Mekke'de iken her türlü kötülüğe engel olmak amacıyla erdemliler topluluğunda yer almasını, Mekke site devletinde hiçbir kötülüğe bulaşmadan haksızlıklarla mücadele ile geçen nezih gençliğini okumaya hiç ihtiyacımız yok mudur? Yirmi beş yaşında iken Hz. Hatice ile dostluk ve arkadaşlık üzerine kurduğu aile yapısını, vahiy geldikten sonra Allah'ın dinini insanlara ulaştırmak için giriştiği hikmetli mücadelesini okumaya ihtiyacımız yok mudur.

Ebu Kubeys dağından yaptığı çağrısı, cahiliye toplumuyla mücadelesini, Erkam'ın evindeki toplantılarını, muhasara altına alınmasını, Habeşistan'a hicretleri, Medine'yi arayışını, Taif'te taşlanışını ve yaralar içinde "Allah'ım onlara merhamet et, çünkü onlar cahil bir kavim." deyişini hatırlamaya ve iliklerimize kadar hissetmeye ihtiyacımız vardır.

Medine'ye hicretini, hicretten önce kadınlı erkekli Akabe buluşmalarını, mescidi inşasını, Evs ve Hazrec'in yıllar yılı süren kavgalarına son verip Ensar ve Muhaciri birbirine kardeş kılışını anlamaya ihtiyacımız vardır. Ayrıca onun eğitiminden geçen ve her biri, insanlığı aydınlatan birer meşaleye dönüşen arkadaşlarını, ashabını, tanımaya öğrenmeye ihtiyacımız vardır. Hz. Ebubekir'in dostluğunu ve sadakatini, Hz. Ömer'in hikmetini ve adaletini, Hz. Osman'ın iffetini, hayasını ve cömertliğini, Hz. Ali'nin ilmini ve cesaretini bu çağa taşımaya ihtiyacımız yok mudur? On yıl içinde dünyaya egemen iki medeniyeti dize getirecek örnek bir toplum oluşturmaya okumaya ve anlamaya ihtiyacımız vardır. Krallara gönderdiği o muhteşem mektuplarını, her biri bir destan olan Bedir, Uhud, Hendek, Hayber ve Tebuk'u okuyup anlamaya ihtiyacımız vardır. Yahudileri de içine alan Medine Sözleşmesini, Necranlı Hristiyanlara Mescid-i Nebevi'yi ibadet mekânı olarak tahsis edişini, Hudeybiye'de sulh için gösterdiği çabayı, Mekke'nin fethinde Ebu Süfyan'ı, Hind'i ve amcası Hz. Hamza'nın katili Vahşi de dahil herkesi affedişini; Huneyn'de aldığı ganimetleri fakirlere dağıtışını, veda haccını, insanlık tarihine altın harflerle yazılması gereken veda hutbesini; "İnsanlar bir tarağın dişleri gibi eşittir. Hepiniz Adem'densiniz, Adem de topraktır." deyişini, "Kadınlara hayırla muamele edin, onların sizin üzerinizde hakları vardır." diye haykırışını ve nihayet "En yüce dostu gidiyorum." diyerek dünyaya veda edişini, veda ederken de "Gözümün nuru namazı bırakmayın." deyişini hatırlamaya ve anlamaya çok ama çok ihtiyacımız vardır.

Son söz olarak başta kaydettiğimiz gibi; ümmet-i Muhammed onun gönlünden hiç eksik olmadı. O da ümmetinin gönlünden, yüreğinden hiçbir zaman eksik olmasın!



PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN (SALLALLÂHU ALEYHI VE SELLEM) DİĞER DİN MENSUPLARINA MÜSAMAHASI

Prof. Dr. Davut AYDÜZ

Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) diğer din mensuplarına karşı, bir insan olmaları itibarıyla hep sevgi ve hoşgörü ile muamelede bulunmuştur.

İnsanlığın İftihar Tablosu'nun (sallallâhu aleyhi ve sellem) hayat-ı seniyyeleri, baştan sona hep af ve müsamaha yörüngelidir. O (sallallâhu aleyhi ve

sellem), hayatı boyunca kendisine türlü türlü eziyet eden Ebu Süfyan'a bile af ve müsamaha ile davranmıştır. O kadar ki, Mekke fethedildiği sırada, Ebu Süfyan'ın "Hâlâ kafamda bir sürü şüphe var." demesine karşılık, Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem), "Kâbe'ye sığınan emniyette olduğu gibi, Ebu Süfyan'ın evine sığınan da emniyette-



dir.” buyurarak, Ebu Süfyan’ın evini emniyet ve sığınma bakımından Kâbe ile beraber zikretmiştir.¹ Nebiler Serveri’nin (sallallâhu aleyhi ve sellem) bu hoşgörülü davranışı; gururu, kendini beğenmişliği ve reislik duyguları tabiatının bir parçası haline gelmiş, 70 yaşlarındaki Ebu Süfyan için tonlarla altın vermekten daha kıymetli, daha değerli olmuştur.

Sinesi inanç ve sevgiyle coşanların, âhiret inancı olmayanlara bile af ve müsamaha ile davra-

nıp onları sinelerine basmayı emreden, ayrıca neshedilmemiş ve dolayısıyla hükmü her zaman geçerli olan bir başka ayet-i kerimede de şöyle buyurulmuştur: “İman edenlere söyle: Allah’ın (ceza) günlerinin geleceğini ummayanları bağışlasınlar. Çünkü Allah her topluma yaptığığın karşılığını verecektir.” (Câsiye, 14.)

Yukarıda anılan ayet-i kerimelere kendisini muhatap kabul eden ve Allah’ın has kullarından olmayı gaye-i hayal edinen her muhabbet fedaisi, karşısındakine, her şeyden önce insan olduğu; şayet kelime-i tevhid söylüyorsa, mü’min olduğu ve bir adım daha ötede, yerine getirmekle sorumlu bulunduğu dinî vazifelerini yerine getiriyorsa, bu defa Müslüman olduğu için, hiçbir karşılık beklentisine girmeden hoşgörü ve müsamaha ile davranmak ve bu arada Yunus’un yaklaşımıyla, “dövene elsiz, sövene dilsiz ve kırana gönülsüz” olmakla vazifelidir. Çünkü Kur’ân’ın temeline inildiğinde, O’nun âdeta sevgi ile esip geldiği görülür. Bu bakımdan, inanmış sineler, zaten bizim olan bu güzelliklere yeniden sahip çıkmalı, bugüne kadar dünyaya pompalanmış olan menfi Müslüman imajını değiştirmeli ve İslâm’ın gerçek yüzünü medenî geçinenlere karşı “ikna” düsturuyla bir kere daha anlatmalıdırlar.

Müsamaha ve hoşgörünün kaynağı, dinimizin de kaynağı Kur’ân olduğu ve bu düşünce coşkun bir ırmak halinde Kur’ân’ın Tebliğcisi Efendimiz’den akıp geldiği için bizim bu konuda farklı düşünmemiz mümkün değildir. Zira tersi bir düşünce, Kur’ân’ı ve Resûlullah’ı (sallallâhu aleyhi ve sellem) tanımama demektir. Bu açıdan hoşgörü ve diyalog, kaynakları itibarıyla Kur’ân ve Sünnet’e dayandığından Müslüman’ın tabii ahlâkıdır ve bu itibarla da kalıcıdır. Allah Resûlü’nün Medine’ye hicret buyurmalarının ardından Medine’de Yahudileri de içine alacak şekilde, Medine halkı arasında yaptığı hukûkî ve içtimaî mukavele gerçekten dikkate değer bir belgedir.² Günümüzde ne Lahey ve Strasbourg, ne de Helsinki İnsan Hakları Sözleşmeleri, Allah Resûlü’nün 14 asır

önce ortaya koyduğu hukukî ve insanî esaslar seviyesine ulaşamamıştır. O en engin müsamaha insanı (sallallâhu aleyhi ve sellem), Medine'de Ehl-i Kitap'la iç içe yaşamış, hatta "Müslümanım" dedikleri halde sürekli nifak çıkararak, hemen her yerde temiz vicdanları birbiriyle vuruşturmaya çalışan müfsit ruhlarla bile anlaşma noktaları bulmuş ve onları nazarı müsamaha ile bağrına basmıştır. Abdullah b. Übey b. Selûl gibi ömür boyu kendisine düşmanlık içinde bulunan birine bile öldüğünde gömleğini kefen olarak vermiş ve yapılan teklif üzerine cenaze namazını kıldırması kabul etmiştir. Bunun üzerine Hz. Ömer (r.a.), İbn Selûl'ün münâfık olduğunu ve hayatı boyunca Peygamberimize yaptığı kötülükleri birer birer sayarak namazı kıldırmasının ve ona dua etmesinin uygun olmadığını hatırlatmıştır. Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) Tevbe sûresinin 80. (Onlar için sen ister Allah'tan af dile, ister dileme. Yetmiş kere bile istiğfar etsen, Allah onları asla affetmeyecektir...) âyetine işarette bulunarak: "Rabbim bu hususta beni muhayyer kıldı. Onun için gerekirse 70'ten fazla istiğfarda bulunurum."³ diyerek cevap verince, Tövbe sûresi 84'cü âyet inerek kesin hükmü verdi: "Onlardan ölen hiçbir kimse-nin cenaze namazını kılma ve kabri başında dua etmek üzere durma!" Bu bakımdan, ne



O'nun (sallallâhu aleyhi ve sellem), ve O'nun insanlığa sunduğu mesajın eşi ve menendi yoktur. Dolayısıyla 'Üsve-i Hasene' (En Güzel Örnek) olan O Kurtuluş Rehberi'ne uymaya çalışanların, O'ndan farklı düşünmeleri de mümkün değildir.

İnsanlığın İftihar Tablosu (sallallâhu aleyhi ve sellem), Rabbinden aldığı terbiye ile Müslüman, Hıristiyan veya Yahudi demeden hemen her insana değer vermiştir.

Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem), bir gün yoldan bir Yahudi cenazesi geçerken ayağa kalkar. O esnada yanında bulunan bir Sahabi, "Ya Resûlallah, o Yahudidir." der. Nebiler Serveri (sallallâhu aleyhi ve sellem) hiç tavrını bozmadan ve yüz çizgilerini değiştirmeden, zamana "dur ve beni dinle" dedirtecek şu cevabı verir: "Ama bir insan!"⁴ O'nu bu ölçüler içinde tanımayan müntesiplerinin de, O'nun insanlık adına getirdiği evrensel mesajlardan habersiz yaşayan insan hakları savunucularının da kulakları çınlasın! Bu söze ilave edilecek hiçbir şey yoktur ve eğer biz, bu sözün sahibi o şanlı Peygamberin ümmeti isek, O'ndan farklı düşünmemiz de mümkün değildir.

DİPNOTLAR

1. Ebu Davud, Harac 25.
2. Muhammed Hamîdullah, İslam Peygamberi, (İrcm.Salih Tuğ), Ankara 2003, I,190.
3. Buharî, Cenâiz 85; Tefsîru Berâe 12; Müslim, Fezâilü's- Sahâbe 25.
4. Müslim, Cenâiz 78, 81.

HZ. MUHAMMED
(Sallallâhu aleyhi ve sellem)

İNSANLIĞIN İFTİHAR TABLOSU

Ali ÜNAL

Fikir alışverişi imkânlarının alabildiğine kıt, haberleşme vasıtalarının son derece sınırlı, insanın ufkunu aydınlatacak sağlam bilginin ancak kırıntı kadar, bakış açılarının oldukça dar olduğu, cehalet ve bâtil inançlar bataklığında bir dünya. Ve bu cahiliye çağı karanlığı içinde her manada "ekin bitmez bir vadi". Her kabile, sanki başlı başına bağımsız bir devlet. Yağma, talan, cinayet, zina, kumar ve içki pek yaygın. Hayat, şeref ve mülkiyet daima tehlikede. Ahlâk, maneviyat, kültür, medeniyet, hukuk, doğru ve yanlış adına düşünceler pek iptidai. Tarih boyu şirk ve küfrün her çeşidini burada bulmak mümkün.

Hz. Muhammed (sallallâhu aleyhi ve sellem), işte böyle bir çevrede dünyaya geldi. Allah (celle celaluhu), doğmadan önce babasını, altı yaşındayken de annesini aldı; O'nu ilk çocukluğunda çöle gönderdi ve ümmî olarak da muhafaza etti ve böylece hem zihnini hem kalbini ailenin, çevrenin ve her türlü yazılı kültürün tesirinden uzak tuttu. Çocukluğunda bir ara koyun da güttü; âlemlere rahmet, bütün ins ve cinne "râî" olacaktı.



En büyük düşmanları bile kıymetlerini O'na emanet ederlerdi. İliklerine kadar güvenilmez bir toplumda emniyetin sembolüydü;

Peygamberliği öncesi, o devirde pek yaygın olan şir ve hitabetin hiçbir şekline de katılmamıştı. Ahlâkı, güvenilirliği, dürüstlüğü, doğruluğu ve şahsiyetinin bütünlüğü ile göze çarpıyordu. "El-Emîn" olarak anılıyordu, bütün "mü'min"lere serdar olacaktı. Gayet nazikti; çekici bir şahsiyeti vardı; kendisiyle karşılaşanlar hemen cazibesine tutulurlardı. İnsanlarla münasebetlerinde âdil, diğer-gâm ve hassastı. Kimseyi aldatmamış, sözünden döndüğü görülmemiş, bir süre uğraştığı ticaret işlerinde emniyet sarsıcı hiçbir muamelesine şahit olunmamıştı. En büyük düşmanları bile kıymetlerini

O'na emanet ederlerdi. İliklerine kadar mağrur ve güvenilmez bir toplumda emniyetin ve tevazuun sembolüydü; içki ve kumarın fazilet kabul edildiği bir memlekette ağızına hiç içki koymamış ve asla kumar oynamamıştı. Çevresi kalbsiz insanlarla doluydu ama, O'nun kalbinde bütün âlemler için merhamet nehirleri akıyordu. Başkalarını incitmek şöyle dursun, başkaları adına en çekilmez zorluklara katlanırdı. Kan davalarından ve dahi-fî kavgalardan hep uzak kalmış, buna karşılık, insanların arasını bulmada daima en önde yer almıştı. Hiçbir yaratılmışın önünde baş eğmemiş,



çocukluğunda bile putlara adakta bulunmamıştı. Karanlık bir gecede her tarafı aydınlatan bir projektör gibiydi.

Bu insan, 40 yaşına bastığında İlâhî nurta dopdolu olarak kavminin karşısına çıktı ve onlara yıllar süren şu tebliğde bulundu:

“Bütün kainat, içindeki her şeyle birlikte Allahü Tealâ’ya aittir; sadece O yaratıcı, rızk verici, Hayy ve Kayyûm ve her şeyin Mâlikî’dir; dolayısıyla fânî şeylere, yıldıza, ağaca, taşta değil, sadece Allah’a ibadet ve mutlak olarak itaat edilir. Anne ve babanıza en iyi şekilde davranın. Hırsızlık, yağma, talan ve ırza geçme, zulüm ve haksızlık, Allah katında en büyük suçlardandır; bunlardan vazgeçin. Doğruyu söyleyin; yalandan, aldatmadan olabildiğince kaçınin. Âdil olun. Haksız yere asla cana

kıymayın. Herkese, bu arada bilhassa akrabaya, fakire, muhtaca ve yolcuya hakkını verin. Asla israfta bulunmayın. Fakirlik korkusu veya daha başka sebeplerle çocuklarınızı öldürmeyin. Zinaya zinhar yaklaşmayın. Fakirin ve yetimin malına el sürmeyin; ahdinizi yerine getirin. Ölçü ve tartıyı tam yapın. Bilmediğiniz konuda konuşmayın, çünkü kulak, göz ve kalb, söylenen sözden sorumludur. Gurur ve kibirden mutlak olarak kaçınin. Birbirinize yumuşak söz söyleyin; birbirinizden yüz çevirmeyin; hareketlerinizde mülayim olun. Kimse kimseyle alay etmesin ve kimse kimseye kötü lâkap takmasın. Sûizandan sakının. Başkalarının günahlarını araştırmayın. Kendi aleyhinize, anne-babanızın ve yakınlarınızın aleyhine de olsa doğru şahitlikten kaçınmayın ve adaleti aranızda hakim kılın. Bir kavme olan öfkeniz, sizi onlara karşı adaletsizliğe sevk etmesin. Affedici olun. Kötülüğü iyilikle savın. Alkol kullanmayın ve şans oyunları oynamayın.

“Hepiniz insansınız ve bütün insanlar, Allah katında eşittir. Kimse yüzünde bir lekeyle doğmaz; kimse de, dünyaya boynunda bir şeref madalyasıyla gelmez. Ancak tam bir saygıyla Allah’a yönelen, söz ve davranışlarıyla doğruyu temsil eden, yüce ve şereflidir. Doğum, ırk ve renk, büyüklük derecesi olamaz. Hepiniz ölecek ve bilâhare yüce bir mahkemenin önünde dünyada iken yaptıklarınızdan hesap vereceksiniz. O gün rüşvet ve kayırma geçmez; ancak sağlam iman ve salih amel geçer. Bunlara sahip olan ebedî saadet yurdu Cennet’e, bunlardan mahrum olan da Cehennem’e gidecektir.”

Mesajını tebliğe başlayınca ona muhatap olan herkes hayretle ayağa kalktı ve fevkalâde hitabetiyle âdeta büyülendi. Sözleri öylesine çekici ve etkileyiciydi ki, düşmanları tesir altında kalmamak ve eski dinlerinden kopmamak için O’nu dinlemekten kaçarlardı. Tarihin en büyük edipleri olan bütün Arap şair ve hatipleri, O’nun getirdiği mesajın diline hayran kalmışlar ve bu mesajın bir tek satırına bile nazire yapmaya davet ve meydan okuyuşla karşılaştıklarında âcizliklerini ortaya koymuşlardı.

Davasına ve mesajına olan güveni o derecedeydi ki, tebliğ başladığı ilk andan itibaren her türlü muhalefete karşılaştıysa da, bütün eziyet ve işkencelere dudaklarında bir gülümsemeyle cevap verdi. Zorlama ve tenkitlere cesaretle karşı koydu. Her fânîyi yoldan çıkaracak bütün tekliflere göz ucuyla olsun bakmadı.

İslâm'ın ümmî Peygamber'i (sallallâhu aleyhi ve sellem), benzerini daha önce kimsenin duymadığı ve daha sonra da duymayacağı bir ilim ve hikmetle konuşuyordu. Metafizik ve ilâhiyatın en karmaşık meselelerini açıklıyor, devletlerin ve imparatorlukların yıkılışlarının sebeplerini tarihî delilleriyle ortaya koyuyor ve ahlâk kânunlarıyla sağlıklı bir kültürün esaslarını vazeliyordu. İçtimaî kültür, iktisadî teşkilâtlanma, kamu yönetimi ve milletlerarası münasebetler sahasında en güçlü düşünürlerin ve âlimlerin hikmetini ömür boyu araştırma ve tecrübelerden sonra ancak kavrayabilecekleri düzenlemelerde bulunuyordu.

Hicaz'ın bu sevgi dolu sakin insanı, daha önce eline hiç kılıç almamış olmasına ve bir defa, o da seyirci olarak katılmış olmanın dışında hiçbir savaşa iştirak etmemiş bulunmasına rağmen, birden kendini içinde bulunduğu en çetin savaşlarda bile bir defa olsun geri çekilmeyecek bir komutan haline geliverdi. Cahiliye toplumlarından çıkardığı insanlara öyle bir askerlik eğitim ve rûhu aşıladı ki, bu insanlar, birkaç yıl içinde devrin en sağlam iki askerî gücünü dize getirip, bilinen dünyanın büyük bölümünün hakim ve efendileri oldular.

Kırk yıl hiçbir siyasî alâka ve faaliyet işareti vermeyen kendi halindeki bu sessiz insan, siyaset sahnesinde birden büyük bir devlet ve siyaset adamı olarak arz-ı endam edip, elinde bugünkü haberleşme imkânlarının hiçbirisi olmadığı halde, milyonlarca kilometrekarelik bir çöle yayılmış cahil, kaba, kültürsüz ve kabile savaşlarına dalmış insanları çok kısa bir zamanda bir bayrak, bir anayasa, bir din, bir kültür, bir medeniyet ve bir hükümet altında toplamayı başardı.

O, halkın düşünce tarzını, alışkanlıklarını ve ahlâkını değiştirdi. Cehaleti ilme, bedeviyeti medeniyete,

kaba, acımasız ve kötü kişileri de Allah korkusuyla dopdolu ve dürüst insanlara kalbetti. Bu insanların inatçı ve bükülmez vahşî tavırları, kanun ve düzene teslimiyete bağlılığa dönüştü. Günümüzün yüz pedagogu, yüz filozofu, yüz sosyologu ve yüz psikologunun yüz yılda gerçekleştiremeyeceği bir başarıyı 23 yılda, hem de 14 asır öncesinin bir çöl ülkesinde gerçekleştirdi. Asırlardır içlerinden tarihte iz bırakmış tek bir büyük insan çıkaramamış olan bir kavmi, Allah'ın izniyle ilimde, ruhta, ahlâkta, maneviyatta, siyasette, askerlikte, her türlü sosyal sahada bütün zamanların en büyük, en kumlu, zihinlerin muallimi, kalblerin mürşidi ve dünyanın her tarafına gerçek medeniyeti taşımaya koşan, tarihin en namdar toplumu haline getirdi.

Ülkesinin hakimi olmasına rağmen, o kadar ben-siz ve mütevazı idi ki, hep sâde kaldı ve sâde bir ömür sürdü. Kerpiçten örme hanecğinde ümmetin en fakiri olarak yaşıyordu. Hasır üzerinde uyur, sâde giyinir, çok az yer, çok zaman da aç kalırdı. Gecelerini Rabb'in huzurunda ibadet ve dua ile geçirirdi. Fakirlerin, kimsesizlerin yardımına koşardı. Bir işçi gibi çalışmaktan asla haya etmezdi. Son ânına kadar hayatına lüks, debdebe ve şatafat girmedi. İnsanlardan bir insan olarak herkesle oturur, konuşur ve görüşürdü. Herkesin derdine ortak olur, sevinçleriyle sevinir, üzüntüleriyle üzüldü. Halkın o kadar içindeydi ki, bir yabancı geldiğinde Ashab'ı içinde O'nu ayırt edemezdi. Bir defasında bir bedevi gelmiş ve "Muhammed kim?" diye sormuştu. O anda Ashab'ına hizmet ve ikramla meşgul bulunan Efendiler Efendisi'nin (sallallâhu aleyhi ve sellem) cevabı, ölümsüz bir prensibi ortaya koyuyordu: "Milletin efendisi, onlara hizmet edendir."

Olanca büyüklüğüne rağmen, davranışlarıyla insanlardan bir insandı. Ömrü boyunca herkes, her varlık adına katlandığı onca meşakkatlerin karşılığında kimseden en ufak bir talepte bulunmadı. Vefatında hemen hiç miras bırakmadı, her şeyini insanlığa vakfetmişti. (Aleyhissalâtü vesselâm ve alâ âlihi ve ezvâcîhî ve ashâbih.)

(Bediüzzaman, Mektûbât "19. Mektup", Fethullah Gülen, Sonsuz Nur ve Mevduâf, Towards Understanding Islam kaynak alınarak hazırlanmıştır.)

“Size kendi aranızdan öyle bir peygamber geldi ki sıkıntıya düşmeniz O’na çok ağır gelir. Kalbi sizin için fitre, müminlere karşı pek şefkatli ve merhametlidir.” (Tevbe, 9/128)



O, Her Yerde Her Zaman ÜMMETİNİ DÜŞÜNÜR

Dr. Ergün ÇAPAN

Ümmetine çok düşünün olan Allah Resûlü, yaşadığı kulu zaman dilimi boyunca hep ümmetini düşünmüş; dünya ve ahirette ümmetini saadete götürecektir yolları hem tebliğ ederek hem de aşkın temsili ile bilfiil göstermiş, helake sürükleyecek çizgi dışı düşünce ve davranışlardan da sakındırılmıştır. O'nun vahiy orijinli, şefkat yörüngeli hayatı seniyeleri mikro planda kıyamete kadar gelecek bütün Müslümanların her türlü dertlerine, problemlerine çare olacak zenginlik ve enginliktedir.

Allah Resûlü, kâinat yüzü suyu hürmetine yaratılmış bir insan olarak, getirdiği ve temsil ettiği rahmetle insanlığı buluşturmak için işkencelere, hakaretlere maruz kalmış; ama bütün bunlara rağmen tel'in ve beddua için elini açmamıştır. Zira O (sallallahu aleyhi ve sellem), lanet etmek için değil âlemlere rahmet olarak gönderilmiştir.¹

Mekke'de kapı kapı dolaşmış, insanların bir araya geldiği panayır gibi mevsimleri bir fırsat olarak değerlendirmiş, mesajını tebliğ etmişti. Bir



keresinde çok ağır hakaretlere maruz kalmış, melek imdadına koşmuş, eğer isterse bir dağı kaldırıp bu âsî kavmin tepesine indirebileceğini söylemişti. Ama o şefkat âbidesi insan ellerini kaldırarak, "Allah'ın, onların neslinden (kıyamete kadar) yalnızca Allah'a ibadet edip O'na şirk koşmayan birilerini çıkaracağını ümit ediyorum."² demiş ve onlara herhangi bir belanın gelmesini istememişti. Peygamber Efendimiz, kendisini taşıyan, vücudunu kan

revan içinde bırakan, namaz kılarken boğazını sıkın veya başına işkembe koyan, geçeceği yollara dikenler serpen insanların, hep hidayetlerini istemiş, böylelikle düşmanlarının bile cennete gitmelerini arzu etmiştir. O, Taif'te taşlanmış, yüzü gözü kan içinde bir bağa sığınmak mecburiyetinde kalmış; ama kendine bunu reva görenlere beddua etmemiş, hâlini Allah'a arz etmişti.

Yine harp meydanında diş kırılıp yüzüne miğferinin bir parçası saplandığı ve yüzünden dökülen kanın yere düşeceği esnada, hemen ellerini kaldırarak âdeta dua ile İlâhî gazabın önüne

geçmeye çalışmış ve, "Allah'ım kavmime hidayet et, çünkü onlar (beni) bilmiyorlar."³ niyazıyla kâfirlerin başına gelmesi muhtemel bir belayı önlemişti ki, bu ifadelerin her bir kelimesinde nasıl bir şefkat ırmağı çağladığı açıktır.⁴

Allah Resûlü hiçbir beşere nasip olmayan miraca mazhar olmuştu. Miraçta bütün varlığın ibadet ve tesbihlerini Cenab-ı Allah'a sunmuş, "es-Selamü aleyke eyyühennebi" hitabına mazhar olmuştu. Olmuştu da yine ümmetini düşünmüş "es-selamü aleyna ve ala ibadillahissalihin" diyerek selam ve emniyetten ümmetinin de olabildiğince istifade etmesini niyaz etmişti.⁵

İşte, Sidretü'l-Müntehayı aşıp, aklın idrakinde pes ettiği "Kâb-ı Kavseyni ev ednâ" zirvesine ulaşan, idrak ufuklarımızı aşan likaulaha mazhar olan Allah Resûlü, gördüklerini gördürmek, duyduk-

larını duyurmak için aramıza dönmüş ve her Müslüman'a donanım ve gayret ve performansı nisbetinde miraç yolunu açık bırakmıştır.⁶

Gökler ötesi yolculuktan ümmeti için geri dönen Allah Resûlü, ebediyete yürürken ümmetinin en zor anlarında da yanındadır. Mahşerde, sırat köprüsünde, hesapta ümmetine el uzatan Allah Resûlü bazı rivayetlerden anlaşıldığına göre, yine ümmetine imdad etmek için muvakkaten cehenneme gidip çıkacaktır.⁷

Mahşer günü herkesin kendi derdine düştüğü, dünyada iken seve seve hayatını feda etmeye amade olan annenin bile evladından kaçtığı hatta peygamberlerin bile "nefsi nefsi" dediği yerde O (aleyhi ekmelü't-tehâyâ) "ümmeî ümmetî" diyecektir.⁸

Peygamber Efendimiz, kendisini taşıyan, vücudunu kan revan içinde bırakan, namaz kılarken boğazını sikan veya başına işkembe koyan insanların, hep hidayetlerini istemiştir.

En çetin ve zor yerlerden biri olan sırat köprüsünde Allah Resûlü ümmetinin imdadına koşacaktır. Sıcaklık, korku ve dehşetin gittikçe arttığı bu yerde Peygamber Efendimiz Sırat Köprüsünün başına duracak, herkes amellerine göre Sıratı geçecek Allah Resûlü, "Allahümme sellim sellim" buyuracaktır.

Peygamber Efendimiz, Sırat Köprüsünden geçerken ümmetinden bazılarının takılıp yolda kalacağını haber vermişti. O gün köprü'nün başına duran Şefkat Peygamberi, köprüden geçerken ümmetinin sarsılması, oradan alttaki cehenneme düşme tehlikesi geçirerek "Ey Muhammed yetiş imdadımıza, Ey Muhammed yetiş imdadımızal!" diye çığlık atmaları üzerine yüksek sesle "Ya Rab ümmetim, ümmetim! Ben bugün nefsimi istemiyorum (kendi kurtuluşumu) kızım Fatıma'yı da istemiyorum. Ümmetimi istiyorum." diye Yüce Mevla'ya niyaz edecektir.⁹

Diğer taraftan ümmetinin en zor anlarında yanında olup, onlara şefaet elini uzatan Allah Resûlü, içlerinden ahirette takılıp yollar da kalanlardan tablolar arzetmiş, böyle bir duruma düşülmemesi için yüreği yanan bir baba hüznüyle şu şefkat yüklü ikazını yapmıştı: "Benim yüzümü kara çıkarmayın/beni mahçup etmeyin"¹⁰

DİPNOTLAR

1. Müslim, birr, 87; Buhârî, edeb, 38
2. Buhârî, bedü'l-halk, 7; Müslim, cihad, 111; İbn Kesîr, Bidâye, 3/166-168
3. Buhârî, enbiya, 54; Müslim, cihad 105
4. M. Fethullah Gülen, Kendi Dünyamıza Doğru, s. 171
5. Kurtubî, el-Câmi li ahkâmi'l-Kur'ân, Bakara sûresi, 286 ayetinin tefsiri
6. M. Fethullah Gülen, Kendi Dünyamıza Doğru, s. 171-172
7. Ebû Davûd et-Tayâlisî, Müsned, 1/353; Ahmet b. Hanbel, Müsned, 3/244
8. Kurtubî, et-Tezkire, s. 258
9. Kurtubî, et-Tezkire, s. 351
10. Ali el-Müttakî, Kenzü'l-ummâl, 14/640



Cübbesini arkadan çekiyor, boynunda iz bırakıyorlardı. Her ne kadar bunları telafi mümkün olsa da, yürekte bırakılan izleri silmenin imkânı yoktu!



“BEN DE ÂDİL OLMAZSAM...”

Dr. Reşit HAYLAMAZ

Huneyn Savaşı sonrasında insanlık, yeni bir uygulamaya daha şahit oluyordu; o gün Efendimiz (şallâhu aleyhi ve sellem), Müslüman olmadığı halde kendisiyle birlikte Huneyn'e kadar gelen Safvan İbn Ümeyye gibilerin gönüllerini İslam'a ısındırmak ve Ebu Süfyan gibi henüz yeni Müslüman olanların da kalplerinde İslam'ın iyice oturaklaşması için 'müellefe-i kulub' denilen bir zümreye ganimetten pay veriyordu.

Her ilke tepki olduğu gibi Resûlullah'ın bu tercihi de tenkit edenler vardı; daha kanları kılıçlarından damlarken böyle bir tercihi sindire-

mediklerini ifade ediyor ve Mekkelileri kayırdığını düşünüyorlardı.

Belli ki nebevi strateji henüz kavranamamıştı; yeri geldiğinde eldeki imkânları muhatapların istifadesine açarak onlarla müşterek bir zemin arayışı içine girilmesi gerektiğini henüz görüp içlerine sindirememişlerdi. Halbuki bazıları itibarıyla insanlar, kendilerine yapılan ihsanı unutmaz ve buna vefa ile mukabele ederlerdi. O gün de öyle olacaktı. Ancak daha sonuçlarını görmeden acele davrananlar vardı. Cübbesini arkadan çekiyor, boynunda iz bırakıyorlardı. Her ne kadar



bunları telafi mümkün olsa da, yürekte bırakılan izleri silmenin imkânı yoktu!

Bu taksimatı yaparken Allah Resûlü'nün yanına, Temîm kabilesinden Zü'l-Huveysıra denilen bir adam yaklaşmıştı. Rahatsızlığı her halinden belliydi ve önce O'na:

- Yâ Muhammed, diye seslendi. 'Bugün ben, Senin yaptıklarına tanık oldum!'

Bunun anlamı, yaptıkların bütünüyle yanlış; yarın bu yaptıklarının hesabını vereceksin demektir. Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem), sesin geldiği tarafa yöneldi ve hiddetinden kabarıp duran bu adama:

- Evet, neye tanık oldun, diye sordu. Bunun üzerine Zü'l-Huveysıra, Efendimiz'e:

- Senin adaletli davranmadığını görüyorum; adaletli ol, diyerek ağızındaki baklayı çıkarıverdi. Allah Resûlü'nü celâllendiren cümlelerdi bunlar ve bunun üzerine O (sallallâhu aleyhi ve sellem):

- Eğer Ben de âdil olmazsam işim bitmiş demektir, buyurdu. Ardından da, 'Yazıklar olsun sana! Şayet adalet, Benim yanımda değeri olan bir fazilet değilse, o zaman kimin yanında adaletten bahsedilebilir!' diye çıkıştı Zü'l-Huveysıra'ya.

Gelişmelere şahit olan Hz. Ömer'i de çileden çıkaran bir davranıştı bu ve Efendimiz'in yanına yaklaşarak:

- Yâ Resûlallah! Şu münafığı bana bırak da boyununu vurayım, diye izin istiyordu. Hz. Ömer'in bu çıkışı ayrıca endişelendirmişti Allah Resûlü'nü ve önce:

- Böyle bir şey yapmaktan Allah'a sığınırım, dedi. Kendisini bu kadar üzse, gayretullaha dokunacak laflar etse de, en azından zahir itibarıyla ashabi arasında yerini alan birisine karşı kılıç kullanılmamasını istemiyordu. Ancak bir uyarısı vardı; gözünü istikbâle dikmiş şunları söylüyordu:

- Onu kendi haline bırakın; zira ileride onun gibi başka insanlar da zuhûr edecekler! Onlar, din konusunda belki çok derin bilgilere ulaşacaklar; Kur'ân'dan başlarını kaldırmayacaklar ama bu, gırtlaklarından aşağı inmeyecek ve okun yaydan çıkıp da gitmesi gibi dinden uzaklaşacaklar! Bir kere ok çıkıp da gittikten sonra, ne yaya bakıldığında oktan bir şey görülebilir, ne okun ucunun konulduğu yerde bir iz kalmıştır ve ne de kirşin olduğu yerde oktan bir eser bulunabilir! Zira o, çoktan hedefine ulaşmış ve hayvanın karnını delip kana bulanmıştır! Aynı zamanda sizler, onların namazları yanında kendi namazlarınızı; oruçları yanında da kendi oruçlarınızı küçümsersiniz!

Nebevi tarif devam ediyordu; bu türlü insanların, ihtilafların çoğaldığı zeminleri sevdiklerini dile getiriyor ve hatta bu durumdaki insanları tanıma adına, aralarından bazılarını fiziki yönleri itibarıyla de tarif ediyordu.

Aslında bunlar, hemen her dönemde karşılaşılabilecek katı tavırlı insanları ifade etmekteydi; demek ki Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem), daha o günlerden bizi uyararak, din-i mübin-i İslâm'ın daha fazla gönül tarafından benimsenmesi için başkaların da elinden tutma adına köprüler kurup kapılar aralayarak yeni diyalog zeminleri araştırırken, bazı insanların bunu fazla bulacağını ve böyle davrananlar hakkında ulu orta beyanda bulunacaklarını hatırlatıyor ve ümmetine, bu türlü insanların takıntılılarına kulak asmadan doğru bilinen hedefte ilerlemeye devam edilmesi gerektiğinin mesajını veriyordu.

Not: O gün Efendimiz'den bunları dinleyen Ebû Saîd (radiyallahu anh), yıllar sonra Hz. Ali ile birlikte savaştıkları sırada, karşı tarafın ölüleri arasında böyle bir adamı gördüklerini, müşahede ettikleri özelliklerin, aynen Efendiler Efendisi'nin tavsiflerine uyduğunu bizzat gördüklerini anlatacaktır.

Efendimiz

(sallallâhu aleyhi ve sellem)

MEKKE'DEN ÖNCE GÖNÜLLERİ FETHETMİŞTİ*

Hayber ganimetleriyle Medine'ye dönen Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), bu imkânlarla iki önemli icraat yapacaktı; öncelikle, mal ve mülklerini Mekke'de bırakarak Medine'ye hicret eden Muhâcirlere kapılarını açıp da mallarını bölüşen Ensâr'a bu mallarını geri vermeleri talimatı verecek ve kendisi de bunu bizzat uygulayacaktı. Zira Hz. Enes'in annesi Ümmü Süleym'in, hicret sonrasında kendisine hediye ettiği bir hurmalık vardı ve o gün bu hurmalığı Allah Resûlü (sallallahu aleyhi ve sellem), hediye kullanmaları için kendilerine tahsis ettiği Ümmü Eymen'den alarak sahibine geri iade edecekti.¹

İkinci önemli husus da yine Mekke ile ilgiliydi; o gün Mekke'de büyük bir kuraklık baş göstermiş ve insanlarla hayvanlar büyük bir kıtlıkla karşı karşıya kalmışlardı. Bunu duyan Allah Resûlü (s.a.s.), o güne kadar her fırsatta kendisine kılıç kaldırıp hayatına kasteden bu insanların bile elinden tutma adına bir adım atacak ve Hayber'den elde ettiği ganimetlerle Mekkelilere yardım gönderecekti! Mü'minin şefkat ve duyarlılığını gösteriyordu; Allah'ın kulu oldukları için onların da ellerinden tutmayı hedefliyor ve icraatındaki mesajla O (sallallahu aleyhi ve sellem), onları da Allah'a kul olma zeminine çağırıyordu.

Yardımları götüren sahabî, Amr İbn Ümeyye idi. Yardım gönderdiği isimler yine Ebû Süfyân, Süheyl İbn Amr ve Safvân İbn Ümeyye idi; lider konumundaki insanlardı ve bu vesileyle düşünceleri yoklanmış ve böylelikle, İslâm adına buldukları konum yeniden kontrol edilmiş oluyordu. Zira bunların üçü de, yarın gelip huzurda teslim olacak ve Allah Resûlü'nün sahabîsi olma şerefine nail olacaktı.

Ancak o gün Süheyl İbn Amr ile Safvân İbn Ümeyye, bu yardımı kabule yanaşmayacaklardı; etraflarındaki insanların ihtiyaçlarını görüp durmakla birlikte, düne kadar yapmadık kötülük bırakmadıkları bir kapıdan böyle bir yardımın gelmesini gururlarına yedirememişlerdi! Ancak bu, yüreklerine kadar işleyen bir mesajdı; zira geçmiş gözlerinin önünden geçirdiklerinde herhangi bir insanın dönüp de kendilerine bu yardımı yapacaklarını çok iyi biliyorlardı; böylece Resûlullah'ın farkını bir kez daha görmüş oluyorlardı.

Ebû Süfyân, daha temkinliydi; her ne kadar arkadaşları müspet bakmasa da ortada insanî çizgi de bir cemile vardı ve bu iyiliğin görülmemesi şık kaçmazdı. Onun için o gün:

- Allah, kardeşimin oğlunu hayırla mükafatlandırsın; çünkü O, akrabalığın gereği olanı yerine getirip bizi gözetti, demiş ve bunların hepsini alarak Mekke'deki fakirlere dağıttırmıştı.² Mekke'nin kıymetini bilemediği Muhammedü'l-Emîn, sıkıntılarının farkına varmış ve ellerinden tutmak için kendilerine yiyecek ve altın göndermişti; gönüllerde, yarını adına umumiyet kesbedecek bir fetih yaşanıyordu!

*(Dr. Reşit Haylamaz'ın "Gönül Tahtımızın Eşsiz Sultanı Efendimiz" kitabından alınmıştır.)

DİPNOTLAR

1. Ümmü Enes'in hediye ettiği bu hurmalığı Efendimiz (s.a.s.), Zeyd İbn Hârise ile evlendirdiği dadısı Ümmü Eymen validemize hediye etmiş ve o gün de, karşılığını vererek geri alıp Ümmü Süleym'e vermesini istemişti. Hatta Ümmü Eymen validemizin, hurmalığı teslim alan Hz. Enes'e itiraz ettiği ve Efendimiz'in devreye girmesiyle bu ihtilafın da tatlıya bağlandığı anlatılmaktadır.
2. Hatta Efendimiz, Ebû Süfyân'dan kendisine deri göndermesini talep etmişti. Belki de bu, gönderilen emtiayı kabullenmeleri ihtimaline karşı, ihtiyat akçesi olarak düşünülmüştü. Yardımları alan Ebû Süfyân, Efendimiz'in bu isteğini de yerine getirecek ve talep edilen deriyi Medine'ye gönderecekti.



HZ. PEYGAMBER'İN ÖRNEK AHLÂKİ VE KİŞİLİĞİ

*Prof. Dr. Mustafa ÇAĞRICI
İstanbul Müftüsü*

Allah'a hamd, kutlu doğumunun yıldönümüyle müşerref olduğumuz Hz. Muhammed Efendimize salât ve selam olsun! Allah'ın rahmet ve bereketi, aziz Peygamber'in şefaati hepimizin üzerine olsun!

Kuşkusuz hem ferdî hem de sosyal bakımdan İslâm'ın ideal ve örnek insanı Hz. Muhammed'dir (sallallahu aleyhi ve sellem). Nitekim Kur'ân-ı Kerim Resûlullah Efendimizin hayat ve şahsiyetini Müslümanlar için örnek olarak göstermiş (Ahzâb 33/21); bu sebeple Ashâb-ı kirâm onun hayatını titizlikle izlemişler; bu hayatı hem bizzat kendi yaşayışlarına örnek almışlar; hem de müteakip nesillere büyük bir gayret ve itina ile nakletmişlerdir. Onun ahlâkı ve şahsiyeti hakkında en önemli kaynağımız Kur'ân-ı Kerim'dir. Çünkü Hz.

Aişe'nin belirttiği gibi (Müslim, Müsâfirûn, 139) "Onun ahlâkı Kur'ân'dır." Hadis külliyyatıyla Siyer, Şemail ve Hilye kitapları Hz. Peygamber'in hayatını, bedeni özelliklerini ve ahlâkî kişiliğini anlatan hadis ve haberleri ihtiva eder.

Bu kaynakların verdiği malumat, yalnızca Peygamberimizin ahlâkını tanıtmak bakımından değil, aynı zamanda hem Asr-ı saadet toplumunun genel karakteri hakkında bize fikir vermesi hem de bir Müslümanın ahlâkî kişiliğinin nasıl olması gerektiğini göstermesi bakımından son derece önemlidir. Bu sebeptendir ki, böyle bir kutlu yıldönümü münasebetiyle Hz. Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) ahlâkî şahsiyetine dair verilen malumatın çok kısa bir özetini sunmayı uygun görüyoruz.

Resûlullah bir defasında kendisini şöyle tanıtmıştı: "Rabbimin katında benim on ismim var: Ben Muhammed'im; Ahmed'im; Mâhî'yim, yani Allah benim vasıtamla inkârcılığı mahvedecektir; ben Hâşir'im, yani Allah kullarını benim izimde toplayacaktır; ben Rahmet Peygamberiyim, Tevbe Peygamberiyim, Kahramanlık Peygamberiyim. Ben Mukaffiyim, yani bütün insanları Allah yoluna yöneltirim. Nihayet ben (insanlığı) kemale erdirenim." (Müslim, Fezâil, 126).

Kusursuz bir ifade kabiliyetine sahip olan Resûlullah, hayatı boyunca sadece gerçeği söylemiş ve söylediklerini harfi harfine yaşamıştır. O, daima tatlı dilli, güler yüzlü ve toleranslı olmuş; bununla beraber sözlerini saygı ile dinletmeyi de başarmıştır.

Toplulukta yemek yemeyi severdi. Yemeğe besmele ile başlar, sağ elini kullanır, tıka-basa doymadan sofradan kalkar, yemekten önce ve sonra mutlaka ellerini yıkardı. Sağlığa zararlı ve dinen haram olan veya kokusuyla çevresindekileri rahatsız edecek şeyleri yemez; bunların dışında hiçbir yemek için "Sevmiyorum" demezdi. Sofra kurallarına mutlaka uyar, bu konuda çevresindekileri de sabırla ve nezaketle eğitirdi.

İpek elbise giymez, altın yüzük takmazdı. Giyiminde temizliğe ve sadeliğe önem verir, pejmürdelikten hoşlanmazdı. Temizliği "imanın yarısı" sayardı. Bizzat kendisi temiz olduğu gibi bu alışkanlığı etrafındakilere de kazandırmaya çalışırdı. Lüks ve ihtişama önem vermez, geçici sıkıntıları tasa edinmezdi. Diğer Müslümanlara da azla yetinmeyi, hayata daima iyimser bakmayı telkin ederdi.

Gönlü zengindi. Affetmeyi sever, kimseyi incitmez, düşmanlarının dahi iyiliğini isterdi. Kur'ân-ı Kerim Âl-i İmran suresinin 159. âyetinde onun bu meziyetinden övgüyle bahseder ve "Eğer kaba, katı kalpli olsaydın, muhakkak ki insanlar çevrenden dağılır giderlerdi..." der. O, insanların kusurlarını yüzlerine vurmaz, tenkitlerini isim vermeden yapardı.

Bir öğünlük yemeğini olmayana verdiği için kendisinin ve ailesinin aç sabahladığı geceler

çok olmuş; fakat o ve ailesi, açlığın sıkıntısını iyilik yapmanın ve Allah'ın hoşnutluğunu kazanmanın verdiği mutlulukla bastırmayı bilmişlerdir.

Yeri gelince eşsiz bir yiğit, yeri gelince de son derece halim-selim idi. Adaleti titizlikle korur; insanlara sırf mevki ve makamlarına göre muamele etmezdi. Aksine fakirlerin, kimsesizlerin, yetimlerin, hastaların gariplerin, çocukların daha çok ilgi ve mutluluğa muhtaç olduklarını bilir ve bunu onlardan esirgemezdi.

Kibirlenmekten nefret eder, kibirle imanın bir kalpte birleşemeyeceğini söyler; kimseye karşı ululuk taslamaz; fakat düşmanları karşısında da ezilip küçülmezdi. Otoritesini sürdürmek için sun'i ve zorlama tedbirlere başvurmaz; meclislerde boş bulunduğu yere otururdu. Dalkavukluktan nefret ederdi. Kendisine bir ilâh gözüyle bakılmasına asla razı olmaz; kendisinin de bir insan olduğunu, sadece Allah'ın korumasıyla hata ve günahattan kurtulabileceğini -hiçbir kaygıya kapılmadan-samimiyetle ifade ederdi. Halkın arasına katılır; beşeri münasebetlerini herhangi bir insan gibi sürdürür; hastaları, dostlarını, komşularını ziyaret eder; Müslümanların acı ve tatlı günlerini paylaşmaktan geri kalmazdı.

Resûlullah'ın aile hayatı son derece muntazamdı. Eşlerine saygı gösterir; haklarına riayet eder; hatta geceleyin ibadet etmek istediği zaman bile eşinden izin alma inceliğini gösterirdi. Aile bireyleriyle şakalaşmayı sever, nadiren vuku bulan aile içi tatsızlıkları anlayışla karşılar, ikazlarını incitmeden, medenice yapardı.

Hz. Peygamber'in ahlâkî ve sosyal kişiliğini bütün yönleriyle incelemek elbette bu yazının sınırlarını aşar. Biz sadece zengin çiçek bahçesinden bir demet sunduk. Sözün özü Peygamberimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) her açıdan en mükemmel ve en güzel insandır. Allah'ın rızasına ve iki cihan saadetine ulaşmak isteyenler üsve-i hasene (en güzel örnek insan) olan Hz. Peygamber'in sünnetini takip etmelidirler.

O, Herkesin Peygamberi

(sallallâhu aleyhi ve sellem)

Röportaj: Mükremin ALBAYRAK

“Ey insanlar! Rabbiniz birdir. Babanız da birdir. Hepiniz Adem’in çocuklarıdır. Adem ise topraktır. Arap’ın Arap olmayana, Arap olmayanın da Arap üzerine üstünlüğü olmadığı gibi; kırmızı tenlinin siyah üzerine, siyahın da kırmızı tenli üzerinde bir üstünlüğü yoktur. Üstünlük ancak takvada, Allah’tan korkmaktır.”

İslam peygamberi 63 yıl şereflendirdiği dünyadan ayrılırken ümmetine böyle sesleniyordu. O herkesin Peygamberiydi. Hep ümmeti için çalıştı. Giderken de sordu: “Görevimi yaptım mı?” Sahabenin gözyaşları içerisinde “Evet” diye mukabele etmesi üzerine huzur içinde şöyle dedi: “Şahit ol Ya Rab”

O, beyazın, siyahın, görenin, görmeyenin, duyanın duymayanın, çocuk, genç, ihtiyar herkesin Peygamberiydi. İnsanlığın kurtuluşu için çalıştı. O’na iman eden ümmeti de hiçbir zaman O’nu aklından çıkarmadı; her ismi anıldığında, sızlayan kalbi üzerine elini bastırarak acısını hafifletmeye çalıştı. O’nun ümmetini yetim bırakıp Rabbi’ne kavuşmasının üzerinden 14 asır geçti. O’nun dünyayı şereflendirdiği günün anısına O’nu ümmetine sorduk: “Allah Resülü’nün adı anıldığında ilk olarak O’nunla ilgili aklınıza ne gelir?” Herkes içinden geldiği gibi cevap verdi. Cevapların birleştiği ortak nokta ise O’na olan aşk ve sevginin hiç bitmeyecek olması...



Zülfü Livaneli

Sanatçı

Çocukluğumdan beri Hz. Muhammed ismini duyduğum zaman yüreğim kabarıyor, heyecanlanırım. Dünyaya gelmiş geçmiş insanların en şefkatlisi, en merhametlisi bir peygamber olarak düşünürüm onu. İnsanın insanı ezmesine, dogmalara kapılmasına, fanatizme düşmesine engel olan bir büyük öğretici, bir aydınlatıcı olarak algıladım. Doğruluğun, dengenin, insancılığın doruğu olduğunu bilirim. Zulme ve sürgüne uğramış, yanlış anlaşılacak, hayatına kastedilmiş ve ölümünden sonra da torunları ve damadı öldürülmüş bir aile reisi olarak çektiği acılar içimi titretir. Onunla birlikte ehl-i beyti de erdem sahiplerinin en yüceleri olarak görürüm. İnsan soyu Hz. Muhammed’le şereflenmiş, onunla yücelmiştir.



Muazzez Ersoy

Sanatçı

Sohbet ortamında veya herhangi bir konuşmada Peygamberimizin adı anıldığında ilk aklıma gelen Allah ve Allah’ın habibi olduğudur. Kâinatın ve bizlerin O’nun yüzü suyu hürmetine yaratılması aklıma ilk gelenlerdendir. İsteğimiz O’nun şefaatine kavuşmaktır. Yine O’nun güzel ahlâkı, sabır ve şefkati, saygısı bizlere kazandırdığı iman ve gösterdiği doğru yol ile verdiği bilgiler aklıma geliyor. Kısacası O’nunla ilgili aklıma gelenleri bir anda anlatmak mümkün değil. Efendimizin kutlu doğumunun bütün Müslümanlar için hayırlı olmasını temenni ediyorum. Her zaman aklımda olan sözleri ise şunlardır: “Cennet annelerin ayakları altındadır”, “Komşusu aç olduğu halde kendisi tok yatan bizden değildir.”



TGTV Genel Başkanı

Necmi Sadıkoğlu

▲ O'nun adı anıldığında aklıma ilk gelen özelliklerinden birisi O'nun rahmet peygamberi olması. O Rahmet Peygamberi olarak geldi. Kendisine "Aklını kaçırmış" diyenlerin bile aklını, ruhunu, insanlığını kurtardı. Çok sevdiği amcası Hz. Hamza'yı şehit eden Vahşi'yi kurtarmakla âlemlere rahmet olarak gönderildiğini bilfiil ispât etti. O, asla kaba ve ufku dar değildi. O'nun gönlü hep iyilik için çarpardı. Taif'te uğradığı ağır hakaretlerden sonra sığındığı bir üzüm bağında, "Ya Rabbi, beni kime emânet ediyorsun?" diye hayatının en dokunaklı duasını yaptığında; "Eğer isterse, o insanların üzerine dağları yıkabileceğini" söyleyen Cebrail'e; yaşlı gözlerle şöyle demişti: "Hayır!... Ben



Sanatçı

Selda Alkor

▲ Allah'ın adı anıldığında ne düşünüyorum Peygamberimizin adı anıldığında da onu düşünüyorum. Dinime imanına bir kuvvet veriyor, tarif edilmez bir duygu yaşıyorum. Sıkıntı yaşadığım her zaman O'nun adını anıp rahatlıyorum. Gerek Allah'ın ismi gerekse Peygamberimizin adı anıldığında manevi bir yoğunluğun oluştuğunu hissediyorum.

bunu istemem. Bunun yerine Allah, onların sülbinden sadece Allah'a ibadet eden ve O'na hiçbir şeyi ortak koşturmayan bir nesil çıkarabilir. Ben Rabbimden onu isterim." diyerek Rahmet Peygamberi olduğunu ortaya koydu.



Futbolcu

Okan Buruk

▲ Peygamber efendimizin beni en etkileyen yönü özü, sözü, tavır ve davranışlarıyla dosdoğru olmasıdır. Peygamber olmadan önce bile Emin olarak bilinmesi, herkesin ona güvenmesi, malını emanet etmesi, etrafına güven telkin etmesi bile onun peygamberliğine bir delildir. Müslüman olmayanlara bile gösterdiği hoşgörü, sevgi ve davasını anlatmaktaki azmi çok önemlidir. Peygamberimizin söylediği "Cennet annelerin ayakları altındadır." sözünü hiç unutmam.



Gazeteci / Yazar

Prof. Dr. Toktamış Ateş

▲ Peygamberimizin ismi ilk anıldığında aklıma gelen O'nun Arap toplumunda uyguladığı uygarlık projesidir. Yaptıklarıyla, eserleriyle, tavır ve tutumlarıyla geliştirdiği uygarlık projesi. Bu proje bir bir alınıp günümüzde uygulanması gereken bir proje.



Sanatçı

Ahmet Özhan

▲ Efendimizin ism-i şerifi anıldığında şu hadis-i kutsî aklıma geliyor. "Ben gizli bir hazine idim, bilinmeyi seilmeyi murad ettim." Bir de Efendimizi'in şu hadisi aklıma gelir: "Benim öyle bir anım vardır ki Rabbimle arama hiç kimse giremez Cebrail bile olsa."



Sanatçı

Yılmaz Morgül

► Peygamberimizin ismini zikretmediğim günüm ve gecem yok; olamaz da. Efendimiz'in ismi her zikredildiğinde aklıma öncelikle engin hoşgörüsü ve ileri görüşlülüğü geliyor. İlk aklıma gelen Hadis-i Şerif'i ise 'Birbirinizi seviniz, birbirinizi sevmedikten sonra iman etmiş sayılmazsınız, böylece cennete de giremezsiniz.'



Siyasetçi

Muhsin Yazıcıoğlu

► Peygamberimizin adı ilk anıldığında, peygamberlik davasından vazgeçmesi konusunda kendine yapılan teklif ve tanınacak imkanlar aktarıldığında "Vallahi bir elime güneşi, bir elime de ayı koysanız ben davamdan vazgeçmem." demesi aklıma geliyor. Yine davasında bu kadar kararlı olan bir kimsenin sevgi ve şefkatte de en önde olması akla gelen diğer bir yönü. Bu kadar davasına bağlı olmasına rağmen sınırsız bir sevgiye sahip. Sınırsız bir sevgiye sahip olmasına rağmen dava adamı olması ve davasına sıkı sıkıya sahip çıkması.



Sanatçı

Fatih Kısaparmak

► Hz. Muhammed denildiğinde aklıma pek çok şey geliyor ama ilk gelen yönü O'nun eşi benzeri bulunmayan ölçüdeki Allah ve insan sevgisi. O'nun sevgisi sadece insanlarla da sınırlı kalmıyor. O yaratılmış olan her şeye duyduğu derin sevgi. O öğüt verme yerine örnek olmayı tercih etmiş; hayatı boyunca yaşadığı bu tavırla anılaşmıştır. Aklımda O'nun pek çok sözü vardır. Ama

hiçbir zaman aklımdan çıkmayan ve toplumda yaşanan sıkıntılara çare olacak şu hadis-i şerif her zaman zikrederim. "Komşusu aç olduğu halde kendisi tok yatan bizden değildir."



Milli Takım Teknik Direktörü

Fatih Terim

► Hz. Muhammed'in doğumu sadece biz Müslümanlar için değil insanlık tarihinin de en önemli olaylarından biridir. Batılı uzmanlar konuya sadece dinsel açıdan bakmayıp sosyolojik yönden de incelemeler yapmışlar. Bu açıdan Hz. Muhammed'in üstün kişiliğini ve insanlığa çok büyük katkılarını değerlendirmişlerdir. Yaptığı her hareketin ve söylediği her sözün ne kadar gerçekçi ve yerinde olduğunu bugün daha iyi anlıyoruz. Bütün sözleri beni etkilemişti ama "Cennet anaların ayağı altındadır." her açıdan çok anlamlıdır.



Sanatçı

Yılmaz Köksal

► Peygamber Efendimiz'in ismi geçtiğinde ilk aklıma gelen muazzam idareciliği, engin sabrı ve tartışmasız ikna kabiliyeti oluyor. Dinimizi yaymak görevi verildiğinde sabırla, yılmadan anlatması takdire şayan.



Yazar

Mustafa İslamoğlu

▲ Efendimiz anıldığında aklıma ilk gelen mükemmel bir insan nasıl olur sualinin cevabıdır. İnsan nasıl olur, insan denildiği zaman nasıl bir şey akla gelmeli? Hani Kur'ân "Yasin" diyor ya "Ey insan," Efendimizi hatırladığımda gönlüme insan geliyor. Allah'ın şaheseri olan insan, mahlukat ağacının soylu meyvesi, yaratılmışların zirvesi olan insan aklıma geliyor. Benim de işte insan diye Allah Resûlünü göstereyim geliyor. İnsan doğulmaz insan olunur. Aklımda her zaman olan bir hadis, "İyilik,



Sanatçı

Nihat Nikerel

▲ Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ismini duyduğumda aklıma yaratılanların en güzeli geliyor. Çünkü Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem) Allah'ın yarattığı en güzel insan. Sanata olan hassasiyeti ve çok büyük bir yönlendirici ve âlim oluşu.

onu yaptığında içinde bir sevinç duyduğum şeydir. Kötülük onu yaptığında içini karartan şeydir."



Futbolcu

İbrahim Üzülmez

▲ Kendisine ve yanındakilere müşriklerin eziyet etmesine rağmen Peygamber Efendimizin, gösterdiği hoşgörüyü beni çok etkilemiştir. Hatta Bedir Savaşı'ndan sonra alınan esirlere yaklaşımı beni çok duygulandırır. Size yıllarca eziyet edecekler, aç susuz bırakacaklar, bunlara sabır göstereceksiniz ve ardından galipken onları affedecek, serbest bırakacaksınız. Bunu kimse yapamaz. Merhameti şefkati herkesi kucaklıyor keşke günümüzde de insanlar onun yaptıklarının birazını bile yapabilseler. Peygamberimizin söylediği "Kişi sevdiğiyle beraberdir." sözünü hiç unutmam.



SSV Başkanı

M. Ubeyd Korbey

▲ O'nun adı anıldığında Yüce Yaratıcımız Rabbimizin Sevgilisi aklıma gelir. Bu nedenle bütün hücrelerime kadar sevgi deryasında yoğrulduğumu hissederim. Hem bu dünyanın hem ulaşacağımız ebedi dünyanın güneşi olduğu için düşüncelerimi nurun aydınlığı kaplar. Onun verdiği bu hissiyatla tüm yaratılmışlara yönelik merhamet duygularımda artış olur. Bu duyguların yanı sıra bir özlem de içimi kavurur. Bir gün ona kavuşmanın özlemidir bu. O vuslat anını düşlerim, içimi sonsuz bir huzur kaplar. Sonsuz selam ve salevat Sevgili Peygamberimiz, Allah'ın Resûlü'nün üzerine olsun.



Vakıf Gureba Hastanesi Radyoloji Klinik Şefi

Dr. Şaban Odabaşı

▲ Peygamberimizin ismini hatırladığımda, hem her zerrisi her hücresi milyonlarca sanatlarla işlenmiş sanat galerisi olan kâinatın mahiyetini bilmek; hem sanatkârının mahiyetini, kıymetini, maksat ve hikmetini hem insanın bu âleme gönderilmesinin gayesini öğreten o öğretmene hayranlık ve hürmet; hem akibetimizin yokluk ve hiçlik olmayıp ebedi saadet olduğunu bildiren hem insanlığı o saadete çağırın o şefkatli davetçinin o davetine bütün ruhumla icabet etmek coşkusu aklıma geliyor.

Peygamberimizin affi sayesinde baş düşman, dostlar sınıfına geçti. Peygamber ordusu Mekke'ye girince, İslâm safına giren pekçok insan bulunuyordu.

PEYGAMBERİMİZİN AFFI VE BAĞIŞLAMASI

Mehmet PAKSU



Peygamber Efendimizin güzel ahlâkından birisi de affedici ve bağışlayıcı olmasıdır. Peygamberimiz kendi yakınlarına ve Sahabîlerine devamlı hoşgörülü olduğu gibi, düşmanlarını da, özellikle onlar güçsüz buldukları ve teslim oldukları zaman bağışlamış, suçlarını affetmiş, sonunda da pek çoğunun iman etmesine vesile olmuştur.

Hız. Aişe validemizin de buyurduğu gibi, Peygamberimiz yaratılışı icabı, kendisine kötülük edene kötülükle karşılık vermez; affeder ve intikam alma ya da yanaşmazdı.

Bu üstün vasıflardır ki, düşmanları tarafından bile takdir edilmiş, sevilmiş ve sevgisini onların kalbine de ulaştırarak, ebedî kurtuluşlarına vesile olmuştur.

Peygamberimiz savaş dışında, düşmanlarından kendine sığınan, teslim olan ve bağışlanmayı dileyenleri yüz üstü çevirmemiştir. Ricalarını kabul ederek affetmiştir.

Peygamberimiz kalabalık ordusuyla Mekke'nin fethi için yola çıktığı, Mekke'ye yaklaştığı ve şehre girdiği sırada, düşmanlarının pek çoğu çaresiz kalarak eline düşmüş, zelim bir vaziyette önüne yığılmışlardı. Fakat Peygamberimiz imkânı olduğu, gücü yettiği halde, rahmet Peygamberi olduğunu bir sefer daha göstermiş, düşmanların affetme büyüklüğünü ilan etmiştir.

Zaten Rabbi de kendisine böyle tavsiye etmiyor muydu? "Kolaylık göster, affa sarıl, iyiliği tavsiye et, cahillerden de yüz çevir." (Araf Sûresi, 199.)

Peygamberimizin Mekke'yi fethe çıkan ordusunun şehre yaklaştığını öğrenen Mekke müşriklerinin içini bir korku sardı. Mekke'nin eski reisi Ebû Süfyan yanına iki kişi daha alarak ordu hakkında bilgi edinmek istedi. Ancak yolda giderken Müslüman askerleri tarafından yakalandı. Peygamberimizin amcası Hz. Abbas ellerinden alarak onu Peygamberimizin huzuruna getirdi.

Ebû Süfyan, Hicretten önce Peygamberimize Mekke'de bulunduğu süre içinde her türlü işkence ve eziyeti yapmaktan geri kalmamıştı. Medine'ye hicretinden sonra da onu rahat bırakmadı. Peygamberimize karşı yapılan bütün düşmanca hareketlerin başında o bulunuyordu.

Kureyş'in başına geçerek müşrikleri devamlı Müslümanların aleyhine geçiriyor, ordu kurarak savaşa hazırlıyordu. Uhud ve Hendek savaşlarında müşrik ordusunda başkumandandı. Bu savaşlarda pek çok Müslüman'ın kanını dökmüştü.

İşte böyle bir müşrik reisi Peygamberimizin karar-gâhına getirildi. Bir gece bekledikten sonra da İslâmı kabul etti. Peygamberimiz kendisine yaraşan büyüklüğü gösterdi. Onu affetti. Bununla da kalmayarak, ona bazı imtiyazlar verdi. "Ebû Süfyan'ın evine kim girerse güvendedir." dedi.

Peygamberimizin affı sayesinde baş düşman, dostlar sınıfına geçti. Peygamber ordusu Mekke'ye girince, İslâm safına giren pek çok insan bulunuyordu. Ebû Süfyan'ın hanımı Hind de Kureyş kadınlarıyla birlikte yüzü örtülü olarak Peygamberimizin huzuruna geldi. Müslüman olarak affını diledi. Peygamberimiz onu tanıdı. Fakat belli etmedi. Yaptıklarını hiç yüzüne vurma-dan affetti.

O Hind ki, Uhud Savaşı'nda Kureyş kadınlarıyla birlikte def çalıp şarkı söyleyerek müşrikleri savaşa kızıştıranların başında geliyordu.

Peygamberimizin sevgili amcası Hz. Hamza şehit düşünce, onu parça parça etmiş, kin ve ihtirasını yenemeyerek ciğerini çıkarıp dişlemişti.

Bu hâli gören Peygamberimizin içi parçalanmıştı. Fakat onun affı her zaman üstün geldi. En azılı

can düşmanını bile, iman ettiği için affetti. Bu esnada nefreti sevgiye dönüşen Hind, "Bugün senin meclisinden daha sevimli bir meclis görmüyorum." diyerek takdirini gizleyememişti.

Hz. Hamza'nın katili Vahşi de Mekke'den kaçarak bir müddet kabileler arasında gizlendi. Fakat emin bir yer bulamıyordu.

Sonunda birisi kendisine "Sen kendin için en güvenli yeri ancak onun yanında bulabilirsiniz; git, Resûlullahtan af dile" dedi.

Vahşi çekinerek ve sıkılarak Resûlullah'ın huzuruna girdi. Peygamberimiz Vahşi'yi görür görmez başını yere eğdi. Ona bakamıyordu. O anda amcasını hatırlamıştı. Hz. Hamza'nın al kanlar içinde bulunan başı gözünün önüne geldi. Mübarek gözlerinden yaşlar boşandı. Katil, karşısındaydı. Kısas yapabiliyordu. Kimse de bir şey diyemezdi. Fakat o yine büyüklük göstererek Vahşi'yi affetti. Fakat çok fazla gözü önünde bulunmamasını istedi. Çünkü her gördükçe gözünün önüne Hz. Hamza geliyor, içi yanıyordu.

Hebbar bin Esved, gözü dönmüş bir Peygamber düşmanıydı. Her fırsatta Müslümanlara eziyet etmekten zevk duyuyordu. Pek çok Müslüman'ın canına kıymıştı. Bununla kalmamış, hicret esnasında Peygamberimizin kızı Zeyneb'i devesinden iterek düşürmüştü. Hamile bulunan Hz. Zeynep çocuğunu düşürdü. Bir müddet sonra da bu hastalıktan vefat etti. Böylece Peygamberimizin kan düşmanı da olmuştu.

Mekke'nin fethi günü Peygamberimiz onun kanını helal kılmıştı. Görüldüğü yerde öldürülecekti.

Hebbar çok korkuyordu. İran'a kaçmayı düşündü. Fakat daha sonra bundan vazgeçti. Akıllı davranarak Peygamberimizin huzuruna gitti. Ona iltica etti.

"Ya Resûlallah, önce İran'a kaçmayı kararlaştırdım. Fakat sizin büyük affınızı, benzersiz müsamahanızı düşünerek işte huzurunuzda geldim. Yaptığım bütün suçlarımı itiraf ediyorum. Sizden af diliyorum." dedi.

Peygamberimiz af kapısını ona da açtı. Samimi itirafları üzerine Hebbar'ı bağışladı. (Peygamberimizin Örnek Ahlak'ından)



PEYGAMBERİMİZİN MÜSAMAHASI*

Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) müsamahakâr bir büyük gönle malikti. O'nun adı Cenâb-ı Allah tarafından "çok acıyan, çok şefkatli" manasına gelen kelimelerle beraber yazıldı. Hz. Aîşe (radiyallâhu anhâ) şöyle diyor: "Resûlullâh (sallallâhu aleyhi ve sellem), çirkin sözler söylemezdi. Haya, terbiye ve nezakete aykırı hiçbir davranışta bulunmazdı. Çarşı ve pazarlarda yüksek sesle konuşup gürültü çıkartmazdı, kötülüğe kötülükle karşılık vermezdi; affeder, bağışlardı."

Yine Hz. Aîşe (radiyallâhu anhâ) şöyle diyor: "Resûlullâh (sallallâhu aleyhi ve sellem), iki şey arasında muhayyer kılındı mı tercih edeceği şey, günah olmadığı müddetçe O muhakkak kolay olanını alırdı. Eğer günahı gerektiren bir şey olursa, kendisi ondan halkın en uzak bulunanı olurdu. Resûlullâh (sallallâhu aleyhi ve sellem), Aziz ve Celil olan Allah'a karşı hürmetsizlik hâli olması müstesna, kendisi için kin tutup öç almamıştır." (Tecrid, IX, 276/1457)

Abdullah b. Ömer (radiyallâhu anh) şöyle der: "Hz. Peygamber (sallallâhu aleyhi ve sellem) fiil ve hareketlerinde taşkınlık yapacak seciyede değildi. Taşkınlık da yapmış değildir."

Hz. Aîşe (radiyallâhu anh) anlatır: "Resûlullâh (sallallâhu aleyhi ve sellem), Allah yolunda cihad etmesi hâli müstesna, hiçbir şeye; ne bir kadına, ne de bir hizmetçiye asla eliyle vurmamıştır. Hiçbir kimse O'ndan (söz ve davranış olarak) asla herhangi bir eziyet ve zarar görmemiştir. Nerede kaldı ki Peygamber (sallallâhu aleyhi ve sellem) kendi arkadaşı için intikam duyguları beslemiş olsun. Meğer ki Allah'ın haramlarına karşı hürmetsizlik edilmiş olsun, işte bu takdirde Aziz ve Celil olan Allah için öfkelenir, öç alırdı." (Müslim, Fedâil, 79)

Kadı Beyzavî bu konuyu şöyle açıklıyor: "Hz. Peygamber'in

Efendimiz, "Bir kimsenin üzüleceği bir şeyi yüzüne karşı söylemez ve hiç bir kimsenin ayıbını yüzüne vurmazdı."

(sallallâhu aleyhi ve sellem) yumuşak huylu, sabırlı ve hakka riayetkâr olduğu anlaşılıyor. Eğer Allah hakkını ve insanların hakkını yerine getirmeseydi bu, zelillik ve horluk olurdu. Nefsi için intikam alsaydı sabırsız sayılırdı. Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) iki aşırı uçtan sıyrılmış, sabır ve hakkaniyeti en olumlu, en mutedil şekilde benimsemiştir."

Enes b. Mâlik (radiyallâhu anh): "Rasûlullâh (sallallâhu aleyhi ve sellem) sövücü, lânet edici, çirkin söz söyleyici değildi." diyor.

Yine Hz. Enes (radiyallâhu anh) şöyle nakleder: "Resûlullâh (sallallâhu aleyhi ve sellem) ile giderken bir bedevî Hz. Peygamber (sallallâhu aleyhi ve sellem)'in cübbesinden öylesine sert çekti ki, boynuna baktığımda tırmalandığını gördüm. Bedevî: 'Ey Muhammed! Yanında bulunan Allah'ın malından bana bir miktar verilmesini emret!' dedi. Resûlullâh (sallallâhu aleyhi ve sellem) döndü, güldü ve sonra ona bir şey verilmesini emretti." (M. Asım Koksâl, İslâm Tarihi, IX, 450 vd)

Hz. Enes (radiyallâhu anh)'ın naklettiğine göre Resûl-i Ekrem Hazretleri (sallallâhu aleyhi ve sellem) "Bir kimsenin üzüleceği



"Hiç kimse diğer biri hakkında bana (kötü) bir şey ulaştırmasın. Çünkü ben yanınıza kalbim selim olarak çıkmak isterim."

bir şeyi yüzüne karşı söylemez ve hiçbir kimsenin ayıbını yüzüne vurmazdı." Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) yasaklanması ve terk edilmesi gereken şeyleri umumî olarak söylerdi ki, o hatayı yapan kişi şahsına söylenmiş gibi incinmesin! Her işareti bir emir telâkki edilen Hz. Peygamber (sallallâhu aleyhi ve sellem), buna rağmen ümmetinin incinmemesi için azamî titizliği gösteriyordu.

Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), adamın birinin üstünde ağır bir kokunun herkesi rahatsız ettiğini gördü, üstelik göze batan sarı bir rengi vardı. Adam kalkıp gidinceye kadar bir şey söy-

lemedi, yüzüne vurmazdı. Kalkıp gittikten sonra orada bulunanlara: "Bu kişiye yumuşak bir yolla söyleseniz de bir daha bu rahatsız edici sarı renkli kokuyu kullanmasa!" dedi. Ashâb-ı Kiram, Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) hakkında: "Hoşlanmadığı bir şey, yüzünden anlaşılırdı" diyor. Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem)'in şu hadisinin de çok derin anlamlar vardır: "Hiç kimse diğer biri hakkında bana (kötü) bir şey ulaştırmasın. Çünkü ben yanınıza kalbim selim olarak çıkmak isterim."

(* Prof. Dr. Hüseyin Algül'ün "Peygamberimizin Şemali, Ahlâk Ve Âdâbı" adlı kitabından alınmıştır.)

PEYGAMBER EFENDİMİZİN HAYATI

☞ Sevgili Peygamberimiz 20 Nisan 571 Pazartesi günü Mekke’de doğdu. Babası, Abdullah, annesi Âmine, dedesi Abdülmuttalip, büyük babası Vehb, babannesi Fâtıma, anneannesi ise Berre’dir.

☞ Doğum esnasında Şifâ Hatun ile Fâtıma Hatun ebe olarak hizmet etmişler, Ümmü Eymen de onlara yardımcı olmuştu. Ebe hanımların tanıklıklarına göre o esnada evin içi âdeta nurla dolmuştu. Sevgili Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), İbrahim (asm.)’ın duasına, İsa (aleyhisselam)’ın müjdesine, annesi Âmine’nin de rüyasına erişmiştir.

☞ Peygamber Efendimizin babası, henüz o dünyaya gelmeden ticarî amaçla gittiği bir seyahatten dönerken hastalanıp vefat etmiş ve Medine’de toprağa verilmişti. Dolayısıyla o, babasını dünya gözüyle göremedi. Doğduktan sonra 4 yaşına kadar süt annesi Halime’nin yanında, bundan sonra 2 yıl boyunca da annesi Âmine’nin yanında kaldı. 6 yaşında iken annesi onu akrabasıyla tanıştırmak ve babası Abdullah’ın kabrini ziyaret için Medine’ye götürdü. Zira, Peygamber Efendimizin dedesi Abdülmuttalib’in annesi Selma Hanım Medineli olduğu için orada akrabası vardı. Babasının kabri de dayılarının Nabiga’nın evinin bahçesindeydi. Hz. Âmine, kocası Abdullah’ın kabrini ziyaret etmiş, Hz. Peygamber (s.a.s.) de Neccaroğulları’ndan akrabasıyla tanışmıştı. Âmine, dönüşte Ebva denilen yerde hastalanıp vefat etti ve orada toprağa verildi. Bu sırada yolculukta kendileriyle birlikte olan Ümmü Eymen onu Mekke’ye ulaştırdı ve dedesine teslim etti.

☞ 6 Yaşından 8 yaşına kadar dedesi Abdülmuttalib’in yanında kaldı. O da ölünce, vasiyeti üzerine amcası Ebû Talib’in evine taşındı. Ebû Talib, Peygamber Efendimizin babasıyla hem baba hem de anne bir kardeşti. Mekke otlaklarında amcasının koyunlarını güttü. Evde elinden gelen her işi seve seve yaparak amcasının aile bütçesine katkıda bulundu.

☞ 13 yaşından itibaren amcaları ile ticarete atıldı. Uzun bir süre ticaretle meşgul oldu ve bu alanda doğrulukla, dürüstlikle tanındı. Henüz yirmi yaşında iken hırsızlık, gasp, eşkıyalık, zulüm ve haksızlıklara karşı bir tedbir almak amacıyla bazı Mekkelilerin oluştur-

duğu Hilfulfudûl adlı kuruluşa katıldı ve etkili bir üye olarak görev yaptı.

☞ 25 yaşına geldiğinde Hz. Hatice ile evlendi. Hz. Hatice bu esnada kırk yaşında idi ve onunla evlenmeye karar verişinde Sevgili Peygamberimizin “el-Emîn:Güvenilir, dürüst” olarak tanınması birinci derecede rol oynamıştı.

☞ 35 yaşına geldiğinde Kâ’be hakemliği yaptı; Kâ’be’nin tamiri sırasında Hacerulesved’in yerine konulması sırasında ortaya çıkan anlaşmazlığı, taşı bir yaygı üzerine koyup tüm kabile reislerine taşıtmak suretiyle giderdi, böylece kabileler arasında çıkması muhtemel bir kavgayı önlemiş oldu.

☞ Peygamber Efendimiz 40 yaşlarına yaklaştığında kendisinde insanların arasından uzaklaşıp kırsal alana çıkmak (inziva), yaratılışın ve evrenin inceliklerini düşünmek (ibret ve tefekkür) arzusu uyandı. Bu münasebetle belli sürelerle Hira-Nur dağındaki mağarada kalmaya başladı. Nihayet 40 yaşında iken 610 Ramazan ayında bir gün Cebrail Aleyhisselâm geldi ve vahiy süreci başlamış oldu. İlk vahyedilen âyetler, “Yaratan Rabb’inin adıyla oku!..” diye başlıyordu. Böylece, Yüce Allah tarafından Peygamberlikle görevlendirilmiş oldu.

☞ Peygamber Efendimizin İslâm davetine evet diyerek ilk inanma şerefine Hz. Hatice, Hz. Ali, Hz. Zeyd b. Harise ve Hz. Ebû Bekir eriştiler. Bunları Hz. Osman, Abdurrahman b. Avf, Sa’d b. Ebi Vakkas, Talha ve Zübeyr Hazretleriyle diğerleri takip ettiler. Başta Sevgili Peygamberimiz olmak üzere ilk Müslümanlar, puta tapıcı inkârcılardan çok eziyet gördüler. Hatta Hz. Yasir ve eşi Sümeyye Hatun gibi ilk Müslümanlar Allah yolunda şehitlik mertebesine eriştiler, canlarını İslâm uğrunda feda ettiler. Hz. Bilâl-i Habeşî, Hz. Ebû Fukeyhe, Hz. Habbab b. Eret gibi erkek, Hz. Ümmü Abis, Hz. Nehdiyye ve Hz. Zinnîre gibi hanım Müslümanlar da çok sıkıntı çektiler.

☞ Nitekim, Peygamberliğin ilk altı yılı dolarken Hz. Hamza ve Hz. Ömer gibi yiğitlik ve cesaretiyle tanıyan zatlar Müslüman oldu.

☞ Peygamberliğin 5. ve 6. yıllarında bazı Müslümanlar Peygamber Efendimizin izniyle Habeşistan’a göç

etmek zorunda kaldılar. İnkârcılar, Peygamberliğin 7. yılından itibaren Müslümanları bir mahalleye hapsederek sosyal boykot uyguladılar. Ticareti, seyahati, insanî ilişkileri yasakladılar. Bu, üç yıl sürdü. 10. Peygamberlik yılında peş peşe Hz. Hatice ve Ebû Talib ölünce düşmanların eza ve cefaları bir kat daha arttı. Çünkü bunlar hatırlı insanlardı, çevreleriyle Peygamberimize destek veriyorlardı. Bu sırada Hz. Peygamber, dış destek sağlamak amacıyla Taif'e gitti. Ne var ki Taifliler İslâm'ı kabul etmediler, Hz. Peygamber'e destek vermediler, üstelik onu taşlattılar, üstü başı kan içinde kaldı, Taif dışında bir bağa sığınarak taşlanmaktan kurtulabildi.

✎ Ardı arkası kesilmeyen bu sıkıntılar devam ederken aynı günlerde Sevgili Peygamberimiz Miraç'ta İlâhî ikramların doruğuna eriştirildi, Yüce Allah'ın huzuruna yükseltildi ve İlâhî buyrukları, aracı olmaksızın dinleme ve alma imkânına kuvuşturuldu. Bu gece Sevgili Peygamberimize nice hükümler indirildi. İsrâ Sûresinin 22-39. âyetlerinde ortaya konulan 12 emir de bu gece bildirilenler arasındaydı.

✎ Bütün zorluklara rağmen Hz. Peygamber İslâm'ı yayma (tebliğ) çabalarını sürdürüyordu. Birer yıl arayla 1. ve 2. Akabe Biatları yapıldı. Bunu takip eden zaman diliminde Yüce Allah'ın izni ve buna bağlı olarak Hz. Peygamber'in müsaadesi üzerine Müslümanlar Mekke'den Medine'ye göç ettiler. İslâm tarihi literatüründe buna, "hicret" denilmiştir. En sonunda Sevgili Peygamberimiz de Hz. Ebû Bekir'le birlikte Medine'ye göç etti. Bu göç, Mekkeli putatapıcıların Sevr mağarasından başlayarak hemen hemen Medine'ye kadar süren şiddetli takipleri altında çok zor oldu.

✎ Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellam) Medineli Müslümanları yani Ensâr=Yardımcılar ile Muhacirler= hicret edenler arasında kardeşlik kurdu.

✎ Putatapıcılarla Müslümanlar arasında Bedir, Uhud, Hendek, Müreysi gibi savaşlar oldu. Medine çevresinde öteden beri yerleşmiş olan Yahudiler vardı. Kaynukaoğulları, Nadîroğulları ve Kureyzoğulları adını taşıyan bu Yahudi kabileleri Müslümanlara cephe aldılar, antlaşmalara uymadılar, dolayısıyla işledikleri suçlara ve şartlara göre sürgün edildiler ve cezalandırıldılar. Yarımada'daki İslâm aleyhtarı güçleri finanse eden, onlara parasal destek veren Hayber Yahudileri de etkisiz hâle getirildi. Hz. Peygamber'in sağlığında İslâm elçisini dokunulmazlığı olduğu halde öldüren ve

Medine'ye saldırmayı tasarlayan Hıristiyanlara karşı da Mute ve Tebük seferleri düzenlendi.

✎ 630 yılında Mekke fethedildi. Hz. Peygamber, çıkmaya mecbur olduğu vatanına üstünlük sağlayarak girdi. Allah Resûlü Mekke'ye girince genel af ilan etti.

✎ Bu gelişmeleri hazmedemeyen, gurur ve kibire kapılarak Müslümanların gelişmesini engellemek isteyen Hevazin Kabilesi bu plânında başarılı olamadı. Meydana gelen savaşta Müslümanlar karşısında yenilgiye uğradı. Sonuçta, başta Hicaz bölgesi olmak üzere Arap Yarımadası'nın her yanında İslâm'ın sesi duyulmuş oldu. Peygamberimiz Medine'ye döndükten sonraki bir yıl içinde, Yarımada'daki yüzlerce kabile temsilcisini konuk etti. Onların çoğu Müslüman olarak kabilelerine döndüler.

✎ Peygamber Efendimiz, 632 yılında hac esnasında Mekke'de Arafat'ta yüz binden fazla Müslüman'a bir konuşma yaptı. İslâm düşüncesinin bir özeti olan ve insan hakları bakımından çok mükemmel prensipler içeren bu konuşma İslâm tarihinde "Veda Hutbesi" diye anılmaktadır.

✎ İslâmiyet'i sabırla, azimle, cesaretle insanlara ulaştıran Sevgili Peygamberimiz, 8 Haziran 632 Pazartesi günü hayata gözlerini yumdu, Allah'ın rahmetine kavuştu, cenaze namazı erkekler, kadınlar ve çocuklar olmak üzere sıra ile cenazenin bulunduğu hücre-i saâdette kılındı ve orada toprağa verildi.

✎ Sevgili Peygamberimizin yaşadığı döneme "Asr-ı Saadet: Mutluluk devri, kutlu zaman dilimi" denilmektedir. Kutlu zaman diliminde Peygamber Efendimiz, temelini Muhacirler ve Ensâr'ın oluşturduğu "Ashâb" denilen bir nesil yetiştirmiştir. Bu nesil, inançlı, bilgili, güzel davranış sahibi, gayretli, sabırlı ve becerikli insanlardan oluşuyordu. Asr-ı Saâdet'te Sevgili Peygamberimiz'den feyz alarak yetişenler, onun eğitiminden geçenler, ince zevkli, nazik, kibar ve zarif kişilerdi, gösteriş ve savurganlıktan kaçınırlardı. Estetik duyguları gelişmişti, cömert ve yardımsever idiler. En üst düzeyde birlik, beraberlik ve dayanışma bilincine sahiptiler. Çalışma hayatında dürüst idiler, hile yapmazlar, zulümden, haksızlıktan kaçınırlar, kendi haklarını da sonuna kadar korurlardı. Büyüklerine saygılı, küçüklerine şefkatli idiler. Yalan söylemezler, onun bunun aleyhinde konuşmazlar, lâf taşımazlar, ara bozuculuk yapmazlar, eksik araştırmazlar, birbirlerinin eksiklerini teşhir etmezler, aksine kapatırlardı. Kısaca onlar, inançlı, bilgili, becerikli, hayırlı ve yararlı kişilerdi.



Diyaloğun Semeresi

Ümit KESMEZ



Karşılıklı yaşanan diyalog zemini yine semere verecekti ve Necâşî, pahalı hediye ve yaldızlı sözlere kanmayacak ve Mekke elçilerini yine eli boş geri gönderecekti.

Bedir Savaşı'nın hemen sonrasında Necâşî, Habeşistan'da bulunan Ca'fer İbn Ebî Tâlib ve arkadaşlarını yanına çağırdı. Kendilerine haber gelip de Necâşî'nin huzuruna giren Müslümanlar onun, üzerine eski bir elbise giymiş ve yerde oturduğunu gördüler. Şaşırılmışlardı; onun gibi bir kral, durup dururken niye böyle bir kıyafet giymiş ve niçin toprak üstünde oturuyordu!

Huzuruna giren Müslümanların yüzündeki ifadeden o da anlamıştı ve şunları söylemeye başladı:

- Ben, sizi sevindirecek bir haberi vermek için sizi buraya çağırdım! Sizin beldeniz tarafından benim bir adamım geldi ve bana Allah'ın, Nebîsine nusret bahşederek, düşmanı falan ve filanları da helak ettiğinin haberini getirdi. Onlar, misvak ağaçlarıyla bilinen Bedir adındaki yerde karşılaşmışlar. Orayı şimdi sanki görüyor gibiyim; çünkü ben, bir zamanlar orada deve güderdim.

Necâşî'nin vereceği haberi alıp da sürura gark olan Müslümanlar, huzurdan ayrılmadan önce fırsatını bulup sordular:

- Peki sen, altında minder veya tahtın olmadığı hâlde niye böyle toprağa oturuyorsun? Ve niye üzerinde bu eski elbiseler var? Cevaben şöyle dedi:



- Biz, Allah'ın İsa'ya indirdiklerinde görüyoruz ki, Allah (celle celâluhû) kullarına nimet verip de ihsanda bulunduğunda kullarına yakışan, Allah için tevazu göstermeleridir. İşte Allah (celle celâluhû), Nebîsine böyle bir nusretle nimette bulunca ben, onun için böyle davranıp haberi size bu hâlimle vermek istedim.

Başkalarının kutsalına saygılı davranıp iyi bir duruş sergilemenin semeresiydi bu. İnsanlarla konuşurken önyargılı olmamanın, benim düşündüğümün dışında başka bir fikre sahip olamazsın şeklinde kendi görüşünü dayatmamanın ve herkesi kendi konumunda görmenin bir semeresi... Gidip gelmelerin, gönderilen mektup ve haberlerin hiçbirisi boşa gitmiyor ve iman adına yeni bir medeniyetin temel taşlarını oluşturuyordu.

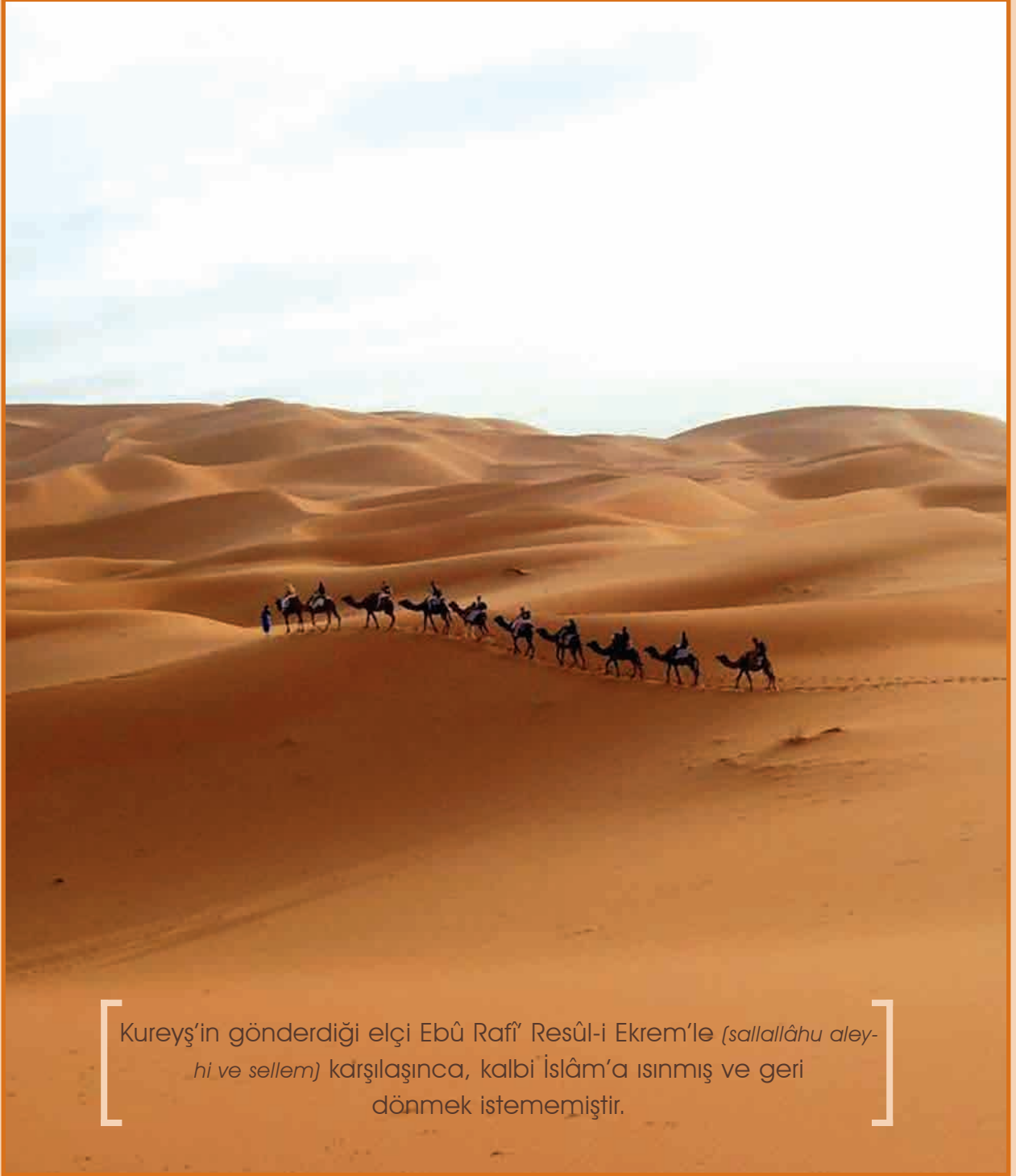
Bedir'de yaşadığı hezimetin şokunu üzerinden bir türlü atamayan Mekke, bir müddet sonra Amr İbnü'l-Âs ve Abdullah İbn Ebî Rebîa'yı yeniden Habeşistan'a gönderecek ve en azından orada-

ki Müslümanları geri getirerek intikamlarını onlardan almak isteyeceklerdi. Şöyle diyorlardı:

- İntikamımızı Habeşistan topraklarından alalım! Oranın melikine adam gönderelim ve orada bulunan Muhammed ashabını bize vermesini isteyelim ve Bedir'de öldürülen adamlarımıza mukabil biz de onları öldürelim!

Yine yanlarına kıymetli hediyeler veriyor ve daha önce yaşanan fiyasko benzeri bir durumla karşılaşmamak için adamlarına daha dikkatli davranmaları gerektiğini ısrarla tembih ediyorlardı. Ancak yine yanılabacaklardı.

Çünkü bu durumdan, kısa sürede Efendimiz'in de haberi olmuş ve hemen, eline verdiği bir mektupla birlikte Amr İbn Ümeyye'yi yeniden Necâşî'ye göndermişti. Karşılıklı yaşanan diyalog zemini yine semere verecekti ve Necâşî, pahalı hediye ve yaldızlı sözlere kanmayacak, Mekke elçilerini yine eli boş geri gönderecekti. (Bkz. Mukâzî, İmtâ'u'l-Esmâ', 1/22; Kurtubi, 6/255; Muhammed Hamîdullah, el-Vesâ'iku's-Siyâsiyye, 99)



[Kureyş'in gönderdiği elçi Ebû Rafî' Resûl-i Ekrem'le (*sallallâhu aley-
hi ve sellem*) karşılaştınca, kalbi İslâm'a ısınmış ve geri
dönmek istememiştir.]

ALLAH RESÛLÜ'NÜN ZİYARETÇİLERE KARŞI MUAMELESİ

Hamdi İŞCAN

Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), ziyaretine gelen kim olursa olsun, hangi konumda bulunursa bulunsun misafirlerini hep engin bir şefkat ve nezaketle karşılamış, onlara hep cömertlik ve civanmertlikle muamelede bulunmuştur.

Gelen heyetler içerisinde çölde yaşayan bazı Arap kabilelerinin bedeviliğini, huşunet ve sertliğini üzerinde taşıyan ferdler olduğu gibi, daha önce İnsanlığın İftihar Tablosu ve Müslümanlara eza ve cefada bulunmuş olan azılı iman ve İslâm düşmanları da vardı. Ayrıca bulunduğu oymağın reisi olması dolayısıyla gurur ve çalırma kendini kaptırmış kişiler de bulunmaktaydı.

Ancak Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) o samimi ve sınımsız müsamaha atmosferi, herkesi konumuna göre değerlendirmek suretiyle



Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) mümkün mertebeye bütün heyetlere hediyeler veriyor, onları öyle yolcu ediyordu.

ortaya koyduğu nezaket ve incelikte dopdolu tavır ve davranışlarıyla gelen kişileri bir bir yumuşatmış ve onların İslâm hakkında en güzel kanaatlerle geri dönmelerini sağlamıştır. Öyle ki, siyasî maksat için gelmiş olan elçilerin bile İslâmiyet'i kabul edip öyle geri döndüğü görülmektedir. Mesela, Kureyş'in gönderdiği elçi Ebû Rafî' Resûl-i Ekrem'le (sallallâhu aleyhi ve sellem) karşılaşınca kalbi İslâm'a ısınmış ve geri dönmek istememiştir. Fakat Peygamber Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem);

"Ben elçiyi alıkoyamam, sen şimdi git ve eğer Müslüman olmak istiyorsan sonra geri dön." buyurmuştur.

Allah Resûlü'nün (sallallâhu aleyhi ve sellem) irtihal-i dar-ı beka buyurmadan hemen önce yapmış olduğu vasiyet arasında gelen ziyaretçilere hizmette kusur edilmemesinin ve onlara iyi davranılmasının da yer almış olması sanırım bu mevzuda O'nun (sallallâhu aleyhi ve sellem) ne denli hassas olduğu hakkında bize yeterli bir kanaat verecek-

İnsan sarrafı Resûlullah (sallallâhu aleyhi ve sellem) gelen kişi veya kişilerin durum ve konularına göre kendilerine muamelede bulunmaktadır.

tir. Ayrıca Resûl-i Ekrem'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) elçilik heyetlerinin sınırdaki karşılanıp Medine'ye gelinceye kadar kendilerine refakat edilmesi isteği de Peygamber Efendimiz'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) bu husustaki edep, nezaket ve incelik ufku-nu göstermesi adına bir hayli dikkat çekicidir.

İsterseniz şimdi söylenen bu hususları müşahhas bir örnek üzerinden görmeye çalışalım.

ADİY B. HÂTİM VE MÜSLÜMAN OLUŞU

Adiy b. Hâtim Yemen'deki Hristiyan kavmin lideriydi. Kendisinin anlattığına göre, maddi-manevi sahip olduğu imkân ve payelerin elinden çıkma ihtimali dolayısıyla İslâm'a karşı düşmanca bir tavır içine girmişti.

Adiy b. Hâtim, İslâmiyet'in Yemen'deki putperestliğe de son vereceğini ve o bölgeye de hakim olacağını biliyordu. Bu sebeple İslâm ordusunun Yemen'e yaklaştığını duyunca ailesi ve çoluk-çocuğuyla birlikte Şam'a kaçtı. Ancak kaçış esnasında kızkardeşi Sufane'yi unutmuşlardı.

Adiy b. Hâtim'in kabilesinin bir bölümü Müslümanlara karşı çıktı. Ancak çok geçmeden mağlup oldular. Müslümanlar onları esir aldı. Medine'ye getirilen esirler arasında Adiy b. Hâtim'in kızkardeşi Sufane de vardı.

Sufane fırsat bulduğu bir anda, babasının adını şefaathane yaparak Peygamber Efendimiz'den (sallallâhu aleyhi ve sellem) yardım talebinde bulundu. Her işi binbir hikmetle dolu olan Rahmet ve Şefkat peygamberi Sufane'nin serbest bırakılmasını emir buyurdu. Ayrıca kardeşinin yanına dönmek istediğinde Peygamber Efendimiz (sal-

lallâhu aleyhi ve sellem) ona giyecek ve binekten başka yol boyunca ihtiyacını karşılayacak erzak verdi. Onu saygı duyulan muhterem birisi olarak yolcu etti.

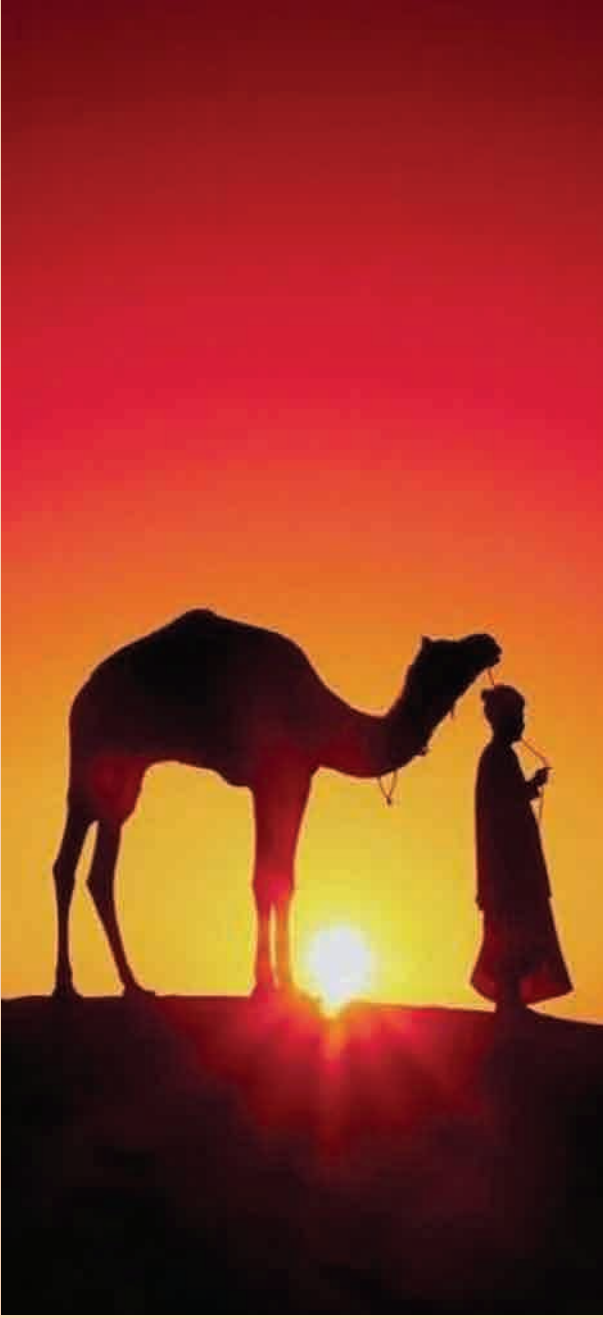
Sufane Şam'da kardeşi Adiy b. Hâtim'in yanına varınca Resûlullah ile aralarında geçenleri anlattı. "Vallahi ben O'nda hayırdan başka hiçbir şey görmedim. Kardeşim sen de O'nunla git bir görüş" dedi. Bunun üzerine Adiy b. Hâtim Medine'ye doğru yola koyuldu.

Hadisenin devamını Adiy b. Hâtim'in kendi ağzından dinleyelim: Medine'ye geldiğimde Resûlullah (sallallâhu aleyhi ve sellem) mescidde bulunuyordu. İçeri girip selam verdim. "Bu adam" kimdir diye sordu. Adiy b. Hâtim olduğumu söyledim. Bunun üzerine ayağa kalktı, bana iltifatta bulundu. Daha sonra alıp beni evine götürdü.

Eve giderken yaşlı, zayıf bir kadın rastladı. Resûlullah'ı durdurmak istedi, o da durdu. Hz. Peygamber uzun süre kadının ihtiyaçlarını dinledi. Bu arada ben içimden; "Bunu bir hükümdar yapmaz, vallahi bu bir hükümdar değil." diye geçirdim. Sonra evine vardık.

Hz. Peygamber, önüme lifle doldurulmuş bir minder koydu ve oturmamı istedi. Ben "Siz oturun" dedim, "Hayır, sen otur!" buyurdu. Ben mindere oturdum o ise yere oturdu. Ben yine içimden "Vallahi bu bir hükümdar işi değil" dedim.

Efendiler Efendisi'nin (sallallâhu aleyhi ve sellem) bu muamelelerini gören Adiy b. Hâtim çok geçmeden Müslüman olmuş ve dine hizmet yoluna koyulmuştur.



ZİYARETLER HAKKINDA UMUMİ DEĞERLENDİRME

Peygamber Efendimiz'in (sallallâhu aleyhi ve sellem) hayatını incelediğimizde bu ve benzeri nice hadise ile karşılaşmaktayız. İşte O'nun (sallallâhu aleyhi ve sellem) yüce ve yüksek hayatını bu açıdan gözden geçirdiğimizde şu hususların öne çıktığını görmekteyiz:

İnsan sarrafı Resûlullah (sallallâhu aleyhi ve sellem) gelen kişi veya kişilerin durum ve konumlarına göre kendilerine muamelede bulunmaktadır.

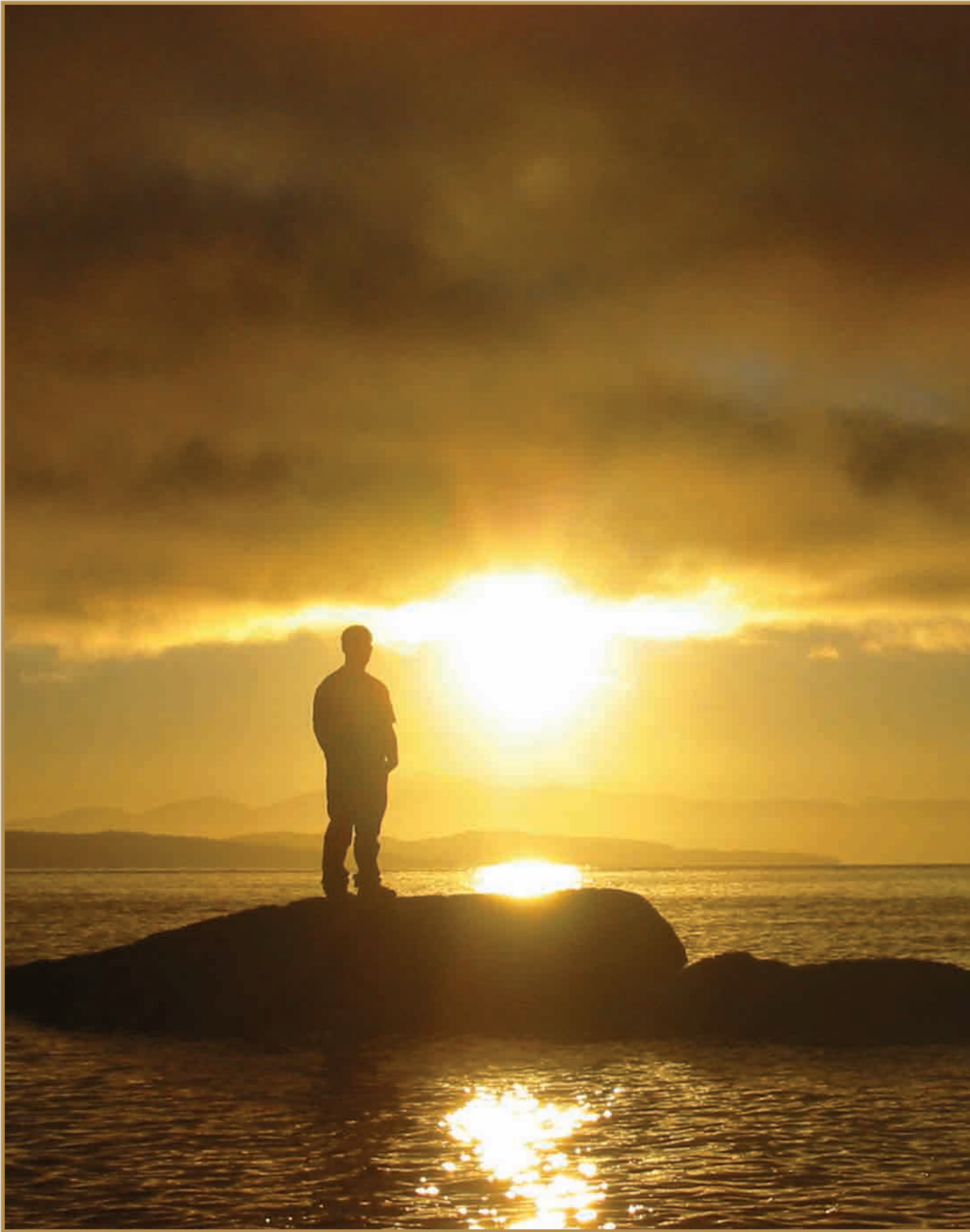
Mesela kabilelerin önde gelenlerine, eşrafına saygı ve hürmet dolu bir muamelede bulunuyor, onların manevî makam ve itibarlarını zedeleyecek bir hareket ve davranışa fırsat vermiyordu. Böylece ilgi ve teveccühe alışmış bu kişilerin enaniyet ve gurur damarlarına basılmamış ve bu sebepten dolayı dinden, imandan uzaklaşmaları engellenmiş oluyordu.

Daha önce ne tür zulüm ve haksızlıkta bulunursa bulunsun, hangi kötü söz ve iftirayı atmış olursa olsun, gelen kişilere geçmişte yaptıkları hatırlatılmıyor, önceki zulüm ve kötülükleri yüzlerine çarpılmıyor, onları mahcup duruma düşürecek söz ve davranışlardan uzak kalınıyordu. Hatta denilebilir ki, bu mevzuda en küçük bir imada dahi bulunulmuyor, aksine gelen kişiler iltifat ve ikram görüyordu.

Eldeki imkanlar ölçüsünde hemen hemen bütün heyetlere hediyeler veriliyor öyle yolcu ediliyordu.

Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem) gelen kişi veya kişiler ne kadar kaba-saba, haşin, sert dahi olsa her halükarda fevkalade bir nezaket içerisinde onları karşılıyor, kaba-saba, hoyratça bedevî tavırlarına kızmıyor, öfkelenmiyor, böyle çirkin davranışta bulunanları taretmiyor, onları muhatap almamazlıkta bulunmuyor; aksine kabalığa nezaketle, huşunete yumuşaklıkla karşılık veriyordu.

Ayrıca dikkat çekilmesi gereken önemli bir husus görüşmeler monolog şeklinde cereyan etmiyor; gelen heyetler kendilerini ifade edebilecek bir zemin buluyor, duygu ve düşüncelerini rahatça dile getirebiliyor, akıllarına gelen her türlü soruyu sorabiliyorlardı. Böylece gerçekler dikta yoluyla değil, insanların zihinlerinde herhangi bir soru işareti ve tereddüt kalmaksızın içten bir kabulle gönüllere girmiş ve yerleşmiş oluyordu.



'HOŞ GELDİN EY HİCRET SÜVARİSİ'

Tarık BEŞİNCİ

İslâm ordusu Mekke'ye girince İkrime İbn Ebî Cehil Yemen'e kaçmıştı; kendini sahile atmış, İslâm'a girmektense ölmeyi tercih edeceğini söylüyordu. Hanımı Ümmü Hakîm Binti Hâris, kendisinden önce Müslüman olmuştu ve bugüne kadar aynı yastığa baş koyduğu kocasının elinden tutmak, onu da Allah Resûlü'nün gemisine alıp ebedî hayata beraber yürümek istiyordu. Cesaretini toplayıp huzur-u Resûlullah'a girdi ve:

- Yâ Resûlallah, diye seslendi. 'Amca oğlum İkrime, Senden korkusuna terk-i diyar edip kendini sahile doğru, Yemen tarafına attı; kendisini Senin öldürteceğini sanıyor! Ona da eman verir misin, yâ Resûlallah!'

Samimi talep karşısında yine nebevî rahmet konuşuyordu ve Efendiler Efendisi Ümmü Hakîm'e dönerek:

- O da emindir, buyurdu. Bunun üzerine Ümmü Hakîm, yanına Bizans'lı uşağını da alarak doğruca kocasının peşine düştü. İkrime'ye yetiştiğinde o, sahilde bir gemiye binmek üzereydi. Hatta bu sırada gelen büyük bir dalga gemiyi

sarsmış ve İkrime de, Lât ve Uzzâ'nın adını vererek sarsıntının geçmesini bu iki puttan talep etmişti. Bunun üzerine gemideki bir görevli o ve onun gibilere seslenerek:

- Sakın ihlastan ayrılmayın; çünkü sizin zikrettiğiniz bu ilahların bugün ne size ne de bir başkasına faydası olur, deyip ikaz ediyordu. Hemen:

- Peki, öyleyse ne diyeyim, diye sorunca da görevli kendisine:

- Lâ ilâhe illallah, diye söylemesini tavsiye ediyordu. Onun için bu, dönüm noktasını oluşturuyordu; kendi kendine şöyle söylenmeye başladı:

- Ben zaten bundan kaçıp da buraya geldim; ancak denizde bile insanı bunlar kurtaracaksa, karada öncelikle kurtarır! Baksanıza bunu, Araplarla Acemlerin, hatta gemi güvertesinin bile bilmesi ne garip! Demek ki esas din, Muhammed'in getirdiği dindir! Allah'ım! Şayet beni bu durumdan sağ salim kurtarırsan, doğruca Muhammed'e gidecek ve elimi eline koyarak O'na beyat edeceğim ve büyük ihtimalle O'nu, affedici, merhametli ve kerem sahibi olarak bulacağım!

Artık, Ebû Cehil'in oğlu İkrime'nin kalbinde de bir fetih yaşanmaya çoktan başlanmıştı! İşte bu sırada hanımı Ümmü Hakîm de gelmişti; onu uzaktan görür görmez:

- Ey amcaoğlu! Ben, insanların en iyiliksever olanının ve insanlar arasında en fazla başkasına yardımcı olmaya çalışanının yanından geliyorum; sakın kendini helak etme, diye bağıyor ve eliyle de işaret ederek geri dönmelerini istiyordu.

Yeniden sahile çıkan İkrime'ye Ümmü Hakîm:

- Senin için ben, Resûlullah'tan eman diledim ve O da (sallallâhu aleyhi ve sellem), senin için güvence verdi, diyor ve Mekke'ye birlikte dönmelerini söylüyordu. Esas gemiye İkrime, şimdi binmek üzereydi ve hanımının teklifini kabul ederek gerisin geriye yola çıktı; artık Mekke'ye geliyordu!

Henüz Mekke'ye girmemişlerdi ama bu sırada ashabıyla birlikte oturan Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem) onlara dönmüş ve İkrime'nin gelişini müjdeleyip şunları tembih ediyordu:

- Şu anda sizin yanınıza Ebû Cehil'in oğlu İkrime, mü'min ve muhâcir olarak geliyor; sakın ola ki babası hakkında kötü bir söz söylemeyin! Çünkü ölü hakkında uygunsuz söz söylemek, sadece

yaşayanları tahrik edip onlara eziyet verir; ölüye ise asla ulaşmaz!

Ölüp gitmiş Ebû Cehil'e söz sayarak vakit kaybetmemek ve onun sevenlerini de gemiye alabilmek için her mü'minin kulağına küpe olması gereken cümlelerdi bunlar. Uzaktan gelişini görür görmez de Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem), kucağını açarak ona doğru yürüyecek ve:

- Hoş geldin ey hicret süvârisi, diye iltifat edecekti. Bu kadar enginlik, İkrime'yi eritmeye yetmişti ama yine de Sultanlar Sultanı'nın huzurunda oturup yan tarafta yüzündeki peçeyle duran hanımı Ümmü Hakîm'i göstererek:

- Yâ Muhammed, dedi. 'Bu, Senin bana eman verdiğini söylüyor; doğru mu?'

Resûl-ü Kibriyâ Hazretleri bir kez daha tekrar etti:

- Doğru söylemiş; sen emniyettesin!

Şimdi sıra esas meseleye gelmişti ve İkrime:

- Senin beni davet ettiğin şey de nedir, yâ Muhammed, diye seslendi. Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem) de:

- Allah'tan başka ilah olmadığına ve Benim de, O'nun Resûlü olduğuma şahadet etmeye, namazı dosdoğru kılmaya, zekatı vermeye ve şunu, şunu yapmaya davet ediyorum, buyurdu. Onu İslâm'ın temel meselelerini yerine getirmeye davet ediyordu. Bunun üzerine İkrime, Efendimiz'i takdir eden şu cümleleri söyleyip arkasından da son noktayı koyacaktı:

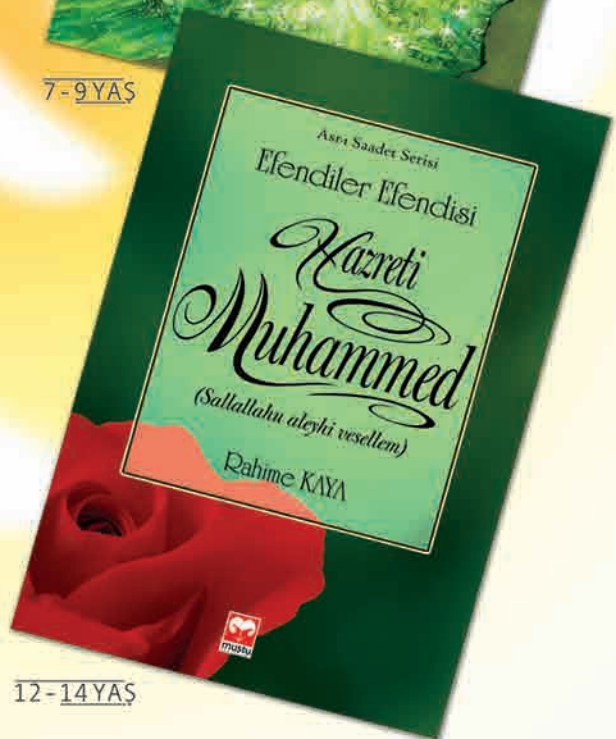
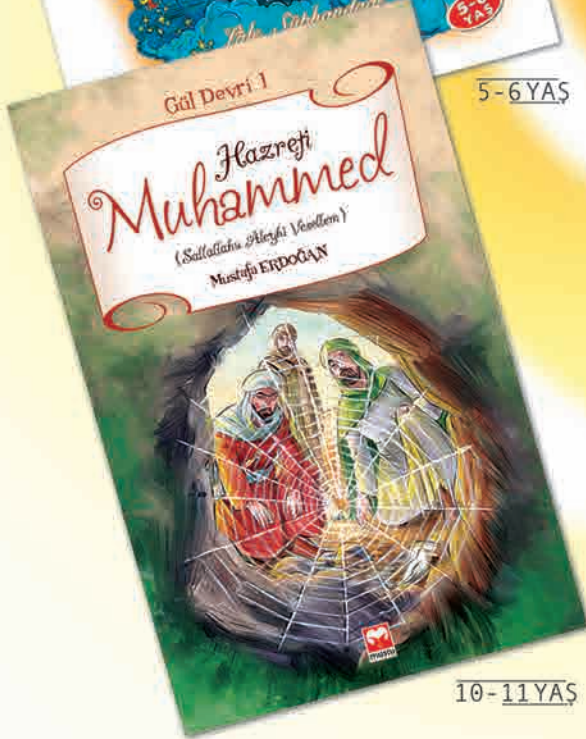
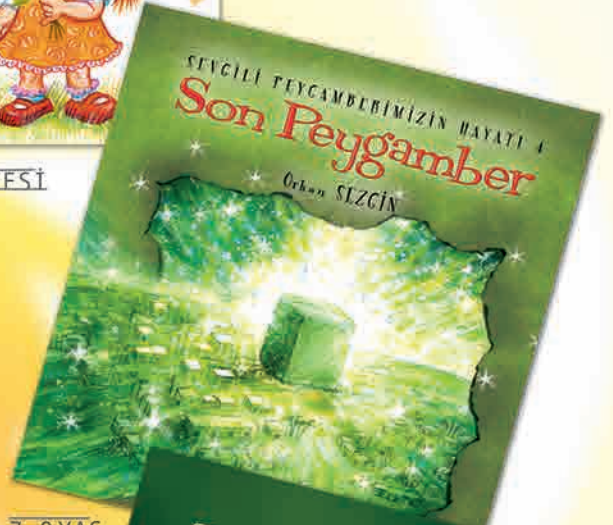
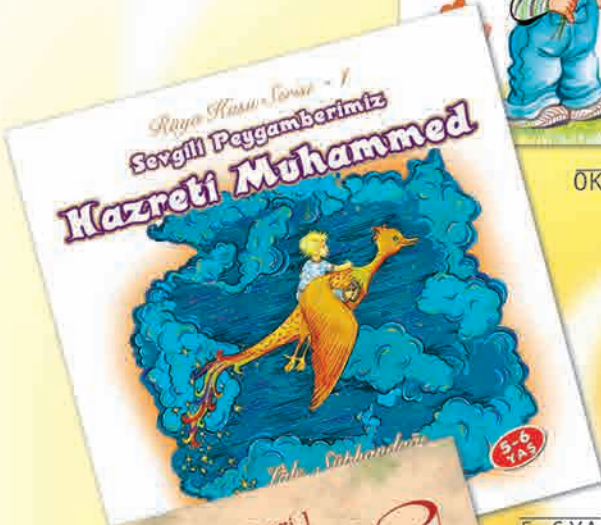
- Vallahi de Sen beni, sadece hayra, güzel ve en iyi olana davet ediyorsun; zaten daha önce de yâ Resûlallah, Sen bizi bunlara davet edip dururdun! Çünkü Sen, bizim en doğru sözlümüz ve insanlara karşı en iyilik sevenimizdin! Ben şahadet ederim ki, Allah'tan başka ilah yoktur ve Muhammed de, O'nun Resûlü'dür!

Peygamberimizin affı en azılı bir düşmanını bile kuşatmıştı. Bir gönül, hem de önemli bir gönül daha İslâm'la tanışmıştı ya, dünyada Allah Resûlü'nden daha huzurlu bir başkası yoktu!

Çocuđunuza
kutlu doğum haftasının
en güzel hediyeleri



OKULÖNCESİ





Huneyn 'de Müsamaha Örneği İki Vak'a

Bekir BURAK

Resûlullah'a yaklaşip da artık O'na herhangi bir kötülük yapamayacağını ve buna bir başkasının da muktedir olamayacağını anlamıştı; çünkü Allah Resûlü (sallâllâhu aleyhi ve sellem), ilahî inayet altında korunuyordu!

Mekke'nin fethinden hemen sonraydı. Mekkelileri kolay teslim olmakla suçlayan Hevazinliler, Efendiler Efendis'i'ne (s.a.s) meydan okumaya ve Mekke'yi yerle bir etmek için büyük bir ordu hazırlamaya başlamışlardı. O kadar ki, askerlerinin savaştan kaçmaması için kadınlarla çocukları da cepheye sürüyor, İslam ordusunun gözünü korkutmak için de koyun, sığır ve

deve adına ne kadar canlı varsa hepsini de savaş meydanına salıyorlardı. Bir yönüyle bu, gemileri hepten yakmak anlamına geliyordu!

Olayın doğruluğunu tetkik için gönderilen ashab da geri dönmüş ve gelişmelerden Allah Resûlü'nü haberdar etmişlerdi. Yeni bir durum söz konusuydu; onlar Mekke'ye ulaşmadan harekete geçilmeli ve nevezhur bu problem de



daha çok büyümeden bir an önce çözüme kavuşturulmalıydı.

Bunun için Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) ve ashab-ı kiram hazretleri, fetihten on dokuz gün sonra yola düşecek ve Huneyn'e ulaşacaklardı.

Huneyn vadisi tuzaklarla doluydu; Bedir, Uhud ve Hendek gibi savaşlarla kıyaslanmayacak kadar bir güce sahip olan İslam ordusunda bir kısım kimseler, o günlerle kıyaslayarak bugünkü zaferi çantada keklik görmeye başlamışlardı. Ancak zaferi getiren sebep, kesret-i etba değil, içten gelerek ve yürek ortaya konularak Allah yolunda atılan adım manasında ihlâstı. Onun için Allah (celle celaluhu) da, bidayette bir hezimet takdir etmişti ve vadinin iki yakasından yağın ok yağmuruna karşısında geçici bir dağılma yaşanmıştı.

Neyse ki bu, uzun sürmeyecekti; yeniden düşmanın üzerine yürüyen ashab o gün, Resûlullah kadar cesaretli ve O'nun gibi korkusuzca düşman üzerine yürüyen bir başkasına şahit olamayacaklardı! Resûlullah çizgisine gelinmişti ya, artık üzerlerinde tarifi imkansız bir huzur, başka yerde bulamayacakları kadar engin bir itminân vardı; daha önceki kritik noktalarda olduğu gibi yine üzerlerine sekine inmiş, nice peygamberi mucizeyi müşahede edip savaş meydanına gelen meleklerin imdadına şahit olmuş ve o ana kadar yaşadıkları sıkıntılarını bütünüyle unutup gitmişlerdi!

Gözü kara kumandan Mâlik ve Hevâzin ordusu için artık zaman, hezimet zamanıydı; geçici bir dağılmanın ardından şimdi karşılarında balyoz gibi başlarına inen bir ordu vardı ve çareyi kaçmakta buluyorlardı.

Bir aralık Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), arkasına dönecek ve:

- Ey Şeyb! Bana yaklaş, diye seslenecekti. Bu sözden Şeybe İbn Osmân'dan başka kimse bir şey anlamayacaktı; zira o sırada arkasında, O'nu öldürmek için yanına sokulmaya çalışan Şeybe İbn Osmân vardı; sağından yaklaşmış, Hz. Abbas'ı aşmaya cesaret edememiş ve sol tarafından saldırmayı düşününce de burada bulunan Ebû Süfyân'dan buna fırsat bulamamıştı! Tek çare olarak arkasından yaklaşarak ansızın saldırıp babasıyla amcalarının intikamını almak istemişti ama bu sırada önünde, şimşek gibi çakan alevler yükselivermiş ve kılıcı elinde kalakalmıştı; eliyle gözünü kapatıyor ve korkudan geri geri gidiyordu! Zira alaca atlar üzerinde hiç tanımadığı süvarileri görmüş ve korkusundan yüreğinin yağı erimişti.¹ Resûlullah'a yaklaşıp da artık O'na herhangi bir kötülük yapamayacağını ve buna bir başkasının da muktedir olamayacağını anlamıştı; çünkü Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem), ilahî inayet altında korunuyordu! Buraya kadar, yeryüzünde herkes Müslüman olsa bile kendisinin böyle bir tercihte bulunmayacağını düşünen Şeybe İbn Osmân için vakit gelmiş gözüküyordu

Dünyaya gelen her canlı, tertemiz bir fitrat üzere doğar ve dili dönünceye kadar da o hal üzere kalır; onu Hristiyan veya Yahudi yapan ise onun anne ve babasıdır!

ve kendisini çağırın Efendiler Efendisi'nin yanına doğru ilerlemeye başladı; önce mübarek ellerini Şeybe'nin göğsüne koydu Allah Resûlü (sallallâhu aleyhi ve sellem):

- Allah'ım! Ondan şeytani uzaklaştır, diye dua ediyordu. Şeybe İbn Osmân, çoktan erimeye başlamıştı; içinde fırtınalar kopuyordu ve başını kaldırdığında artık Resûlullah'ı, kendisi için en değerli şeylerden daha fazla seviyordu! O da öldürmek için gelmişti ama şimdi yeniden hayata diriliyordu; Resûlullah (sallallâhu aleyhi ve sellem) tekrar seslendi:

- Ey Şeybe! Haydi şimdi küffârla savaş!

Bu ne büyüklük.. bu ne müsâmaha ve yine bu ne güvendi! Bir anda, insan sarrafı Gönüller Sultanı'nın elinde en katı kalpler bile muma dönmüş, üstelik bir de O'nu müdafaa adına karşı tarafa hücûm edip kılıç sallıyordu!²

O gün savaş meydanında istenmeyen şeyler de oluyordu; Hevazin ordusunu kalabalık göstermek için Huneyn'e gelen kadın ve çocuklar da at ve develere binip Müslümanlara saldırıyordu. Elbette bu durumda insanın kendisini koruması gerekirdi ve ashab da bunu yapmak için kılıçlarını çekmişti. Kılıçların çekildiği yerde her zaman aynı hassasiyetin korunması da mümkün değildi; tabii olarak karşılarına gelen kadınlarla çoluk çocuğa da kılıç sallıyor ve onları da hedef alıyorlardı.

Halbuki daha önce de bir kadının öldürüldüğünü görmüş, ashabından birisini Hâlid İbn Velid'e göndererek, savaş bile olsa kesinlikle kadınlarla çocuklara dokunulmamasını tembih etmişti. Şimdi aynı hususla karşı karşıyaydı ve bunu gören Allah Resûlü'nden (sallallâhu aleyhi ve sellem) hemen uyarı geldi; düşman ordusuna yardım etmek için savaş meydanına gelmiş olsalar da masum insanlara dokunulmasını istemiyordu ve:

- Şu insanlara ne oluyor ki, çoluk çocuklarına varıncaya kadar onları öldürmeye kalkışıyorlar! Dikkat edin ve sakın ola ki onların çoluk çocuklarını hedef alıp da kimse onlara ilişmesin, diyordu. Bunu duyan Üseyd İbn Hudayr:

- Yâ Resûlallah, diye seslenecekti. 'Onlar müşriklerin çocukları değil mi!'

Bununla o, müşriklerin çoluk çocuğunun yarın karşılarına yine müşrik olarak çıkacağını ima ediyor ve öldürülmelerini normal karşıladığını ifade etmek istiyordu. Belki de daha sonra gelecekler için Efendiler Efendisi'nin bu mevzudaki düşüncesini kendi ağzından istikbale aktarmayı arzu ediyordu. Huneyn vadisi yine nebevî celâle şahit oluyordu; hiddetinden boyun damarları kabaran Allah Resûlü ona döndü ve:

- Sizin en hayırlılarınız, müşriklerin çocukları değil mi, diye seslendi. Demir leblebi gibi sözlerdi bunlar ve bunu duyanlar, can evlerinden vurulduklarını hissediyorlardı; zira orada, babası müşrik olarak vefat ettiği halde en önde koşturan birçok sahabî vardı. Efendiler Efendisi (sallallâhu aleyhi ve sellem), yine kitabın ortasından konuşmuştu! Arkasından şunları ilave etti:

- Dünyaya gelen her canlı, tertemiz bir fitrat üzere doğar ve dili dönünceye kadar da o hal üzere kalır; onu Hristiyan veya Yahudi yapan ise onun anne ve babasıdır!

DİPNOTLAR

1. Bu atılları gördüğünü Efendiler Efendisi'ne söylediğinde ona, 'Ey Şeybe! Onları sadece kafir olanlar görür!' dediği ve Şeybe İbn Osmân'ın, bundan sonra Müslüman olduğu da anlatılmaktadır. Bkz. İbn Kesir, Sire, 3/632; Bidaye, 4/381; Zehebi, Tarihul-İslam, 1/325
2. Her şey bitip de Hz. Şeybe Allah Resûlü'nün yanına gelince Efendimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), 'Senin istediğinden farklı olarak senin için hayır murad eden Allah'a hamd olsun!' diye Rabbine hamd edecekti.

HAYATA REHBER KİTAPLAR

*Her seviyeden okuyucuya hitap
eden Rehber kitapları elinizden
düşüremeyeceksiniz.*



Hz. Ebubekir
Hz. Ali
Hz. Hatice
Yıldızlarla Hasbihal
Mümin Kimdir?
Ben İnanıyorum
Niçin Kur'an Okumalıyız?
Nasıl Okumalıyız?
Niçin Okumalıyız?
Her Yönüyle Temizlik
Pratik İlmiyal
Soru ve Cevaplarla Oruç
Bir Kutsi Dilekçe Dua
Dikkat Şeytan Var
Mukaddes Göç Hicret
Adab-ı Muâşeret

Kutsi İki Varlık Anne-Baba
Anneciğim Bana
Allah'ı Anlatırmısın?
Hz. Peygamber Modeli
Peygamber Sevgisi

DERSİMİZİ SENDEN ALDIK EFENDİM

Biz Senin, kendi dininden olanlara da, farklı dinlerden olanlara da, hatta insan dışındaki her türlü canlıya da olan merhametini, sevgini, hoşgörünü kendimize şiar edindik; bu konuda dersimizi Senden aldık Efendim.

Ahmet ÖZDEMİR

Dini kıyafetleri içindeki papaz, "Biz..." dedi, "Türkleri çok seviyoruz; dile kolay, tam dört yüz elli altı yıl bu toprakların sahibiydiniz; hiçbir şey yapmayıp sadece okul çağına gelen çocuklarımızı kendi eğitiminize tâbi tutsaydınız, birkaç nesil içinde burada bizim dinimizden kimse kalmazdı." Sonra devam etti: "Ama siz, böyle yapmadığınız gibi kiliselerimize de dokunmadınız, camilerinin yanına kilise de yaptırdınız, size minnettarız."

O, bu fazileti bizden bildi Efendim; nereden bilecekti ki, dersimizi Sen'den aldığımızı. Sen'in en yakın arkadaşın, sadakatin zirvesindeki isim, senden aldığı dersle yaklaşık



on dört asır önce şöyle demişti: "Size Allah'tan korkmanızı tavsiye ederim. İtaatsizlik yapmayın, bozgunculuk etmeyin, kiliselere dokunmayın..." Dört yüz elli altı yıl kiliselere dokunmayanlar da derslerini Senden almışlardı Efendim.

Ülke çapında tanınmış bir şarkıcı, bir kaset dolduracak kadar Türkçe şarkı ezberlemiş. Bu işi yaparken de, bizim öğrencimiz olan Mihai'den destek almış. Şarkıları birlikte seçmişler. Tanınmış şarkıcı, söyleyeceği şarkıların ne anlama geldiğini sormuş, Mihai de ona şarkıların anlamlarını söylemiş. Böylece ortak bir çalışmayla

Türkçe kaset çıkarmışlar. Mihai, saygılı, çalışkan, dürüst, okulu ve öğretmenlerini seven bir öğrencimiz. Kasetin tanıtım programı için bizi de davet etti. Program, ülkenin bir başka şehrinde olacakmış. Yaklaşık dört saatlik bir yolculuktan sonra şehre ulaştık. Şehirde bizi Mihai ve babası karşıladı. Programın başlamasına bir saat kadar bir süre vardı. Bu süreyi değerlendirmek için Mihai ve babası bize birlikte gezmeyi teklif ettiler. Yarım saat kadar gezdik. Sonra, bir kafeteryaya oturduk. Garson geldi, bize ne içmek istediğimizi sordu. Soda aldık arkadaşımınla. Mihai kendisine sorulduğunda, bira içeceğini söyledi... Bir anlık bir şaşırma hali... Ama Mihai gayet sakin, su ister tavrında... Babası daha sakin, o da, "Bana da bir bira!" dedi... Birlikte içtiler.

Biz o gün, biranın zararlı ve haram olduğunu, hele büyüklerin öğretmenlerin yanında içilemeyeceğini söylemedik Efendim. O anda, Senin Hımar adlı, müzmin sarhoş birine olan tavrın geldi aklımıza. Sen o gün, birkaç defa bu alışkanlığından dolayı cezalandırılmış olan Hımar aleyhinde, arkadaşlarından biri beddua okuduğunda, "Öyle demeyin!" dedin, "Onun yerine, Allah'ım ona merhamet et, kusurlarını affet." deyin dedin. Ben onun Allah'ı ve Resûlünü sevdiğini biliyorum." dedin. Biz de o gün orada, dua ettik Mihai'ye Efendim. Onun da bir gün Allah'ı ve Resûlünü bileceğini, seveceğini umduk. Biz, dersimizi Sen'den aldık Efendim.

Kadı, II. Bayezid devrinde hazırlanan, 1502 tarihli İstanbul Belediye kanunnamesini suçlunun eline vererek "Oku bakalım." dedi, "Ne yazıyor burada!" Başı öne eğik adam, eline verilen kağıtta yazılanları okumaya başladı: "Ayağı yaramaz beygiri işletmeyeler. Ve at ve katır ve eşek ayağını gözedeler ve semerin göreler. Ve ağır yük urmayalar; Allah'ın yarattığı ne varsa hepsinin hukuku gözeteler, şer'i hükmi vardır."

Bu Kadı da, o hükmü oraya yazan da dersini Sen'den almıştı Efendim; çünkü Sen bir gün birkaç sahabiyile birlikte bir bahçeye girmiş ve bahçenin köşesinde, zayıf mı zayıf bir deve görmüştün. Adeta sahibini şikâyet edercesine, Seni görünce devenin gözlerinden sicim gibi yaşlar akmaya başlamıştı. Hemen devenin yanına gittin, bir müddet onun yanında kaldın ve sonra devenin sahibini çağırarak, deveye iyi bakması konusunda onu sertçe ikaz ettin.

Biz Senin, kendi dininden olanlara da, farklı dinlerden olanlara da, hatta insan dışındaki her türlü canlıya da olan merhametini, sevgini, hoşgörünü kendimize şiar edindik; bu konuda dersimizi Senden aldık Efendim.



EFENDİMİZ

(sallallâhu aleyhi ve sellem)

İNSANLARIN KALBİNİ NASIL KAZANIRDI?

Prof. Dr. Hüseyin ALGÜL



Buhârî’de naklolunduğuna göre Hz. Peygamber (sallallâhu aleyhi ve sellem) Necd tarafına bir askerî birlik göndermiş, bölgede yürütülen askerî harekât neticesinde Benu Hanife’den Sümâme b. Üsal adlı biri esir alınarak Medine’ye getirilmiş ve Mescidin direklerinden birine bağlanmıştı. Resûlullâh (sallallâhu aleyhi ve sellem), Mescide çıktığında: “Ey Sümâme, gönlünden ne geçiriyorsun?” diye sordu. Sümâme şu cevabı verdi: “Gönlümde hayır ümidi var ey Muhammed! Şayet sen beni öldürürsen kanlı bir caniyi öldürmüş olursun, eğer kurtuluş akçesi için mal istersen, ne kadar istersen veririm!”

Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), ona Müslüman olmasını söyledi, fakat Müslüman olmadı. İkinci ve üçüncü gün de böyle devam etti. Karşılıklı sorular cevaplar tarzında konuşmalar oldu, fakat Sümâme bir türlü Müslüman olmaya yanaşmıyordu.

Rasûlullâh (sallallâhu aleyhi ve sellem) bir süre daha geçince Sümâme’nin saliverilmesini ashabına emretti. Böylece Sümâme hiçbir karşılık alınmaksızın saliverildi. Acaba Sümâme ne yapacaktı? Herkes bunu merak ediyordu. Çoğu kimsenin memleketine döneceğini sandığı bir sırada Sümâme, yıkanıp temizlenmiş olarak Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem)’in huzuruna geldi, Müslüman olarak şöyle dedi:

“Ey Muhammed! Vallahi şu yer üzerinde bana senin yüzünden daha düşman bir yüz yoktu. Fakat bu sabah, senin mübarek siman bana, yüzlerin en sevimlisi göründü. Vallahi ben dinler içinde en çok senin dinine düşmandım. Fakat bu sabah senin dinin bana göre dinlerin en sevimlisidir. Vallahi ben memleketler arasında en çok şu senin şehrinde nefret ediyordum. Fakat bu sabah, senin içinde bulunduğün şehir bana göre şehirlerin en sevimlisidir.”

“Ey Muhammed!
Vallahi şu yer üze-
rinde bana senin
yüzünden daha düş-
man bir yüz yoktu.
Fakat bu sabah,
senin mübarek siman
bana, yüzlerin en
sevimsi göründü.

İbn Hişam'ın “es-Siretü'n Nebeviyye” adlı eserinde şu bilgiler yer alıyor: Müslüman olduktan sonra da Sümâme'ye yemek çıkarıldı, sabah akşam deve sütü ikram edildi. Daha düne kadar hepsini yiyip içtiği hâlde doymaz gibi davranan Sümâme'ye bugün aynı miktar yemek ve sütün fazla gelmiş olması, sahabeyi hayrette bıraktı. Hz. Peygamber (sallallâhu aleyhi ve sellem) şu yorumla sahabenin merakını giderdi:

“Bunda şaşılacak bir şey yok! İnkârcı hiç doymayacakmış gibi, sanki yedi ağzı ve yedi midesi varmış gibi yer. Müslüman ise açgözlü değildir, o bir ağzı ve bir midesi olduğunun farkındadır.”

Birkaç gün sonra Sümâme, Resûlullâh (sallallâhu aleyhi ve sellem)'in tavsiyesi üzerine umre için



Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), bir insanı İslâm'a kazanmayı dünya ve içindeki her şeyden daha kıymetli tutmaktadır.

Mekke'ye gider. Mekke ileri gelenleri, İslâm'a girdiği için onu kınamak isterlerse de o aldırmaz, umre ziyaretini tamamlar. Ancak müşriklerin bu tavırlarına kızarak memleketine dönünce Mekkeliler için çok önemli olan buğday sevkiyatını durdurur. Yani Mekkelilere ambargo koyar.

Bunun üzerine Mekkeliler Hz. Peygamber (sallallâhu aleyhi ve sellem)'e mektup yazarlar, İslâmiyet'in akraba ve silâ-i rahim konusundaki emirlerini de hatırlatarak zahire sevkiyatının tek-

rar başlatılmasını isterler. Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem) Hz. Sümâme'ye mektup gönderir. Böylece Yemâme bölgesinden Mekke'ye zahire sevkiyatı tekrar başlamış olur.

Bu olaydan anlıyoruz ki, Peygamberimiz (sallallâhu aleyhi ve sellem), bir insanı İslâm'a kazanmayı dünya ve içindeki her şeyden daha kıymetli tutmaktadır. Ayrıca henüz Müslüman olmadıkları hâlde Mekkelilere zahîre sevkiyatını başlatması ve insafî elden bırakmaması da dikkati çekmektedir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ
 كَانَ إِذَا وَصَفَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ * وَأَنَّ
 لَا يَكُنُّ بِالْظُّلْمِ الْمَغْطُ * وَلَا بِالْقَصِيَّةِ الْمُرْتَدِّ * كَانَ رَبُّكَ
 مِنَ الْقَوَمِ * وَلَا يَكُنُّ بِالْجَعْدِ الْقَطِطِ * وَلَا بِالسَّيِّطِ * كَانَ
 جَعْدًا رَجُلًا * وَلَا يَكُنُّ بِالْمُظْهِمِ * وَلَا بِالْمُكْتَمِ * وَكَانَ يَنْفِ الْوَجْهَ
 نَدْوِيرًا * أَبْصُرْ مُشْرَبًا * أَدْخِ الْعَيْنِ * أَهْدُبًا لَأَشْفَارًا
 حَلَبَ الْمُنْشَارَ وَالْمَكْتَدَ * أَحْرَدُ دُومِ سُرْبَةٍ * شَرَّ الْكُهَيْنِ
 وَالْقَدَمِينَ * إِذَا مَشَى يَفْتَكِعُ كَمَا تَمَّا يَمْنَى فِي صَبَبِ
 وَإِذَا تَلَقَّ لَفَّتَ بِعَازِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * وَهُوَ خَاتَمُ النَّبِيِّينَ * أَحْوَدُ النَّاسِ صِدْقًا * وَأَصْدَقُهُمْ
 لَهْفًا * وَالْبَيْهَدُ عَرَبِيَّةٌ * وَأَكْرَمُهُمْ عَشِيرَةٌ * مِنْ مَرَأَةِ بَيْتِهِمْ هَابِيَةٌ
 وَمِنْ خَالَطِهِ مَعْرِفَةُ آجِنَةٍ * يَقُولُ نَائِحَةٌ لَوْلَا رَحْمَتُهُ لَمْ يَلِدْهُمُ اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
 اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى نَبِيِّ الرَّحْمَةِ وَتَسَلِّمْ عَلَى الْأُمَّةِ مُحَمَّدًا اللَّهُ وَصِيحَتَهُ أَجْمَعِينَ الظَّاهِرِينَ
 حَرَمَهُ الْعِلْمُ الْأَعْمَى السُّلْطَانُ حَسَنُ رَضَا عَقِلَ اللَّهُ ذُنُوبَهُ وَلَوْلَا ذَلِكَ لَوَلَّى نَظَرَ فِيهِ آمِينَ ١٢٧٠

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

HZ. PEYGAMBER'İN MERHAMETİ

Prof. Dr. Zeki SARITOPRAK
John Carroll Üniversitesi



PeygamberEfendimiz (aleyhissalâtu vesselâm) mükemmel ahlâk üzere yaratılmıştır. Allah O'nu özel olarak seçmiştir. İnsanlığa kıyamete kadar rehberlik yapacak bir vasıfta ve ahlâkta yaratmıştır. O sadece bir dönemin, bir milletin veya bir bölgenin değil, bütün insanlığın da rehberidir. Mesajı cihanşümul olduğu gibi rehberliği de evrenseldir. Kur'ân-ı Kerim, "Sizin için Allah Resûlü'nde güzel bir örnek vardır." buyurarak insanlığı O'nun ahlâkıyla ahlâklanmaya, O'na uymaya davet ediyor. Hz. Mevlâna'nın ifadesiyle kalemler O'nu anlatmaktan âcizdir. O her vasfında zirveydi. İnsaniyete ait normal halleri ümmetine örnek olması içindi. Zira bütün vasıfları olağanüstü olsaydı, ümmeti O'na uymada zorlanacaktı. Cenâb-ı Allah sonsuz rahmetiyle, Kâinatın İftihar Tablosu olmasına rağmen, O'nu normal bir insan gibi yarattı, insanlığa mükemmel bir rehber kıldı. Aile yaşayışından, sosyal, dinî ve idarî hayatına kadar her şeyi görülebiliyor, etrafında bir nur halesi oluşturan yiğit insanlar tarafından kaydediliyor ve gelecek nesillere aktarılıyordu.

Kur'ân-ı Kerim O'na hitaben "Sen büyük bir ahlâk üzeresin." buyuruyor. Kâinatın sahibi sözlerin en güzelinde bir şeye "büyük" diyorsa, varın siz düşünün onun kadrini. Bugün insanlık her zamankinden çok O'nu tanımaya, o büyük ahlâkı yaşamaya muhtaçtır. Sadece Müslüman olmayan dünyayı demiyorum, Müslüman âleminin de ciddi anlamda O'nu tanımaya ihtiyacı vardır. Büyükler evradında Cenâb-ı Allah'a yakarıyorlar "Ne olur Allah'ım! Onu bana tanı. Öyle bir tanıma ki, o sayede bütün cahilliklerden ve cahilliklerin kaynaklarından kurtulup, fazilet kaynaklarını yudumlayayım."

O, İslam öncesi vahşet dönemini "cahiliye" dönemi diye adlandırmıştı. Çünkü İslam'ın gelişi ile eski ile yeni arasında bariz bir çizgi çekilmişti. O cahiliye huylarına, karakterlerine dur demişti. Kız çocuklarını diri diri toprağa gömecek kadar vahşileşen, kabile bağ ve onurunu her şeyin üstünde tutan bir topluma öyle bir şefkat ve merhamet dersi verdi ki hayvanlar bile o merhametten hisselerini aldılar. Bu sebeptendir ki, Kur'ân

Bizler yani onu tanıma iddiasında olanlar bu Muhammedî hakikati tam anlamıyla idrak edersek, dünyanın çehresinin değişeceğinden kimsenin şüphesi olmasın.

O'nu bütün âlemlere rahmet olarak takdim ediyor. "Biz seni âlemlere gerçek manada rahmet olarak gönderdik." Bu ayetin geniş muhtevasına girmeye ne bu yazının çerçevesi müsait, ne de bu satırların yazarının kapasitesi yeterli. Burada hayatından birkaç canlı misali özetle anlatmakta fayda görüyorum. Bir defasında Necran Hristiyanları kendisine geldiklerinde Hz. İsa'nın şahsiyetiyle ilgili ciddi tartışmaya girmişlerdi. Çünkü Efendimiz, Hz. İsa'ya yeni bir bakış getiriyordu, "Allah'ın oğlu değildir." diyordu. Sonunda mubahele ayetinde belirtildiği gibi, Efendimiz "Gelin siz de ben de aile fertlerimizi getirelim ve yalancıya lanet okuyalım." buyurdu. Necran Hristiyanlarının başındaki zat, "Ben bu zatın yüzünde öyle bir samimiyet görüyorum ki, onunla iddiaya girsek korkarım başımıza belalar yağacak" diyerek, Efendimiz'le anlaşma yapıyor. Bu süre zarfında Efendimiz onların kendi mescidinde ibadetlerini yerine getirmelerine izin veriyor. Bir rivayete göre, O buyurmuş ki, eğer mubaheleyi, yani yalancıya lanet bedduasını kabul etselerdi, hepsi oracıkta ölürdü. Abdullah bin Selam'ın hidayete ermesinde vesile olan Efendimizin simasındaki samimiyet bu insanları da ölümden kurtarmış ve Efendimizin müttefiki hâline getirmişti.

Siyer kaynaklarında detaylı bir şekilde ele alınan başka bir hadiseye göre Efendimize adavet besleyen bir kabile lideri sessizce yanına kadar sokuluyor ve arkadan bir kılıç darbesiyle öldürmek üzere kılıcını kaldırıp şöyle diyor:

"Şimdi seni benim elimden kim kurtaracak?" Hz. Peygamber "Allah" diyor ve şu duayı ekliyor, "Allah'ım! Dilediğin şekilde beni onun elinden kurtar." Kılıcı elinden düşen adamın kılıcını Peygamber Efendimiz alıyor ve bu defa o soruyor: "Şimdi seni benim elimden kim kurtaracak?" Bu hadisenin çarpıcı bir yönü Efendimizin affedici özelliğidir. Kâinatın Efendisini öldürmeye gelen bu adama karşı, Hz. Resûlullah intikam almak şöyle dursun, kendisini öldürmeye teşebbüs eden insanı affedip geri gönderiyor. O insanın kavmine döndüğünde kendi topluluğuna söylediği söz de Efendimizin şefkat ve merhametine bir delil teşkil ediyor: "Ben şu anda insanların en iyisinin yanından geliyorum."

Yirminci yüzyılda hayvan hakları koruma dernekleri kurulmaya başladığını dikkate alırsak, Efendimizin on dört asır önce hayvanlarına ağır yükler yükleyen hayvan sahiplerini ikaz ettiğini ve onlara şefkat ve merhametle davranmalarını emrettiğini görüyoruz. Mesela bir defasında kulağı dağlanan bir hayvanı görüyor ve ona her ne sebeple olursa olsun böylesine işkence yapana beddua ediyor. Diğer bir hadise ise bir devenin isyanı ile ilgili. Kaynaklarda belirtildiğine göre deve öylesine huysuzlaşmış ki kimse ona yaklaşmıyor. Efendimize haber veriyorlar. Deve onu görür görmez, birden sakinleşiyor ve Efendimizin önünde yere çöküyor. Kendi diliyle Efendimize şikâyetle bulunuyor ve kendisine çok fazla yük yüklediklerini, şimdi de kesmeye çalıştıklarını söylüyor. Efendimiz devenin kendisine söylediklerinin

doğru olup olmadığını soruyor. Deve sahibi "evet" deyince Efendimiz ikazda bulunuyor ve "Bu hayvanlar da sizin gibi birer ümmettir." buyurarak, onlara şefkatle davranmayı emrediyor.

O'nu getirdiği din ve medeniyet böylesine evrensel bir şefkati ve merhameti içeriyor. İnsanları iman da derinleştirmekle kafalarda ve kalplerde merhamet ve şefkat tohumlarını ekliyor. Onu gerçek manada tanıyan, onun gibi şefkatli ve merhametli olur. Onun ücre köşedeki bir talebesi, Alvar İmamının dediği gibi, "Sakin incitme bir canı, yıkarsın arş-ı Rahmani" hakikati İslâm ümmetinin anlayışı olarak asırlarca devam etmiştir. Bugün insanlığın ekmek ve su kadar ihtiyaç duyduğu bu anlayışı Müslümanlar olarak ne derece güzel temsil edebiliyoruz sorusu zihnimizi sürekli meşgul etmelidir.

Başımдан geçen bir vaka ile noktalamak istiyorum. ABD'nin Ohio eyaletinde bir kilisede "Kur'ân-ı Kerim'de Hz. İsa ve Hz. Meryem" üzerinde yetişkinler için kilise idaresinin talebi üzere altı haftalık bir ders başlatıyoruz. Gelenler arasında her kesimden insan var. Daha ilk dersin başında bir mühendis bana yaklaştı ve "Ben İslâm dinine karşıyım." diyerek durumunun bilinmesini ve konuyu ilginç bulduğu için geldiğini söyledi. Altı hafta sonra aynı insan elinde Efendimizin hayatıyla ilgili iki kitapla aynen şunu ifade etti. "Keşke Hz. Muhammed'i daha önce tanışaydım." O'nu tanımanın heyecanı ve mutluluğu gözlerinden okunuyordu. Doğrusu görülmeye değerdi.

Bizler yani onu tanıma iddiasında olanlar bu Muhammedî hakikati tam anlamıyla idrak edersek, dünyanın çehresinin değişeceğinden kimsenin şüphesi olmasın. O'nun bahtına düşüp sevgilisini bize tanıtmaması için bir kez daha gönülden dua zamanı. "Allah'ım! Ne olur Habibini bize tanıt."





AHİRZAMAN ÇAĞLARININ PEYGAMBER ÖZLEMİ

Musa HûB

Allah'ın yeryüzündeki canlı şahidi, konuşan dili ve yürüyen habercisi Hazreti Resûlullah'ın devr-i saadeti, sadece onun etrafındakiler için değil, bütün bir insanlık için de bir mutluluk çağı olmuştur.

Malum olduğu üzere, Sevgilimiz Peygamberimiz Efendimiz'in (sallallahü aleyhi ve sellem) o mübarek yüzlerini dünya gözüyle bir kere görebilmek ve o eşsiz sohbet-i nebeviyesinde bir lahza hazır bulunup Onunla mükaleme edebilmiş olmak, elbette ki bir müminin imandan sonra mazhar olabileceği en yüce payelerden birisidir. Öyle ki Hazreti Resûlullah'ı dünya gözüyle bir dakika görmüş ve bir kere onun sohbetinde bulunmuş bir bedevî, anında sahabi mevkiine yükseliyordu ve kıyamete kadar gelecek bütün evliyanın ve ulemanın üstüne çıkıyordu; fazilet-i külliyye nâil oluyordu. "Sohbette insibağ ve in'ikas vardır." hakikatince, O'nun nuranî meclisine gökler ötesinden yağın esma-i hüsnâ yağmurları ve tecelli sağanakları, üfûl üfûl esen feyiz râyihaları, ışık ışık yayılan cilve pırıltıları, o sohbetleri dinleyenleri de bütünüyle kendi hâlet-i hususiyesine celbediyor, onlara kendi boyasını çalıyordu. Neticede o kâmet-i bâlâlar o kadar insânî kemâlât arşlarına



Çevresi kalbsiz insanlarla doluydu ama, O'nun kalbinde bütün âlemler için merhamet nehirleri akıyordu.

vâsıl olurlardı ki, günlerden bir gün o Sahabe'nin Sahabisi ve Sahibi Efendimiz, en yakın arkadaşlarından ikincisine şöyle diyordu: "Ya Ömer! Benden sonra peygamber gelmeyecektir. Eğer gelecek olsaydı, o sen olurdu!" O bu ufka elbette ki rü'yet-i rasul ve sohbet-i nebeviyeler sayesinde vâsıl olmuştu.

"Beni gören, Beni göreni gören ve Beni göreni göreni gören Müslüman Cehennem'e girmez." buyurarak, Sahabe, Tâbiîn ve Tebe-i Tâbiîn'i ateş-

ten kurtuluş ile müjdeliyor o En Büyük Vesilemiz, Şefaâtçimiz, Kurtarıcımız (Gümüşhânevî, Râmûzü'l-Ehâdis, s.486). Cennet'e kim girmek istemez?.. O Cennet ki, bütün saadetlerimizin ülkesi. O Cennet ki, Hz. Muhammed orada meskun. O Cennet ki, Allah oradan meşhud...

Allah'ın yeryüzündeki canlı şahidi, konuşan dili ve yürüyen habercisi Hazreti Resûlullah'ın devr-i saadeti, sadece onun etrafındakiler için değil, bütün bir insanlık için de bir mutluluk çağı olmuştur,

bir model olmuştur. Seyr ü sülûk velayetinin çok üstünde olan sahabe velayet-i kübrası, sohbet ve veraset-i nebeviye sırrıyla müteakib asırların mü'minleri tarafından büyük bir imrenmeye, gıbtaya, hasrete ve iştiyaka sebep olmuştur. İşte ortada böyle muhteşem bir fazilet membaı olunca, böylesine terakki ve teâlî ettirici bir mi'raç esrarı bulunca, bizler gibi Resûlullah'ın devrini idrak etmemiş olanlar, geç kalmış olanlar da kendilerine bir çıkar yol arıyorlar, haklı olarak. Sevgi, aşk, hasret, insanı arayışa icbar ediyor. Acaba bizler de Resûlullah ile bir şekilde görüşemez miyiz, görüşüp de sohbet edemez miyiz? İçimizdeki aşk ü iştiyakın bizi fırlattığı kapı bu, onun hâne-i saadetlerinin kapısı. Biz, o kapının ardındaki harîm-i hareminde gerçekleşen sohbet-i saadetlerin kapı kullarıyız.

Vâ esefâ ki bizler için bu dünyada rûberû sohbet-i nebeviyeye mazhariyet artık geçti. Sahabe olma yolu 14 asır önce kapanmış. Elbette ki Kudret-i İlahiye noktasından her şey mümkün, fakat hikmet-i ilahiye ve sünnetullah noktasından mümkünülvukû değil. O yolcu uçtu gitti "Refik-i Alâ'ya..." Bizler de ruhu bedeninden çıkan gözler gibi bakakaldık o mi'raca yükselen Ruh-u Revân-ı Muhammedî'nin ardı sıra. Tâ uzaklaşa uzaklaşa gözden kaybolduğu zaman, on dört asır sonra kendimize geldik. Geldik gelmesine de, fakat O yoktu.

Fakat ne çare ki geçti artık, on dört asır önceye, zamanda geriye yolculuğa geçit yok. Gerçekçi olmak lazım ve içinde bulunduğumuz noktada acaba Resûlallah ile sohbet etmenin, onun cemalini görmenin, huzurunda bulunmanın bir yolu yok mu; ötede onunla cennet komşuluğunu

Efendimiz'e Ashâb-ı Kiram'ı: "Biz senin kardeşlerin değil miyiz?" demişlerdi de, O: "Siz bilakis benim arkadaşlarımsınız. Benim kardeşlerim o kimselerdir ki, beni görmeden bana iman ederler. Ben onlara müştâkım, onları görmek için özlem içindeyim." demişti.

yakalayabilmenin burada bir formülü olamaz mı, buna bakmak lazım. O bir kere irtihal-i dar-ı bekâ buyurmuştur, bir daha da mübarek bedeni ile bu dünyaya şeref vermeyeceklerdir. O nurun ta kendisi pâk vücuduyla bir daha bu âleme gelmeyecektir, ve bizler de hayatta iken O'na gidemeyeceğiz... Bizi ancak ölüm kavuşturur... Daha doğrusu kâmilin vuslat, ölüm ötesi ölümsüzlük ülkesinde diye inanıyoruz. Ne ki imanımız, burada "bir şekilde" ve "bir çeşit" görüşüp konuşabilme yollarını da yine bize mümkün kılmış idi... Mesela, bunlardan en hakikisi ona manevî kardeş olabilecek sıfat ve fiillerle donanarak O'nunla ameli kavil yoluyla mükaleme edebilmektir ki:

Şimdi bizler, ondört asır öteden "Kardeşlerime selam olsun!" diyen, biz ahirzaman ümmeti içerisinde seçkin bir nesle özel selam gönderen, sevgi ve özlem ulaştırılan Allah'ın Sevgili'sine karşı buradan, zamanın gurûb vaktinden doğru geriye dönük salat ü selamlarımızı aşkımızla mayalayıp gönderme vazifesinde bulunuyoruz, verilmiş bir selamı fiilen almakla vazifeli kılınmışız, şereflendirilmişiz. Sadece bizler değil, esasen kıyamete kadar gelecek olan ümmet-i Muhammed ekseriyetle, Peygamberlerinin kendilerine olan daha baştaki muhabbet ve hasretine çağlar gerisinden karşılık vermeye çalışma cehdi içindedirler, denebilir. Hele onlardan öyle içli yürekler vardır ki, "Acaba 'Evladım', 'Kardeşim!' dediği bir mü'min de ben

olabilir miyim?" hülya ve rüyalarıyla yatıp kalkmaktadırlar ve gönüllerini şerha şerha etmektedirler.

Hiç şüphesiz "Peygamber Kardeşleri" unvanına layık bir neslin en mümeyyiz vasıflarından birisidir bu, Peygamber Âşkı oluşları. Ahirzamanda Hazreti Muhammed'e olan aşklarından dolayı onu bir an bile olsa görebilmek için varını-yoğunu gözünden çıkarmaya rızadide bu sevgili nesil, peygamber sevgilerinin ve özlemlerinin karşılığında ön bir avans olarak daha baştan, asr-ı saadet Medine'sinden Peygamber selamı ve Peygamber iştıyakı ile ödüllendirilmişlerdir. Hazreti Muhammed vefasıdır bu, çağları aşkın. Daha almadan verme uluw-ü semahati! Abdullah b. Ömer'in, Hazreti Peygamber'den her söz açtığında gözlerinin yaşarması misali (Tabakat, 4/168), Peygamber Kardeşleri de aşk-ı Resûl ile çağlayanlar gibi coşurlar, dipsiz kuyular gibi derinleşirler ve ocak ocak yanarlar. Ağlarlar, Enes b. Mâlik'in 'Sevgili Peygamberimiz'i rüyamda görmediğim bir gece yoktur.' deyip de ağlaması gibi [Tabakat, 7/20 (Hayatü's-Sahabe, 2/519)], burun kemikleri sızlar, yürekleri sızlar.

Bu iştıyaktır ki, gönülleri olduğu kadar, gözleri de karşı konulmaz bir "görme arzusu"na icbar ediyor. Günümüzde değişik mahfillerde sorulagelen "Peygamber Efendimiz'i nasıl görebiliriz ve onunla konuşabilir miyiz?" sualinin derûnunda yatan sevgi, özlem ve iştıyakı karşılayabilecek bir cevap var mı? Var, ama yok. Var, belki 19 madde halinde. Yok, 19 değil, 119 madde bile olsa, yine de vicâhî görüşme ve konuşmanın yerini hiçbir manevî ve gıyâbî müşahede ve musahabe karşılamaz. Ancak, her şeye rağmen -ki bu büyük bir sözdür-, her şeye rağmen gönül, dur durak bilmiyor, dünyada da o Sevgili'yle bir şekilde hem-hâl olabilmek için çareler arıyor, araştırmalar yapıyor, yollara dökülüyor. İşin doğrusu'nu söyleyenlerin söylediklerine itimat ve itikatla diyebiliriz ki:

İşin doğrusu, Resûlullah'ın çağlarüstü sohbeti hâlâ göklerde, gönüllerde ve kitaplarda devam ede-

gelmektedir. Bilhassa Hadis, Siyer ve İslam tarihi kitapları okuma zamanlarında mü'min ilmen, hissen, kalben ve hatta ruhen, Hz. Resûlullah'ın çağlarüstü devam eden sohbetine mazhar olabilir. Üstad Bedüzzaman Hazretleri'nin ifadesiyle "tarih ve siyer sefinesine binerek o Asr-ı Saadet Adası'na gidilip, orada o Zat-ı Resûl iş başında ziyaret edilerek rü'yeti cemalîyesiyle şerefyâb ve sohbet-i nebeviyesi ile serfiraz olunabilir." [Sözler, s.119-120].

Peygamber dostları da, O'nunla zaman ve mekân üstü bir irtibat halindedirler. Birbirini Allah için sevenlerin sohbetleri zaman ve mekânla sınırlı ve kayıtlı olmaz. Bu hüküm İslam ulema, hükema ve evliyası arasında meşhur olmuş genel bir kanaattir denilebilir. Ehl-i tahkik ve erbâb-ı hakikatın pîri Üstad Bedüzzaman Said Nursi Hazretleri'nin dediği gibi: "Ehl-i hakikatın sohbetine zaman, mekân mâni' olmaz; manevî radyo hükmünde biri şarkta biri garbda, biri dünyada biri berzahda olsa da rabita-i Kur'âniye ve imaniye onları birbiriyle konuşturur." [Kastamonu Lâhikası, s.1571]. "Mabeynimizdeki münasebet ve uhuvvet inşâallah hâlis ve lillah için olduğundan, zaman ve mekânla mukayyed olmaz. Bir şehir, bir vilayet, bir memleket, belki küre-i arz, belki dünya, belki âlem-i vücud iki hakikî dost için bir meclis hükmündedir. Böyle dostluk ve kardeşliğin firakı yok, hep visaldir. Fâni, mecazî, dünyevî dostluklar sahipleri firakı düşünsün, bize ne? Mezhebimizde (manevî mesleğimizde) firak yok... El-hayrû fimahtârehullah (Hayır, Allah'ın ihtiyar ettiği şeydedir) hükmünce, kemâl-i rızayla teslim ol..." [Barla Lâhikası, s.1516].

Evet... Risalet ve velayet kürsüsüne çıktığı günden bu yana nübüvvet bahçesinin Bülbül-ü Zîşânî Hazreti Muhammed Mustafa "Allah'ın Hatibi" unvanıyla bütün insanlığa ve varlığa zaman-mekan üstü sohbetler etmekte, vaazlar vermekte, hutbeler irad buyurmaktadır. O ziyafeti ziyaret mümkün. Yeter ki...

ÂLEMLERE RAHMET

EFENDİMİZ

(Sallallâhu aleyhi ve sellem)



Efendimiz, âlemlere rahmet olarak gönderilmiştir. Mesela, bizler için Allah Resûlü bir rahmettir. O'nun sayesinde bütün kara delikler, ak delikler haline gelmiştir. Bütün karanlıklar aydınlığa inkılab etmiştir. Dünya bir matemhane-i umumiye iken, O'nun sayesinde bayramlara, şenliklere ve şehrayinlere dönüşmüştür. O'nun sayesinde insanlık sahipsiz ve yetim olmaktan kurtulmuş.. ve yine O'nun sayesinde ki insanlık, yokluk çukuruna yuvarlanmaktan kurtulmuştur. Ölüm, ahirete ve cennet saraylarına giden bir koridor haline gelmiş ve aydınlanmış; bu itibarla imanın kuvveti nisbetinde herkes, değil ölümden korkmak ve kabirden geriye durmak, ahireti iştiyakla arzular hale gelmiştir. Çünkü ahiret O'nun yanında bütün dostların da içtima ettiği bir yerdir. Yine O'nun neşrettiği nur sayesinde ihtiyarlık, başarılı bir hayatın finali haline gelmiş; hastalıklar, musibetler, insanı manevi kirlerden arındıran birer kurna haline gelmiş; hiç olmazsa öyle algılanmaya başlamış ve kâinat câmidât-ü meyyite (ruhsuz ölümler) olmaktan çıkmıştır.. evet O ziya, rahmet ve ümit insanının neşrettiği hakikat ve nur sayesinde dağlar, taşlar adeta bize birer enis (dost)

haline gelmiş ve O'nun mesajının ulaştığı yerlerde küfür ve nifakla kararmış ve zift gibi görünen bütün eşya birdenbire aydınlanıvermiştir. Evet, adeta her şeyin mahiyeti değişmiş, başaşağı gidenler, ayaklarının üzerinde yürür hale gelmiş; dağlar birer canavar görünümünde olmaktan çıkmış, Allah'ın musahhar birer mahluku vahşi hayvanlar ise emrimize âmâde birer mûnis ve muvazzaf memur haline gelmişlerdir.

Daha önemlisi de bizler O'nun sayesinde küfrün ve dalaletin korkunç girdabından kurtulup imanı elde etmişizdir. Bununla birlikte Bedüzzaman'ın yaklaşımıyla O'nun neşretmiş olduğu nur sayesinde insan-ı kâmil olma yoluna girmişizdir. O'na yönelen ve gereken cehd u gayreti gösteren herkes, kâmil bir insan olabilir. İşte bu yönüyle Efendimiz, bizim için mahz-ı rahmettir. Aslında Hz. Muhammed (aleyhissalâtü vesselam), o ulvî mahiyetiyle adeta Cenab-ı Hakk'ın rahmetinin tecessüm etmiş şeklidir. İstidad ve kabiliyetlerini yerinde kullananlar, kullanıp o pak mevride uğrayanlar, o sayede hem dünyalarını hem de ukbalarını mamur etmiş, küfür ve dalaletin verdiği susuzluklarını giderip imansızlığın o korkunç

“Ve mâ erselnâke illâ rahmeten li'l-âlemîn - Biz seni bütün âlemlere
sırf bir rahmet vesilesi olman için gönderdik.” (Enbiya, 21/107)

girdabından kurtulabilmişlerdir. Bunların hepsi, Efendimiz'in bizim aramızda rahmet halinde temessül etmesi sayesinde olmuştur.

O, aynı zamanda hayvanlar âlemi için de bir rahmettir. -Bağışlayın- İnek, öküz, koyun, keçi, deve vs. hayvanlar, Efendimiz'in bir rahmet deryası halinde varlık ufkunda tecellisi ve nuru sayesinde aydınlanmış ve manası anlaşılır hale gelmiştir. Yani hayvanlar da o sayede mana ve muhtevalarıyla anlaşılır olmuşlardır. Allah (celle celaluhu), O'nun tercümanlığıyla yerde, gökte ne varsa hepsini insanın emrine musahhar kıldığını bildirmiş ve ona her şeyden istifade etme yolunu göstermiştir. Bugün bizzat her fert bundan istifade etmese de, nev'en insanlık kendi istifade ve istihdamına arz edilen bu nimetlerin bütününden bir gün istifade edecektir. Evet, bir gün gidip yıldızlar alemine ulaşacak ve ondan da istifade etmesini bilecektir. Belki gün gelecek, fezanın çeşitli kesimlerinde kentler kurulacak ve insanlık, arzlı olduğu gibi fezalî de olabilecektir. Zaten şu anda Allah'ın o dünyalardan istifade eden bir hayli mahlukatı var. O varlıkların istifade keyfiyetleri bizim için bilinmese de onların istifadelerine arz edilen kocaman kâinatlardan bir gün gelecek insanoğlu daha geniş çapta yararlanabilecektir.

Buradan hareketle bizler, Allah Resûlü'nün neşrettiği nur sayesinde, hiçbir canlının abes olmadığını ve Allah'ın abes yaratmadığını anlıyor, Allah'ın bu iç içe meşherleri karşısında iki büklüm oluyor ve “Sen ne büyüsun!” diyoruz; diyor, uzak-yakın çevremizde görüp hissettiğimiz her şeye karşı derin bir hayranlık duyuyoruz. Ve yine Onun neşrettiği nur sayesinde ki, sağa sola atılmış değersiz emtia gibi olan şeylerin birer antika sanat eseri olduğunu anlıyor ve takdirle alıp yüzümüze gözümüze sürüyoruz. İnsanoğlunun kendisi de öyle kıymetli bir sanat âbidesidir ve ancak O'nun neşrettiği ziya sayesinde hakiki mahiyeti okunup anlaşılabilmiştir.

Evet, Allah Resûlü, her şey için bir rahmet tecellisi olmuştur. Bu sırlı nükteden ötürüdür ki, Efendimiz'in, değişik yaratıklarla alakalı zuhur eden mucizeleri, bir bakıma Allah Resûlü'nün kendilerine ait manayı ifade etmesine karşılık bir teşekkür, bir mukabele ve farklı bir dille O'nun konumunu ifadedir. Mesela, Aişe validemiz, evindeki Dâcin denilen bir kuşu anlatırken şöyle demektedir: Efendimiz, evde buldukları zaman kuş sükûnetle durur ve Allah Resûlü'nü dinler gibi bir temkin içinde bulunurdu. O, evden ayrılınca, kuş da debelenir durur ve adeta huysuzlaşırdı. Yine Allah Resûlü'nün Advâ ismindeki devesi, Efendimiz'in vefatından sonra bir şey yememiş-içmemiş ve birkaç gün sonra da ölmüştür. Hâsılı, O'nun neşrettiği nur sayesinde, hayvanların da ne ifade ettiği aydınlığa kavuşmuş, adeta hayvan, hayvan olmaktan kurtulmuş, İlahî sanat olma seviyesine yükselerek farklı bir kıymet almıştır.

Taşlar ve ağaçlar gibi câmid varlıklar için de Allah Resûlü bir rahmettir. O, eline bir avuç kum alınca onlar, “Minnet Sana, şükran Sana” manasına, O'nun elinde Allah'ı (celle celaluhu) tesbih u takdis etmişlerdir. Ağaç, O'nun mana ve muhtevalarını aydınlığa kavuşturduğundan ötürü, bir bedevinin imanına vesile olma sadedinde, vadinin öbür tarafından yeri yara yara yürür gibi Efendimiz'in davetine icabet etmiştir.

Melekler âlemi için de Efendimiz bir rahmettir. Çünkü melekler de Allah'ın yarattığı âlemlerden bir âlemdir. Hatta Cebrail Aleyhisselam mukarreb bir meleğin de o umumi rahmetten istifade ettiği söylenebilir. Zira Cibril, Efendimiz'e şöyle der: “Ben âkıbetimden emin değildim. Kur'ân, Sana nâzil oldu. Onu ben getirdim. Tekvir Sûresi'nde, “Mütâin semme emîn - Göklerde ona itaat edilir, vahiyler ona emanet edilir.” (Tekvir, 81/21) denildi. Yani, Kur'ân'ı öyle bir melek getiriyor ki, o melek güçlü ve kuvvetlidir. O kadar güçlü ve kuvvetlidir ki,

hiçbir mevâni ve arıza ona emanet vahyin sıhha-tine dokunamaz. Aynı zamanda o, Allah'ın emir-lerine itaat ve imtisal içindedir. Sonra da emindir. Âkâbetinden endişe edilecek bir hali yoktur. İşte ya Muhammed! Getirdiğin Kur'ân sayesinde, durumum aydınlığa kavuştu. Ben de o rahmetten istifade ettim." Gerçi, Cebrail, mehabet-i İlahi ve mehafet-i İlahi karşısında yine tir tir titriyor ve inim inim inliyordu ama artık âkâbetinden endişe etmi-yordu. Bu şekilde değişik bir buutta meleklerle de Allah Resûlü rahmet olmuştu.

O, öyle geniş bir rahmettir ki, ahirette de "Rahmeten lilâlemîn" olduğunun ifadesi mücrim-lere şefaata edecek ve şefaatinin ayrı bir tecellisi olarak O'nun yolunu takip eden ulemâ ve sulehâ da şefaata edecektir.. ve tabii, o gün en büyük şefaata En Büyük'ten sadır olacaktır; O Yüceler Yücesi de şefaata edecek ve milyonlarca kişiyi elim bir azaptan kurtarıp saadete ulaştıracaktır.

Başka bir hadislerinde yine Allah Resûlü, ümmeti içinde büyük günah işleyenlere şefaata edeceğini bildirmektedir. Günah-ı kebaîr işlemiş, düşmüş kalkmış, yer yer sürüm sürüm olmuş ve kirlenmiş, fakat ümidini yitirmemiş, ümitle ve zayıf da olsa imanla Huzur-u Risaletpenâhî'ye varabilmiş, Resûlü Ekrem'in şefaata atmosferi içine girmiş ne kadar mücrim varsa herkese bir beşarettir bu. Allah (celle celâluhû) O'na "Şefaata et! Şefaatin kabul görecektir" buyurmuşsa, O da bu teveccühü değerlendirecektir.. evet, Cenab-ı Hak, Habibi başına yere koyup, "Ümmetim, Ümmetim!" diye yalvardığında O'nun içine su serpecek ve rahmet esintili şu sözleri söyleyecektir: "Ya Muhammed! İrfâ' ra'seke, işfa' tüşeffa' - Ya Muhammed! Başını kaldır. Şefaata et! Şefaatin makbuldür bugün." İşte bu, âlemlere rahmet olarak gönderilen Allah Resûlü'nün, günah-ı kebaîr işlemek suretiyle cennet yolundan aşağıya düşmüşlere yeniden çizgilerini bulma manasında bir rahmet zuhuru ve tecellisidir. Cenab-ı Hak, istifadeye muvafak kılsın. ***



Savaş Hukuku Adına Tembihler

Allah Resûlü (sallâllâhu aleyhi ve sellem) Mute'ye ordusunu yola vururken, savaş hukukunun zirvesini temsil eden ve bugün de hepimizin kulaklarına küpe şu tembihlerde bulunuyordu:

- Allah'ın adıyla savaşın; Allah'ı inkar edip de O'na karşı koyanlara karşı Allah yolunda cihâd edin! Ancak sakın ola kimseye gadretmeyin! Ahde vefasızlık gösterip de kimseye zulmetmeyin! Çocuklarla kadınları, pîr-i fâni adamlarla kendini kilisede ibadete salmış din adamlarını sakın öldürmeyin! Sakın ola ki ne bir ağaç kesin, ne de bir hurmalığı yok edin! Ve sakın ola ki binaları yıkıp yok etmeyin!